Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0077

2023. évi mentesítés: Az EU általános költségvetése – Bizottság, végrehajtó ügynökségek és Európai Fejlesztési Alap

1. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről, III. szakasz – Bizottság, végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak az uniós költségvetésről szóló 2023. évi éves gazdálkodási és teljesítményjelentésére (COM(2024)0401),

– tekintettel a Bizottságnak a 2023-ban elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2024)0249) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2024)0145),

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésére, az intézmények

---

1 HL L 58., 2023.2.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.

2 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.

válaszaival együtt[3], valamint a Számvevőszék különjelentéseire,

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[4],

– tekintettel a 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetés végrehajtására vonatkozóan a Bizottságnak adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i tanácsi ajánlásra (05754/2025 – C10-0013/2025),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[5] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

---

3 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

4 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

5 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. mentesítést ad a Bizottság számára az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, valamint az annak szerves részét képező állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Számvevőszéknek, valamint a tagállamok parlamentjeinek és nemzeti és regionális ellenőrző szerveinek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

2. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2023-ban elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2024)0249) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2024)0145),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[5],

– tekintettel a Tanács által a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek

---

1 HL L 58., 2023.2.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 HL C, C/2024/6509, 2024.11.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6509/oj.
4 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

számára adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i ajánlásra (05756/2025 – C10-0026/2025),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a 2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. mentesítést ad az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség igazgatója számára az ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

3. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– tekintettel az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2023-ban elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2024)0249) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2024)0145),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[5],

– tekintettel a Tanács által a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i ajánlásra

---

1 HL L 58., 2023.2.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 HL C, C/2024/6511, 2024.11.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6511/oj.
4 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

(05756/2025 – C10-0026/2025),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. mentesítést ad az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének (III. szakasz – Bizottság) végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

4. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– tekintettel az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2023-ban elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2024)0249) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2024)0145),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[5],

– tekintettel a Tanács által a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i ajánlásra

---

1 HL L 58., 2023.2.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 HL C, C/2024/6522, 2024.11.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6522/oj.
4 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

(05756/2025 – C10-0026/2025),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. mentesítést ad az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség megbízott igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség megbízott igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

5. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– tekintettel az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2023-ban elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2024)0249) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2024)0145),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[5],

– tekintettel a Tanács által a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i ajánlásra

---

1 HL L 58., 2023.2.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 HL C, C/2024/6530, 2024.11.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

(05756/2025 – C10-0026/2025),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. mentesítést ad az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége igazgatója számára az ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

6. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– tekintettel az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2023-ban elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2024)0249) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2024)0145),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[5],

– tekintettel a Tanács által a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i ajánlásra

---

1 HL L 58., 2023.2.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 HL C, C/2024/6548, 2024.11.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6548/oj.
4 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

(05756/2025 – C10-0026/2025),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. mentesítést ad az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

7. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– tekintettel az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2023-ban elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2024)0249) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2024)0145),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[5],

– tekintettel a Tanács által a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i ajánlásra

---

1 HL L 58., 2023.2.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 HL C, C/2024/6530, 2024.11.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6530/oj.
4 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
5 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

(05756/2025 – C10-0026/2025),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a 2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. mentesítést ad az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

8. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásaira, valamint bevételi és kiadási kimutatásaira (COM(2024)0273 – C10-0081/2024)[1],

– tekintettel az Európai Fejlesztési Alapokkal kapcsolatos pénzügyi információkra (COM(2024)0273),

– tekintettel a Számvevőszéknek a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap által támogatott tevékenységekről szóló, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, a Bizottság válaszaival együtt[2],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[3],

– tekintettel az Európai Fejlesztési Alapok 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó tevékenységeinek végrehajtására vonatkozóan a Bizottságnak adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i tanácsi ajánlásokra (05489/2025 – C10-0027/2025, 05490/2025 – C10-0028/2025, 05491/2025 – C10-0029/2025),

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267),

– tekintettel az egyrészről az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni államok (AKCS), másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban (Benin) aláírt[4] és 2010. június 22-én Ouagadougouban (Burkina Faso) módosított

---

1 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.

2 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

3 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

4 HL L 317., 2000.12.15., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.

partnerségi megállapodásra[5],

– tekintettel az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról szóló, 2021. október 5-i (EU) 2021/1764 tanácsi határozatra („a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat”)[6],

– tekintettel a negyedik AKCS–EK egyezmény második pénzügyi jegyzőkönyve keretében nyújtott közösségi támogatás finanszírozásáról és igazgatásáról szóló, a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között 1995. december 20-án létrejött belső megállapodás[7] 33. cikkére,

– tekintettel a 2000. június 23-án Cotonouban (Benin) aláírt, az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, illetve az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodás pénzügyi jegyzőkönyvén alapuló közösségi támogatás finanszírozásáról és igazgatásáról, illetve az EK-Szerződés negyedik részében foglalt tengerentúli országok és területek számára nyújtott támogatás elosztásáról a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között 2000. szeptember 18-án létrejött belső megállapodás[8] 32. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió tagállamai kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között az AKCS–EU partnerségi megállapodással összhangban a 2014–2020 közötti időtartamra szóló többéves pénzügyi keret értelmében nyújtandó európai uniós támogatás finanszírozásáról, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés negyedik részének hatálya alá tartozó tengerentúli országok és területek számára nyújtandó pénzügyi támogatás elosztásáról szóló, 2013. június 24-i és 2013. június 26-i belső megállapodás[9] 11. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 319. cikkére,

– tekintettel a negyedik AKCS–EK egyezmény értelmében folytatott fejlesztési finanszírozási együttműködésre vonatkozó, 1998. június

---

5 HL L 287., 2010.11.4., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.

6 HL L 355., 2021.10.7., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

7 HL L 156., 1998.5.29., 108. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.

8 HL L 317., 2000.12.15., 355. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.

9 HL L 210., 2013.8.6., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

16-i pénzügyi szabályzat[10] 74. cikkére,

– tekintettel a kilencedik Európai Fejlesztési Alapra vonatkozó, 2003. március 27-i pénzügyi szabályzat[11] 119. cikkére,

– tekintettel a 10. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról szóló, 2008. február 18-i 215/2008/EK tanácsi rendelet[12] 50. cikkére,

– tekintettel a 11. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról és az (EU) 2015/323 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 26-i (EU) 2018/1877 tanácsi rendelet[13] 44. cikkére,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és 102. cikke harmadik francia bekezdésére, valamint V. mellékletére,

– tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. mentesítést ad a Bizottság számára a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. megjegyzéseit a mellékelt állásfoglalásban foglalja össze;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, valamint az annak szerves részét képező állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Számvevőszéknek és az Európai Beruházási Banknak, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 191., 1998.7.7., 53. o. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

11 HL L 83., 2003.4.1., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

12 HL L 78., 2008.3.19., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 HL L 307., 2018.12.3., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

9. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó elszámolás lezárásáról, III. szakasz – Bizottság (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2024)0272 – C10-0067/2024)[2],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak az uniós költségvetésről szóló 2023. évi éves gazdálkodási és teljesítményjelentésére (COM(2024)0401),

– tekintettel a Bizottságnak a 2023-ban elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2024)0249) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2024)0145),

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésére, az ügynökség válaszaival együtt[3], valamint a Számvevőszék különjelentéseire;

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[4],

– tekintettel a 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetés végrehajtására vonatkozóan a Bizottságnak adandó mentesítésről szóló 2025. február 17-i tanácsi ajánlásra (05754/2025 – C10-0013/2025),

– tekintettel a Tanács által a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó

---

1 HL L 58., 2023.2.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.

2 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.

3 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

4 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i ajánlásra (05756/2025 – C10-0026/2025),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[5] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 14. cikke (2) és (3) bekezdésére,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. jóváhagyja az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános

---

5 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

költségvetésére vonatkozó elszámolás lezárását;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Unió Bíróságának, a Számvevőszéknek és az Európai Beruházási Banknak, valamint a tagállamok parlamentjeinek és nemzeti és regionális ellenőrző szerveinek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételéről.

10. Az Európai Parlament 2025. május 7-i határozata a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárásáról (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásaira, valamint bevételi és kiadási kimutatásaira (COM(2024)0273 – C10-0081/2024)[1],

– tekintettel az Európai Fejlesztési Alapokkal kapcsolatos pénzügyi információkra (COM(2024)0273),

– tekintettel a Számvevőszéknek a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap által támogatott tevékenységekről szóló, a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, a Bizottság válaszaival együtt[2],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára[3],

– tekintettel az Európai Fejlesztési Alapok 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó tevékenységeinek végrehajtására vonatkozóan a Bizottságnak adandó mentesítésről szóló, 2025. február 17-i tanácsi ajánlásokra (05489/2025 – C10-0027/2025, 05490/2025 – C10-0028/2025, 05491/2025 – C10-0029/2025),

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2022. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2024)0267),

– tekintettel az egyrészről az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni államok (AKCS), másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban (Benin) aláírt[4] és 2010. június 22-én Ouagadougouban (Burkina Faso) módosított

---

1 HL C, C/2024/5462, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.

2 HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

3 HL C, C/2024/6041, 2024.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

4 HL L 317., 2000.12.15., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2003/159/oj.

partnerségi megállapodásra[5],

– tekintettel az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról szóló, 2021. október 5-i (EU) 2021/1764 tanácsi határozatra („a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat”)[6],

– tekintettel a negyedik AKCS–EK egyezmény második pénzügyi jegyzőkönyve keretében nyújtott közösségi támogatás finanszírozásáról és igazgatásáról szóló, a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között 1995. december 20-án létrejött belső megállapodás[7] 33. cikkére,

– tekintettel a 2000. június 23-án Cotonouban (Benin) aláírt, az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, illetve az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodás pénzügyi jegyzőkönyvén alapuló közösségi támogatás finanszírozásáról és igazgatásáról, illetve az EK-Szerződés negyedik részében foglalt tengerentúli országok és területek számára nyújtott támogatás elosztásáról a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között 2000. szeptember 18-án létrejött belső megállapodás[8] 32. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió tagállamai kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között az AKCS–EU partnerségi megállapodással összhangban a 2014–2020 közötti időtartamra szóló többéves pénzügyi keret értelmében nyújtandó európai uniós támogatás finanszírozásáról, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés negyedik részének hatálya alá tartozó tengerentúli országok és területek számára nyújtandó pénzügyi támogatás elosztásáról szóló, 2013. június 24-i és 2013. június 26-i belső megállapodás[9] 11. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 319. cikkére,

– tekintettel a negyedik AKCS–EK egyezmény értelmében folytatott fejlesztési finanszírozási együttműködésre vonatkozó, 1998. június

---

5 HL L 287., 2010.11.4., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/648/oj.

6 HL L 355., 2021.10.7., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

7 HL L 156., 1998.5.29., 108. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/1998/363/oj.

8 HL L 317., 2000.12.15., 355. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2000/770/oj.

9 HL L 210., 2013.8.6., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

16-i pénzügyi szabályzat[10] 74. cikkére,

– tekintettel a kilencedik Európai Fejlesztési Alapra vonatkozó, 2003. március 27-i pénzügyi szabályzat[11] 119. cikkére,

– tekintettel a 10. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról szóló, 2008. február 18-i 215/2008/EK tanácsi rendelet[12] 50. cikkére,

– tekintettel a 11. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról szóló, 2015. március 2-i (EU) 2015/323 tanácsi rendelet[13] 48. cikkére,

– tekintettel a 11. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról és az (EU) 2015/323 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 26-i (EU) 2018/1877 tanácsi rendelet[14] 44. cikkére,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és 102. cikke harmadik francia bekezdésére, valamint V. mellékletére,

– tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

1. jóváhagyja a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárását;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Számvevőszéknek és az Európai Beruházási Banknak és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételéről.

---

10 HL L 191., 1998.7.7., 53. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

11 HL L 83., 2003.4.1., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

12 HL L 78., 2008.3.19., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

13 HL L 58., 2015.3.3., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/323/oj.

14 HL L 307., 2018.12.3., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

11. Az Európai Parlament 2025. május 7-i állásfoglalása az Európai Unió 2023. évi pénzügyiévre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező észrevételekkel, III. szakasz – Bizottság és végrehajtóügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap (2024/2019(DEC))

Az Európai Parlament

– tekintettel az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára, III. szakasz – Bizottság,

– tekintettel a végrehajtó ügynökségek 2023. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozataira,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0074/2025),

A. mivel a 11. EFA a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés 2020. december 31-i hatálybalépésével a végső szakaszába lépett; mivel azonban a meglévő finanszírozási megállapodásokra vonatkozó egyedi szerződéseket 2023. december 31-ig írták alá, és az EFA által finanszírozott, folyamatban lévő projektek végrehajtása azok befejezéséig folytatódik;

B. mivel a 9., 10. és 11. [1] EFA nem része az Unió általános költségvetésének, és a végrehajtásuk és a róluk szóló beszámolás a lezárásukig továbbra is külön történik;

C. mivel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben az AKCS-országoknak nyújtandó fejlesztési együttműködési támogatás az EU általános költségvetésének részét képező Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközbe („NDICI – Globális Európa”), a tengerentúli országoknak és területeknek, ezen belül Grönlandnak nyújtandó fejlesztési

---

1 A 11. EFA a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet fedi le.

együttműködési támogatás pedig a tengerentúli társulási határozatba épül be;

D. mivel az EFA-kat szinte teljes egészében a Bizottság Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága kezeli, a 2023. évi EFA-kiadások kisebb részét (7 %) pedig az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága;

Politikai prioritások

1. hangsúlyozza az Európai Unióról szóló szerződésben (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) rögzített alapvető uniós értékek és elvek melletti erős elkötelezettségét, a mentesítési eljárás keretében hangsúlyozza különösen a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozóan az EUMSZ 317. cikkében, a csalás elleni küzdelemre és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozóan pedig az EUMSZ 325. cikkében meghatározott elveket;

2. hangsúlyozza a hatalmi ágak szétválasztása elvének fontosságát az Unióban, és emlékeztet arra, hogy a Szerződés értelmében az intézményeknek jóhiszemű és kölcsönös együttműködést kell folytatniuk; úgy véli, hogy az egyik uniós intézmény intézkedései semmilyen körülmények között nem befolyásolhatják egy másik intézmény függetlenségét; sürgeti az összes többi intézményt, hogy tartsák tiszteletben a Parlament mint a polgárok által közvetlenül választott egyetlen uniós intézmény szerepét, és tartózkodjanak a jogalkotási folyamataiba való indokolatlan, közvetlen vagy közvetett beavatkozástól, ezáltal biztosítva, hogy a Parlament döntéshozatali folyamata továbbra is szabad legyen, és független maradjon más uniós intézményektől és egyéb szervezetektől;

3. kiemeli, hogy az Unió költségvetése fontos szerepet játszik az Unió politikai prioritásainak megvalósításában, valamint előre nem látható helyzetek – például nemzetközi konfliktusok vagy válságok és következményeik – esetén a tagállamok támogatásában; e tekintetben rámutat arra, hogy az uniós költségvetésből származó beruházások és támogatások továbbra is relevánsak a tagállamok és régiók közötti egyenlőtlenségek csökkentése, a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás előmozdítása, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, és ezáltal az európai polgárok mindennapi életének javítása szempontjából;

4. megjegyzi, hogy a Számvevőszék a 2023. évi pénzügyi évre minősítés nélküli véleményt adott ki az elszámolások megbízhatóságára, valamint a bevételek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan; ugyanakkor sajnálja, hogy a Számvevőszéknek az ötödik egymást követő évben ismét elutasító véleményt kellett kiadnia az uniós költségvetési kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről, valamint korlátozott véleményt kellett kiadnia a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásainak

jogszerűségéről és szabályszerűségéről;

5. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék által becsült általános hibaarány a 2020. évi pénzügyi év óta növekvő tendenciát mutat, és a 2023. évi pénzügyi évben elérte az 5,6 %-ot; megjegyzi, hogy a fejezetek között jelentős különbségek vannak a hibaarányok tekintetében, amelyek a 2 %-os lényegességi küszöb alatti hibaarányú kiadási területektől a kohéziós politika esetében 9,3 %-os hibaarányig terjednek; megjegyzi továbbá, hogy a mentesítés olyan politikai folyamat, amelynek során egy adott pénzügyi évhez kapcsolódó valamennyi kérdést figyelembe lehet venni, és hogy a mentesítés megadásáról vagy elutasításáról hozott határozatnak tényszerűnek kell lennie, illeszkednie kell az uniós vívmányokhoz és a költségvetés egészére kell vonatkoznia; végezetül sürgeti a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a Számvevőszék ajánlásait, és az elkövetkező években csökkentse az általános hibaarányt; kéri továbbá a Bizottságot, hogy négy hónapon belül terjesszen elő cselekvési tervet a hibaarány csökkentésére;

6. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság és a Számvevőszék eltérően értelmezi a „hibaarány” fogalmát, ami zavart okoz; támogatását fejezi ki egy közös ellenőrzési megközelítés és módszertan mellett, és határozottan felszólítja mindkét intézményt, hogy találjanak megoldást az eltérő megközelítésekkel kapcsolatban a 2024-es mentesítési eljárás előtt; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság szisztematikusan alábecsüli a jelenlegi hibaszintet, és ez ahhoz vezethet, hogy az Unió pénzügyi érdekeit nem sikerül hatékonyan védelmezni;

7. ismételten mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a felhalmozott fennálló kötelezettségvállalások (RAL – reste à liquider) rekordszintet, 543 milliárd EUR-t értek el, ami 2023 végén az Unió teljes GDP-je 3,2 %-ának felel meg, és több mint kétszeresét teszi ki az Unió 2023. évi éves költségvetésének; hangsúlyozza, hogy a fennálló kötelezettségvállalások ilyen rekordszintje kihívásokat okozhat a rendkívül magas szintű kifizetések jövőbeli zökkenőmentes teljesítése szempontjából, és/vagy jelentős mértékű kötelezettségvállalás visszavonásához vezethet az uniós szakpolitikai célkitűzések végrehajtásának kárára;

8. aggodalmát fejezi ki továbbá amiatt, hogy a hitelfelvételből származó adósságállomány elérte a 458,5 milliárd EUR-t, ami 2023 végén az Unió teljes GDP-je 2,7 %-ának felel meg; megjegyzi, hogy a fennálló tartozás 2023. évi, 110,5 milliárd EUR-nak megfelelő növekedése miatt az Unió Európa egyik legnagyobb adósságkibocsátójává vált; megjegyzi továbbá, hogy az elkövetkező években a fennálló tartozás összege az előrejelzések szerint tovább fog nőni, különösen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz kapcsolódó megnövekedett hitelfelvétel és a számos országnak, köztük Ukrajnának, Oroszország agresszív háborúja áldozatának nyújtott pénzügyi támogatás miatt; ismételten mélységes aggodalmának ad

hangot amiatt, hogy az adósság növekedése kiszolgáltatottabbá teszi az uniós költségvetést a kamatlábak emelkedésével szemben, mivel az adósság egy részét az uniós költségvetésből kell fedezni és visszafizetni;

9. emlékeztet annak fontosságára, hogy a csalás, az összeférhetetlenség, a korrupció, a kettős finanszírozás és a pénzmosás minden formájának elkerülése érdekében valamennyi programban és minden kedvezményezett esetében szigorúan alkalmazzák az uniós pénzügyi szabályokat;

10. hangsúlyozza a jogállamiságnak mint az Unió egyik alapvető értékének fontosságát, és kiemeli, hogy a jogállamisági feltételrendszer elengedhetetlen annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok továbbra is tiszteletben tartsák a jogállamiság elveit; ismételten mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamokban romlott a jogállamiság helyzete, többek között támadások vagy a civil társadalmi szervezetek tevékenységeinek korlátozása miatt, ami nemcsak jelentős fenyegetést jelent a demokratikus értékekre nézve, hanem az uniós költségvetés pénzügyi veszteségeinek fokozott kockázatához is vezet; kéri, hogy nyújtsanak megfelelő támogatást az e területen tevékenykedő civil társadalmi szervezeteknek; elismeri a jogállamiság nemzeti kormányok általi megsértésének új formáit, és felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon ezekkel a változó kihívásokkal; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a mechanizmus valamennyi elemének szigorú és gyors végrehajtását, amennyiben a tagállamok megsértik a jogállamiság elveit, amennyiben az ilyen jogsértések érintik vagy veszélyeztethetik az Unió pénzügyi érdekeit; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy teljeskörű és időszerű tájékoztatásra van szükség a jogállamisági feltételrendszer végrehajtásával kapcsolatos határozatokról; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy külön értékelje a jogállamisági hiányosságok rendszerszintű jellegét; kéri, hogy fektessenek nagyobb hangsúlyt az országspecifikus ajánlások végrehajtására, hatékony nyomonkövetési mechanizmusokat és mérhető referenciaértékeket alkalmazva; javasolja egy olyan átfogó, a jogállamiságot nyomon követő keret létrehozását, amely valamennyi uniós intézményre, tagállamra és tagjelölt országra kiterjed, és melynek célja a koherencia és az egységesség biztosítása az Unió egészében, és egyben a tisztességes és pártatlan alkalmazás biztosítása; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják a végső kedvezményezettek védelmét a jogállamiság nemzeti kormányok általi megsértése esetén anélkül, hogy aláásnák a rendelet alkalmazását és hatékonyságát;

11. elismeri a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz innovatív jellegét, valamint hozzájárulását a tagállamoknak a világjárvány gazdasági és társadalmi következményeiből való kilábalásának és a reziliensebb európai gazdaság megteremtésének támogatásához; úgy véli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön mint modellen alapuló teljesítményalapú megközelítésre való áttéréshez

foglalkozni kell a végrehajtása során azonosított számos kérdéssel, valamint értékelni kell a teljes hatására vonatkozó adatokat, mielőtt egy ilyen modellt alkalmaznának; emlékeztet a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása során azonosított számos problémára, amelyekkel foglalkozni kell, többek között, de nem kizárólag a következők tekintetében: a regionális és helyi hatóságokkal és más érdekelt felekkel, például a szociális partnerekkel és a civil társadalmi szervezetekkel folytatott megfelelő konzultáció hiánya, valamint a végrehajtásba való bevonásuk hiánya; a gyenge határokon átnyúló dimenzió, amely e tekintetben az uniós hozzáadott érték csökkenésére utalhat; a mérföldkövek és célok egyértelmű meghatározásának, valamint azok kielégítő teljesítésének hiánya; az elégtelen rugalmasság; a közös adósság, amelynek következménye a hosszú távú adósság-visszafizetés; a program súlyos átláthatósági, ellenőrzési és felügyeleti problémái, amelyek lehetetlenné teszik, hogy a polgárok tájékoztatást kapjanak az uniós finanszírozású intézkedések végső kedvezményezettjeiről, és arra ösztönzik a tagállamokat, hogy a kohéziós alapokból finanszírozott projektekhez nagyon hasonló, de azoknál sokkal korlátozottabb ellenőrzési lehetőséggel rendelkező programok támogatására használják fel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt; ismételten aggodalmát fejezi ki a Bizottság és a tagállamok azzal kapcsolatos értelmezését illetően, hogy mit jelent a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó finanszírozás „végső kedvezményezettje”, amely nincs összhangban a REPowerEU-tárgyalásokon kialakult megállapodással, és fenntartja, hogy minisztériumokat, hatóságokat vagy más ajánlatkérő szerveket nem lehet a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó finanszírozás végső kedvezményezettjeiként feltüntetni; aggodalmát fejezi ki továbbá a Számvevőszék azon megállapításai miatt, amelyek a kettős finanszírozás és az ismétlődő költségvetési kiadások finanszírozásának kockázatát érintik, amelyek nincsenek összhangban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz jogalapjával;

12. megjegyzi, hogy az NGEU-mechanizmus felépítéséből adódóan az NGEU-hitelek visszafizetésének 2027 vége előtt meg kell kezdődnie, és legkésőbb 2058-ig be kell fejeződnie; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kamatlábak elmúlt években bekövetkezett emelkedése az eredeti becslésekhez képest jelentősen növelte az NGEU keretében felmerülő hitelfelvételi költségeket; megismétli, hogy teljes mértékben tiszteletben kell tartani az új saját források bevezetésére vonatkozó, jogilag kötelező erejű ütemterv határidőit, és hangsúlyozza, hogy az új saját forrásokkal kapcsolatos gyors előrelépés elengedhetetlen az NGEU visszafizetéséhez, valamint a jelenlegi és jövőbeli többéves pénzügyi keretek védelméhez;

13. hangsúlyozza, hogy a Draghi-jelentés [2] ajánlásaival összhangban sürgősen szükség van valamennyi uniós politika és finanszírozásuk

---

2 „Az európai versenyképesség jövője”, 2024. szeptember 9.

jelentős bürokráciamentesítésére, észszerűsítésére és egyszerűsítésére az európai vállalkozásokra nehezedő terhek enyhítése és az európai versenyképesség növelése érdekében, biztosítva ugyanakkor az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét; hangsúlyozza, hogy az egyszerűsítés pozitív hatással lesz a szakpolitikák végrehajtásának hibaarányaira is, mivel számos hiba a túlzottan bonyolult szabályoknak tudható be, amelyek között különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k), az új pályázók, valamint a spin-off vállalkozások és az induló innovatív vállalkozások nehezen tudnak eligazodni;

14. megismétli, hogy egyensúlyba kell hozni a szabályok és eljárások további egyszerűsítését a digitalizált jelentéstétel sokkal szisztematikusabb alkalmazásával, a szabálytalan kiadások leggyakoribb területeire vonatkozó jobb és megbízhatóbb ellenőrzésekkel és megfelelő utólagos ellenőrzésekkel, amelyek nem okoznak túlzott bürokráciát a kedvezményezettek számára, képzéseket és gyakorlati információkat kell kidolgozni a kérelmezők, különösen az új kérelmezők számára, valamint javítani kell a kkv-k, a spin-off vállalkozások, az induló innovatív vállalkozások, az igazgatási és kifizető ügynökségek, valamint az összes többi érdekelt fél számára nyújtott segítséget és iránymutatásokat; emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz elengedhetetlen az Európai Bizottság felelősségi körébe tartozó, átfogó ellenőrzési rendszer megléte;

15. hangsúlyozza az NDICI program szükségességét és fontosságát a globális kihívások, valamint az emberi jogok, a szabadságok és a demokrácia előmozdítása terén; hangsúlyozza a keleti szomszédsági vonal megerősítésének fontosságát, a kihívásokkal teli régió politikai, gazdasági és társadalmi reformjainak támogatása érdekében;

16. hangsúlyozza, hogy az Unió hitelessége szempontjából elengedhetetlen, hogy a Bizottság gondoskodjon arról, hogy ne lehessen uniós forrásokat elkülöníteni semmiféle, terrorista mozgalmakhoz vagy egyéb, szélsőséges nézeteket valló, erőszakra és gyűlöletre uszító, az Európai Unió alapvető értékeivel közvetlenül szembenálló – köztük iszlamista, antiszemita**,** keresztényellenes és iszlámellenes – mozgalmakhoz kapcsolódó személyek vagy szervezetek számára; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy állítások szerint az UNRWA 13 000 gázai alkalmazottjából 19 érintett volt a Hamász által október 7-én Izrael ellen elkövetett aljas terrortámadásokban; emlékeztet arra, hogy 9 esetben az UNRWA érdekében hivatalosan megszüntették munkaviszonyukat; tudomásul veszi az ENSZ Belső Ellenőrzési Hivatala (OIOS) által indított vizsgálat eredményeit; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak jobb kontrollokat kell létrehoznia, amelyek azt biztosítják, hogy ilyen finanszírozásra közvetetten, harmadik feleken keresztül se kerülhessen sor, és biztosítania kell az uniós források végső kedvezményezettekhez történő eljutásának jobb nyomon követhetőségét is;

17. ismételten mély aggodalmát fejezi ki azzal a tendenciával kapcsolatban, hogy az uniós forrásokat egyre gyakrabban használják fel az uniós elvekkel és értékekkel ellentétesen, különösen azt, hogy e források felhasználása és a más szervezeteknek történő átutalások nem teljes mértékben nyomon követhetők; felhívja a figyelmet annak veszélyére, hogy az uniós forrásokat korrupt ügyletekre használhatják fel, és hogy azok csalás és szabálytalanságok, külföldi beavatkozás vagy politikai beszivárgás eszközévé válhatnak; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az uniós források végső kedvezményezettjei átláthatóak legyenek;

18. hangsúlyozza az intézményi integritás fenntartásának és az esetleges külföldi beavatkozás megelőzésének fontosságát; elítél minden olyan kísérletet, amely az Európai Parlament jogalkotási tevékenységeinek befolyásolására irányul; kitart amellett, hogy az Európai Csalás Elleni Hivatalnak (OLAF) minden szükséges mélyreható vizsgálatot el kell végeznie; hangsúlyozza az Európai Ügyészség (EPPO) által az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelmében végzett munka fontosságát; ragaszkodik ahhoz, hogy az Európai Ügyészség számára biztosítsanak megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokat; emlékeztet az Európai Unióról szóló szerződés 13. cikkében említett, az intézmények és tanácsadó szervek tagjaira vonatkozó etikai normákkal foglalkozó intézményközi testület létrehozásáról szóló megállapodásra, és ragaszkodik annak gyors végrehajtásához valamennyi uniós intézményben;

19. emlékeztet arra, hogy a civil társadalmi szervezetek – köztük a nem kormányzati szervezetek – döntő szerepet játszanak a demokratikus értékek fenntartásában a dinamikus és élénk demokratikus társadalom támogatásához, szilárd alapot biztosítva a különböző vitákban az összes releváns nézőpont széles körű lefedéséhez, és kiemeli, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikke értelmében a civil társadalmi szervezetek uniós alapokból támogatásban részesülhetnek e feladatok ellátásához;

20. megjegyzi, hogy a Költségvetési Ellenőrző Bizottság egyes tagjai azt állították, hogy a Bizottság által kötött támogatási megállapodások részletes lobbitevékenységeket is tartalmaztak, amelyek az uniós intézmények belső döntéshozatalába való potenciális beavatkozásként értelmezhetők; megjegyzi, hogy a Bizottság egy sor intézkedést hozott az állításokra válaszul, köztük iránymutatást fogadott el az uniós jogszabályok és szakpolitikák kidolgozásával, végrehajtásával, nyomon követésével és érvényesítésével kapcsolatos tevékenységek finanszírozásáról, kijelentve, hogy bár az ilyen támogatási megállapodások nem sértik az uniós jogi keretet, potenciálisan kockázatot jelenthetnek az Unió hírnevére nézve; megjegyzi továbbá, hogy minden támogatási megállapodás tartalmaz egy felelősségkizáró nyilatkozatot, amely kimondja, hogy „a kedvezményezett nézetei semmilyen módon nem tükrözik az EU véleményét, és a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé ezekért”; megjegyzi, hogy a működési támogatásokra vonatkozó

2024. évi pályázati felhívás ilyen felelősségkizáró nyilatkozattal egészült ki;

21. megjegyzi, hogy folyamatban van a támogatási megállapodások átvilágítása valamennyi portfólióban annak ellenőrzése céljából, hogy azok összhangban vannak-e az új iránymutatással, és hogy a Bizottság eddig nem tájékoztatta a Parlamentet az átvilágítás teljes eredményéről, sem a Bizottság által szükség esetén esetlegesen hozott egyéb intézkedésekről; felhívja a Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot; hangsúlyozza, hogy az érdekelt felek találkozóinak átláthatósága alapvető fontosságú a demokratikus integritás szempontjából, és azt az uniós intézményekkel foglalkozó valamennyi szervezetre egyformán alkalmazni kell; hangsúlyozza, hogy az ilyen interakciók egyértelmű dokumentálása és közzététele erősíti a közbizalmat és a demokratikus elszámoltathatóságot;

22. emlékeztet arra, hogy az uniós finanszírozás szigorú elszámoltathatósági és átláthatósági normákat tesz szükségessé; a Számvevőszék 05/2024. sz. különjelentésében [3] és a közelmúltbeli 11/2025. sz. különjelentésben [4] foglalt ajánlásokkal összhangban sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy a pénzügyi átláthatósági rendszerben közzétett információk gyakran frissüljenek, megbízhatóak, összehasonlíthatók és hasznosak legyenek; hangsúlyozza, hogy további forrásokat kell elkülöníteni az EUTR titkársága számára az átláthatósági nyilvántartás szisztematikus és alapos nyomon követésének lehetővé tétele érdekében; ennek magában kell foglalnia, hogy forrásokat különítsenek el a mesterséges intelligencia alkalmazására egy mesterséges intelligencián alapuló keresési mechanizmus kidolgozása érdekében; emlékeztet arra, hogy proaktívan ellenőrizni kell, hogy az uniós források kedvezményezettjei tiszteletben tartják-e az uniós értékeket;

23. üdvözli Serafin biztos írásbeli kérdésre adott válaszát [5], amely ismét megerősíti, hogy a nem kormányzati szervezetek az EU-Szerződéseket és a LIFE-rendeletet teljes mértékben tiszteletben tartva kapták és használták fel az uniós finanszírozást [6]; tudomásul veszi továbbá a nem kormányzati szervezeteknek nyújtott uniós

---

3 05/2024. sz. különjelentés: Uniós átláthatósági nyilvántartás: hasznos, de korlátozott mennyiségű információt nyújt a lobbitevékenységekről.

4 A Számvevőszék 11/2025. sz., „A nem kormányzati szervezeteknek nyújtott uniós támogatás átláthatósága: bár történt előrehaladás, még mindig nem áll rendelkezésre megbízható áttekintés” című különjelentése.

5 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

6 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0783.

finanszírozás átláthatóságáról szóló közelmúltbeli számvevőszéki különjelentést [7], amely egyfelől megállapítja, hogy a nem kormányzati szervezetek által végzett érdekérvényesítési tevékenységekre szánt uniós finanszírozás jogszerű, másfelől megerősíti, hogy az összhangban van az uniós költségvetési rendeletben meghatározott uniós jogi átláthatósági követelményekkel; ugyanakkor a Számvevőszék 11/2025. sz. különjelentése rámutat, hogy többet kell tenni az összes kedvezményezett által kapott uniós finanszírozás átláthatóságának javítása érdekében; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy hajtsa végre a Számvevőszék ajánlásait az önbevallásoknak az EU pénzügyi átláthatósági rendszerében történő átvilágítására, valamint az uniós alapvető értékek és elvek kedvezményezettek általi tiszteletben tartásának proaktív nyomon követésére vonatkozóan;

24. üdvözli a költségvetési rendelet átdolgozásának hatálybalépését; üdvözli különösen az uniós források digitális eszközök és interoperabilitás révén történő nyomon követésével kapcsolatos fejlesztéseket, amelyek megerősítik az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, a korai felismerési és kizárási rendszernek a megosztott irányításra való célzott kiterjesztését a 2027-es többéves pénzügyi keretet követően, a jogállamisági feltételrendszerre való hivatkozást és az EUSZ 2. cikkében foglalt uniós értékeken alapuló feltételesség bevezetését, valamint a kkv-k és az egyéni pályázók egyszerűsítésének lehetőségét a kis értékű vissza nem térítendő támogatások bevezetésével;

---

7 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000595-ASW_EN.pdf.

I. FEJEZET – Többéves pénzügyi keret

Az Európai Számvevőszék megbízhatósági nyilatkozata, valamint költségvetési és pénzgazdálkodás

A beszámoló megbízhatósága

25. üdvözli, hogy a Számvevőszék a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésében [1] megállapítja, hogy az Európai Unió említett évre vonatkozó összevont beszámolója megbízható; megjegyzi, hogy a Számvevőszék 2007 óta minden évben minősítés nélküli véleményt adott a beszámoló megbízhatóságáról;

26. megjegyzi, hogy 2023. december 31-én az összes kötelezettség 679,9 milliárd EUR-t, az összes eszköz pedig 467,7 milliárd EUR-t tett ki; megállapítja, hogy a 212,2 milliárd EUR összegű eltérés a negatív nettó eszközöket mutatja, amelyek egyrészt a tartozásokból, másrészt az Uniónál 2023. december 31-ig már felmerült kiadások jövőbeli költségvetésekből finanszírozandó részéből állnak;

27. megjegyzi, hogy 2023 végén a kedvezményezetteknek járó, felmerült, de még nem igényelt, elhatárolt kiadásként megjelölt elszámolható kiadások becsült értéke 155,2 milliárd EUR volt (2021: 148,7 milliárd EUR), amelyből 7,4 milliárd EUR a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz elhatárolt kiadásaihoz kapcsolódik;

28. üdvözli a Számvevőszék azon következtetését, hogy a konszolidált éves beszámoló híven tükrözi az eszközöket, kötelezettségeket, bevételeket és kiadásokat, beleértve a NextGenerationEU-hoz (NGEU) kapcsolódóakat is, az Egyesült Királyság kilépési folyamatához kapcsolódó becslést, valamint Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának hatását;

Az uniós bevételek jogszerűsége és szabályszerűsége

29. tudomásul veszi a Számvevőszék azon következtetését, hogy az uniós bevételek lényegi hibáktól mentesek, és a Számvevőszék által megvizsgált irányítási rendszerek általában véve eredményesek voltak;

Az uniós kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége

30. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék immár az ötödik egymást követő évben elutasító véleményt adott ki az uniós költségvetési kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről; úgy véli, hogy ez egyre nagyobb problémát jelent, mivel a jelek szerint a

---

[1] HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

Bizottság nem képes vagy nem hajlandó azonosítani az okot és kezelni a mögöttes problémákat; sajnálja, hogy a Bizottság nem fogadja el a Számvevőszék néhány ajánlását; megjegyzi különösen a Bizottság és a tagállamok pénzgazdálkodása megerősítésének fontosságát, amelyet a Számvevőszék nem tart megbízhatónak, és ezért veszélyezteti az éves irányítási és teljesítményjelentés megbízhatóságát; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egyértelmű cselekvési tervet a hibaarány következő négy hónapon belüli csökkentésére; hangsúlyozza, hogy a Parlament megfelelően meg fogja vizsgálni ezt a cselekvési tervet;

31. súlyosan aggasztónak tartja a 2023. évi kiadások Számvevőszék által becsült 5,6 %-os hibaszintjét; megjegyzi, hogy ez az előző két évhez képest (2022-ben 4,2 %, 2021-ben 3,0 %) még nagyobb mértékű romlást jelent; aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék továbbra is jelentős problémákat észlel a visszatérítés-alapú kiadások terén, ahol a becsült hibaszint 7,9 %; megjegyzi, hogy a Számvevőszék által feltárt hibák hatásait egyrészt lényegesnek, másrészt általános érvényűnek becsülik; kéri, hogy a Számvevőszék éves jelentéseiben és különjelentéseiben megfogalmazott ajánlásokkal összhangban szigorítsák a Bizottság pénzgazdálkodását annak érdekében, hogy az elkövetkező néhány évben határozottan kezelni lehessen a magas hibaarányt; hangsúlyozza a Számvevőszék azon figyelmeztetését, hogy a növekvő európai adósság egyre nagyobb nyomást gyakorol az uniós költségvetésre;

32. megjegyzi, hogy a Bizottság éves irányítási és teljesítményjelentésében a kiadásokat magasabb, közepes és alacsonyabb kockázatú kategóriákba sorolja annak érdekében, hogy az intézkedéseket a magas kockázatú területekre összpontosítsa; míg a Számvevőszék csak két kockázati kategóriát használ a kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló vélemény elkészítéséhez; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék munkája a Bizottság utólagos munkájának korlátait tárta fel, amelyek együttesen befolyásolják a Bizottság kockázatértékelésének megalapozottságát; aggodalommal állapítja meg, hogy a leginkább érintett területek egyike a „Kohézió, reziliencia és értékek” volt, ahol a Számvevőszék a kiadások többségét magas kockázatúnak értékelte, míg a Bizottság azoknak csak csekély részét minősítette annak;

33. ismételten aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a Számvevőszék tapasztalata szerint a Bizottság kockázatértékelése számos területen valószínűleg alulbecsüli a kockázat szintjét; aggodalmát fejezi ki továbbá a Számvevőszék által a tagállamok irányítási és kontrollrendszereivel kapcsolatban feltárt visszatérő hiányosságok miatt, amelyek továbbra sem előzik meg vagy tárják fel a 2. fejezet szabálytalanságait, ezáltal korlátozva a munkájukba vethető bizalmat, miközben a Bizottság hibaarányai továbbra is ezekre a nemzeti rendszerekre támaszkodnak, amelyek nem

működnek hatékonyan;

34. megjegyzi, hogy a növekedést elsősorban a többéves pénzügyi keret 2. fejezetének (Kohézió, reziliencia és értékek) becsült hibaszintje okozza, amely fejezet esetében a Számvevőszék megállapította, hogy a kiadások 9,3 %-a sérti az uniós szabályokat és rendeleteket; emlékeztet a Számvevőszék által jelzett és több éve ismert mögöttes problémákra;

35. hangsúlyozza, hogy az uniós kiadások hibaszintjére vonatkozó, a Számvevőszék megbízhatósági nyilatkozatában szereplő becslés azon pénzösszegek becslése, amelyeket nem kellett volna kifizetni, mert azokat nem az alkalmazandó szabályokkal és rendeletekkel összhangban használták fel; úgy véli, hogy bár a becsült hibaszint nem a csalás vagy a korrupció mutatószáma, azt jelzi, hogy ezen kiadások esetében korrekciós intézkedésekre van szükség, és így az erőforrások elpazarlását mutatja; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bár ez önmagában is problémát jelent, negatív benyomást kelt a polgárokban, sőt megkérdőjelezheti a Bizottság képességét az Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelmére;

36. aggodalommal jegyzi meg, hogy a Bizottság saját becslése szerint a kifizetéskori kockázat 2023-ban csak 1,9 % volt, és 2020 óta ezen a szinten áll; megjegyzi, hogy a Bizottság saját becslése szerint 1,0 %-os arányban képes korrigálni és visszafizettetni a szabálytalan kiadásokat a kapcsolódó programok végrehajtása során, ami 0,9 %-os záráskori kockázatot jelent; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ebben az évben a Bizottság kifizetéskori kockázata nemcsak a Számvevőszék által becsült 5,6 %-os hibaszint alatt van, hanem a Számvevőszék 4,4 % és 6,8 % közötti tartománya alatt is; kiemeli, hogy a Számvevőszék általános hibaaránya és a Bizottság kifizetéskori kockázata közötti eltérés egyes konkrét kiadási területeken is nyilvánvaló, különösen a 2. fejezetben, még a korábbiakhoz képest is; üdvözli a Számvevőszék hibaszintre vonatkozó becslését, amely a meglévő kockázatok fontos mutatója;

37. tudomásul veszi a Bizottság záráskori kockázatának többéves perspektíváját, mivel a Számvevőszék hibaszintre vonatkozó becslése nem tükrözi az év végét követő korrekciókat és visszafizettetéseket; sajnálja azonban, hogy a kifizetéskori kockázat Bizottság általi bemutatása félreértéseket okozott;

38. emlékeztet a 2022. évi mentesítési állásfoglalásban kifejezett álláspontokra és a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó mentesítési meghallgatásokon az uniós kiadások terén elkövetett hibák terén a Számvevőszék és a Bizottság módszereinek és becsléseinek eltéréseiről folytatott eszmecserékre; megjegyzi különösen, hogy a Számvevőszék hibaaránya statisztikai mintán alapul, mivel a Bizottság kifizetéskori kockázatát nagyrészt a tagállamok nemzeti ellenőrző hatóságai által jelentett hibaarányokból állítják össze, és

csak korrekciók és visszafizetések után számítják ki; emlékeztet arra, hogy a Számvevőszék hibaaránya tartalmazza azokat a hibákat is, amelyeket a tagállamok és a Bizottság nem tártak fel: ezek arra utalnak, hogy a Bizottság általa közölt hibaarányok a ténylegesnél alacsonyabb becslések; aggodalommal jegyzi meg, hogy a Számvevőszék és a Bizottság becslései között tovább nőtt a különbség; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság és a Számvevőszék közös munkaértekezleteket szervez erről a kérdésről; megjegyzi, hogy a Számvevőszék a decentralizált ügynökségek közbeszerzéseire vonatkozó módszertanát a közelmúltban összehangolta a Bizottság módszertanával; megismétli, hogy támogatja a Számvevőszék független ellenőrzési megközelítését és módszertanát, és felkéri a Bizottságot, hogy működjön együtt a Számvevőszékkel a harmonizáció növelése és a hibaszintre vonatkozó összehasonlíthatóbb becslések biztosítása érdekében;

39. emlékeztet arra, hogy az adott évre vonatkozó mentesítésről szóló határozat meghozatalához a mentesítésért felelős hatóságnak év végén a Számvevőszék megbízhatósági nyilatkozatára van szüksége a beszámoló megbízhatóságára, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan; megjegyzi, hogy az uniós kiadási programok több évre szólnak, és irányítási és kontrollrendszereik több évre terjednek ki, ami lehetővé teszi az év végét követő korrekciókat és visszafizettetéseket;

40. emlékeztet arra, hogy a csalások megelőzésének és felderítésének felelőssége a Bizottságé; megjegyzi, hogy a Számvevőszék megbízatásának ellátása során köteles bejelenteni a szabálytalanságokat; megjegyzi, hogy a Számvevőszék továbbítja az Európai Ügyészségnek (EPPO) az annak hatáskörébe tartozó bűncselekmény gyanúját felvető, az OLAF-nak pedig az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció vagy egyéb jogellenes tevékenység gyanúját felvető eseteket; megjegyzi, hogy 2023-ban a Számvevőszék 20 csalásgyanús esetet jelentett az OLAF-nak, és ezzel párhuzamosan ezen esetek közül 12-t az EPPO-nak is, ami eddig négy OLAF-vizsgálatot és kilenc EPPO-vizsgálatot eredményezett; elismerését fejezi ki a Számvevőszéknek a szabálytalanságok OLAF-nak és EPPO-nak történő jelentéséért, mivel az ellenőrzésekből származó információk megbízhatósága általában igen magas fokú; emlékeztet ennek keretében a csalás elleni teljes uniós struktúra kulcsfontosságú szerepére, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok nem hajlandók együttműködni annak egyik elemével, az Európai Ügyészséggel;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

41. megjegyzi, hogy 2023-ban a rendelkezésre álló kötelezettségvállalási előirányzatok 98,9 %-át használták fel (a 186,5 milliárd EUR-ból 184,4 milliárd EUR-t); megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló előirányzatok meghaladták a többéves pénzügyi keret 182,7 milliárd

EUR összegű felső határát a különleges eszközök új vagy előre nem látott események miatti felhasználása miatt; megjegyzi, hogy a kifizetési előirányzatok 90,0 %-át használták fel (a rendelkezésre álló 165,2 milliárd EUR-ból 162,0 milliárd EUR-t);

42. aggodalommal állapítja meg, hogy az összes fennálló kötelezettségvállalás – amely visszavonásának elmaradása esetén jövőbeli adósságot jelent – minden eddiginél magasabb összeget, 543 milliárd EUR-t tett ki (2022: 450 milliárd EUR); megjegyzi, hogy a Bizottság arra számít, hogy ez az összeg csökkenni fog 2025-től 2029-ig, amikorra az NGEU-hoz és a 2021–2027-es programozási időszakhoz kapcsolódóan egyaránt ki kell fizetni a lekötött összegeket; megjegyzi azonban, hogy a 2023-ra vonatkozó tényleges összegek (543 milliárd EUR) jóval magasabbak az előre jelzett összegnél (490 milliárd EUR), ami megkérdőjelezi a Bizottság becsléseit;

43. emlékeztet arra, hogy a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben a megosztott irányítású alapok végrehajtására rendelkezésre álló idő az utolsó évre vonatkozó n+2 szabály miatt rövidebb, mint a korábbi többéves pénzügyi keretek esetében, ami a fennálló kötelezettségvállalások magas összegével társulva növelni fogja a kötelezettségvállalások visszavonásának kockázatát; tudomásul veszi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a Bizottság a visszavont kötelezettségvállalások összegére vonatkozó előrejelzését a 2023–2027 közötti 7,6 milliárd EUR-ról 2024–2027 között 8,1 milliárd EUR-ra, 2025–2027 között pedig 8,8 milliárd EUR-ra növelte, ami két év alatt 15 %-os növekedést jelent; aggodalommal hangsúlyozza, hogy a Bizottság előrejelzései az elmúlt két évben alábecsülték a fennálló kötelezettségvállalásokat, és ezért valószínűleg alábecsülik a 2027-ig visszavonásra kerülő kötelezettségvállalások összegét is; tudomásul veszi a „többlépcsős mechanizmusnak” a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős értékelését követő bevezetését, valamint az arra való ösztönzést, hogy a visszavont összegeket a Bizottság által az NGEU céljából felvett hitelek megnövekedett kamatköltségeinek fedezésére használják fel;

44. megjegyzi, hogy a Bizottság által készített legutóbbi hosszú távú kifizetési előrejelzés 2027-től jelentős kötelezettségvállalás-visszavonásokat irányoz elő, hacsak a tagállamok további erőfeszítéseket nem tesznek és a 2014–2020-as időszakhoz képest sokkal gyorsabb ütemben folytatják a végrehajtást; megjegyzi, hogy a Kohéziós Alap, az ERFA és az ESZA+ kohéziós politikai alapjai esetében a Bizottság a 2024–2027-es időszakra 2,2 milliárd euróra becsülte a visszavont kötelezettségvállalások teljes összegét, ami több mint ötszöröse a 2022. évi 0,4 milliárd eurós előrejelzésének; figyelmeztet arra, hogy az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) esetében a 2023. évi alacsony végrehajtás 2025-től kezdődően jelentős összegeket veszélyeztet; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat,

hogy használjanak ki minden rendelkezésre álló lehetőséget a kötelezettségvállalások visszavonásának elkerülésére;

45. aggodalommal állapítja meg, hogy az uniós adósság a 2022. évi 344,3 milliárd EUR-ról 2023-ban 458,5 milliárd EUR-ra nőtt, amelynek 60 %-a az NGEU-hoz kapcsolódik; megjegyzi, hogy csak az NGEU számára kibocsátott adósságok esetében kell közvetlenül az uniós költségvetésből kifizetni a kapcsolódó kamatköltségeket, és hogy a megnövekedett kamatlábak miatt ezek a költségek a jelenlegi többéves pénzügyi keretben (2027 végéig) a becslések szerint 17–27 milliárd EUR közötti összeggel haladják meg az eredetileg előre jelzett 14,9 milliárd EUR-t;

46. aggodalommal állapítja meg, hogy az uniós költségvetés hitelekhez kapcsolódó garanciák és függő kötelezettségek miatti teljes kitettsége 298,0 milliárd EUR-ra nőtt; megjegyzi, hogy a tőkepiaci kamatra vonatkozó feltételezéseket óvatosan kell megfogalmazni, mind a meglévő, mind az új adósságok tekintetében, és hogy mindkét kategória esetében életképes visszafizetési tervre van szükség; megjegyzi, hogy a Számvevőszék olyan tájékoztatást kapott a Bizottságtól, amely szerint a kitettség az elkövetkező években folyamatosan növekedni fog, ami további nyomást gyakorol a költségvetés mozgásterére, és tovább csökkenti az uniós költségvetés rugalmasságát; támogatja a Számvevőszéknek a Bizottsághoz intézett azon ajánlásait, hogy proaktívabban lépjen fel annak biztosítása érdekében, hogy enyhítő eszközei (például a közös tartalékalap) elegendő kapacitással rendelkezzenek, valamint átláthatóbb jelentéstételt biztosítson a teljes éves költségvetési kitettségről, nyilvánosságra hozva annak becslését;

47. aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék 07/2024. sz. különjelentésében [2] megjegyzi, hogy a 2014 és 2022 között kibocsátott beszedési megbízások jelentős része az ellenőrzés idején még mindig lezáratlan volt; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága (CONT bizottság) 2023. évi mentesítésre vonatkozó írásbeli kérdéseire adott válaszaiban megemlítette, hogy a késedelemmel érintett beszedési megbízások száma a 2014–2023 közötti időszakra vonatkozóan 1357, a teljes kintlévőség összege pedig mintegy 335 millió EUR; felhívja a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként a pénzösszegek lejárt visszafizetési felszólítások keretében történő beszedését, és folyamatosan tájékoztassa a Költségvetési Ellenőrző Bizottságot az elért eredményekről;

48. kiemeli, hogy az egyenlőség az Unió egyik alapvető értéke, amelyet az Európai Unió Alapjogi Chartája is rögzít; emlékeztet az Unió

---

[2] A Számvevőszék 07/2024. sz. különjelentése: „A szabálytalan uniós kiadások visszafizettetésére szolgáló bizottsági rendszerek: A visszafizettetés lehetne még eredményesebb és gyorsabb”.

elkötelezettségére a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése iránt a szakpolitikai döntéshozatalban és az uniós források végrehajtása során, beleértve a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést is; ösztönzi a Bizottságot, hogy folytassa a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés és az uniós költségvetés hatásának nyomon követése terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében tett erőfeszítéseket; emlékeztet a Bizottság azon kötelezettségére, hogy minden jogalkotási javaslat mellé csatoljon hatásvizsgálatot, amennyiben az várhatóan jelentős gazdasági, társadalmi és környezeti hatással jár, többek között a pénzeszközök méltányos elosztásának biztosítása érdekében;

49. megjegyzi, hogy az átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás felülvizsgálatát 2025 júliusáig el kell végezni; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy a folyamat a lehető legnyitottabb legyen, hangolja össze a pénzügyi beszámolási követelményeket a nyilvántartottak valamennyi kategóriája tekintetében (beleértve a finanszírozási forrásokat és a lobbiköltségvetéseket is), orvosolva a Számvevőszék által az uniós átláthatósági nyilvántartásról szóló különjelentésben (05/24. sz. különjelentés) az érdekképviselet kategóriájának a nyilvántartottak általi bejelentésével kapcsolatban azonosított kockázatot; úgy véli, hogy a Számvevőszék ajánlásainak teljesítése érdekében növelni kell az átláthatósági nyilvántartás titkársága rendelkezésére álló erőforrásokat;

50. emlékeztet a Számvevőszék 11/2025. sz. különjelentésének alábbi megállapításaira: i. hogy a nem kormányzati szervezetként való azonosítás és nyilvántartásba vétel nem mindig következetes és megbízható; ii. hogy az egyszerűsített odaítélési eljárás ellenére az adatok teljeskörűsége és pontossága továbbra is problémás; iii. hogy az érdemi elemzést akadályozza a nem kormányzati szervezetekre fordított uniós kiadások megbízható áttekintésének hiánya; iv. hogy a Számvevőszék mintájában szereplő pályázati felhívások átláthatóak voltak; v. hogy nem ellenőrzik proaktívan az uniós értékek tiszteletben tartását; és vi. hogy a Számvevőszék mintájában az átláthatósági gyakorlatok igen eltérőek, és a nagyobb nem kormányzati szervezetek jobban teljesítenek. Felhívja a Bizottságot, hogy maradéktalanul hajtsa végre a Számvevőszék különjelentésében foglalt ajánlásokat;

Ajánlások

51. határozottan támogatja a Számvevőszéknek a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésében (a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentés) [3] és a kapcsolódó

---

[3] HL C, C/2024/5882, 2024.10.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.

különjelentésekben foglalt ajánlásait; kéri a Bizottságot, hogy ezeket haladéktalanul hajtsa végre, és tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a végrehajtás előrehaladásáról;

52. felhívja a Számvevőszéket, hogy a Bizottsággal együtt keressen módot az általános költségvetésre vonatkozó módszertanaik összehangolására, ahogyan az a decentralizált ügynökségek közbeszerzéseinek esetében is történt, tiszteletben tartva a különböző szerepköröket;

53. felhívja különösen a Bizottságot, hogy:

i. továbbra is egyeztessen a Számvevőszékkel az uniós kiadások hibabecslésével kapcsolatos két megközelítés közötti eltérések jobb megértése, a megközelítések összehangolása és összehasonlíthatóságuk biztosítása érdekében;

ii. minősítse a korrekciós intézkedések általános hibaszintre gyakorolt hatását;

iii. a Bizottsággal együtt keressen módot a közbeszerzéssel kapcsolatos hibák értékelésére és az általános költségvetéssel kapcsolatos hibaarány becslésére vonatkozó módszertanaik összehangolására, ahogyan az a decentralizált ügynökségek közbeszerzéseinek esetében is történt, tiszteletben tartva a különböző szerepköröket;

iv. a mentesítésért felelős hatóság részére nyújtson be stratégiát az uniós költségvetés uniós hozzáadott értékének maximalizálása érdekében a pénzeszközök rendeltetésszerű felhasználásának megerősítésére, a felhasználás növelésére és a kötelezettségvállalások visszavonásának megelőzésére vonatkozóan;

v. növelje a fennálló kötelezettségvállalásokra vonatkozó előrejelzés megbízhatóságát az uniós források felhasználásának reálisabb becslésével, hogy a mentesítésért felelős hatóság jobb előrejelzést kapjon a fennálló kötelezettségvállalásoknak az évek során várható alakulásáról, és jobban védje az uniós költségvetést;

vi. tegyen jelentést az uniós költségvetésnek a fennálló kötelezettségvállalásokon túl azonosított különböző kockázatokkal, például a növekvő adóssággal, a költségvetés – többek között Ukrajnával szembeni – fokozott kitettségével és a növekvő infláció hatásával szembeni védelméről, és gondoskodjon megfelelő intézkedésekről ennek érdekében;

vii. biztosítson átláthatóbb jelentéstételt a teljes éves költségvetési kitettségről azáltal, hogy az éves irányítási és

teljesítményjelentésben többéves kitekintést nyújt az uniós költségvetés költségvetési garanciáknak való kitettségéről;

viii. egyszerűsítse jelentősen a szabályokat és az eljárásokat, továbbá javítsa a kkv-knak, a hasznosító vállalkozásoknak, az induló innovatív vállalkozásoknak, az igazgatási és kifizető ügynökségeknek, a civil társadalmi szervezeteknek és minden más érintett érdekelt félnek biztosított segítségnyújtást, és biztosítson számukra következetes és felhasználóbarát iránymutatásokat anélkül, hogy ezzel veszélyeztetné az ellenőrzések minőségét;

ix. gondoskodjon arról, hogy a meglévő kockázatcsökkentő eszközök elegendő kapacitással rendelkezzenek az uniós költségvetés kitettségi kockázatainak hatékony kezeléséhez;

x. fokozza a források felhasználásával kapcsolatos átláthatóság javítására irányuló erőfeszítéseket, többek között a végső kedvezményezettekre, ezen belül a szakpolitikai és jogalkotási javaslatok előkészítése során a tanácsadó cégeknek juttatott forrásokra vonatkozó információk tekintetében;

xi. vezessen be minden szükséges eszközt annak biztosítása érdekében, hogy az uniós intézményekkel kapcsolatba lépő érdekképviselőket nyilvántartásba vegyék az átláthatósági nyilvántartásban; kéri továbbá a Bizottságot, hogy hozzon létre hatékony mechanizmust annak biztosítására, hogy az átláthatósági nyilvántartásban szereplő, uniós támogatásban részesülő szervezetek tevékenységei összhangban legyenek az uniós értékekkel, és követeljen meg teljes átláthatóságot a finanszírozásukkal kapcsolatban, mélyebb betekintést szerezve valamennyi nyilvántartásba vett szervezet finanszírozásába, ami az összes uniós intézménnyel, szervvel és ügynökséggel való kapcsolatfelvétel feltétele kell hogy legyen;

xii. a Parlamenttel és a Tanáccsal együttesen garantáljon megfelelő erőforrásokat az átláthatósági nyilvántartás titkársága számára annak biztosítása érdekében, hogy a lobbitevékenységekre vonatkozó bejegyzések pontossága valamennyi érdekképviselet tekintetében ellenőrizhető legyen, és hogy a lobbitevékenységek átláthatóbbá váljanak, amint azt a Számvevőszék az uniós átláthatósági nyilvántartásról szóló 05/2024. sz. különjelentésében kérte; felhívja a Bizottságot, hogy különítsen el megfelelő forrásokat a szabálytalanságok azonosítására a keresési lehetőségek széles körének biztosítása érdekében;

xiii. írja elő az átláthatósági nyilvántartásban szereplő érdekképviselők számára, hogy sorolják fel pénzügyi támogatóikat, és nyilatkozzanak arról, hogy kizárólag saját

vagy tagjaik kollektív érdekeit képviselik, továbbá tegyen javaslatot a 2021. május 20-i intézményközi megállapodás II. mellékletének oly módon történő módosítására, amely előírja számukra pénzügyi támogatóik felsorolását az uniós átláthatósági nyilvántartásban, még akkor is, ha ezek az említett nyilvántartásban kijelentik, hogy kizárólag saját tagjaik érdekeit képviselik; sürgeti azokat a nyilvántartásban már szereplő szervezeteket, amelyek még nem sorolták fel nyilatkozat útján pénzügyi forrásaikat, hogy önként jelentsék be azokat, még az intézményközi megállapodás módosítása előtt;

xiv. továbbra is támogassa a tagállamokat az ellenőrzések minőségének és mennyiségének javításában, valamint a csalás és korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztásában;

xv. kezelje a késedelmes visszafizetési felszólításokkal kapcsolatos helyzetet, és hozzon meg minden szükséges intézkedést – többek között a szervezeti eszkalációs mechanizmusok végrehajtását – annak érdekében, hogy beszedje a 2014–2023-as időszak kintlévőségeinek többségét, és tájékoztassa folyamatosan a mentesítésért felelős hatóságot az összegek beszedése terén elért eredményekről;

xvi. erősítse meg a csalás elleni uniós struktúra kapacitásait, beleértve a megfelelő pénzügyi és emberi erőforrások biztosítását, és segítse elő a köztük lévő együttműködést;

Bevételek

54. üdvözli, hogy a 2023. évre vonatkozóan a Számvevőszék minősítés nélküli véleményt tud kiadni a bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről is; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a vámok bejelentésének elmulasztásával vagy helytelen bejelentésével (vámszakadék) kapcsolatos problémák, amelyek hiányt okoznak a beszedett behozatali vámok terén, évek óta állandó nehézséget jelentenek, és potenciálisan a tradicionális saját források kiesését okozhatják az Unióban és a tagállamokban;

55. komoly aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék megvizsgálta a Bizottság vámügyi cselekvési tervének végrehajtását, amely lehetőséget nyújthat a vámszakadék jelentős csökkenésére, és ismét megállapította, hogy nem történt elegendő előrelépés e terv egyes intézkedéseinek végrehajtása terén; megjegyzi, hogy a Bizottság e terv részeként 2023 májusában vámügyi reformra tett javaslatot [4], beleértve az uniós vámhatóság és az uniós vámügyi

[4] COM(2023)0258.

adatközpont létrehozását;

56. emlékeztet arra, hogy a Számvevőszék kiemelte az importált áruk nem megfelelő vagy nem hatékony vámellenőrzéséből fakadóan az EU pénzügyi érdekeit érintő kockázatokat; elismerését fejezi ki az OLAF által a vám- és héacsalás elleni küzdelem terén tett erőfeszítésekért; hangsúlyozza az e-kereskedelem és az online platformok potenciális biztonsági és védelmi fenyegetésekből eredő kockázatainak növekedését, valamint az uniós adó- és vámszabályoknak, termékszabványoknak, szellemitulajdon-jogoknak, tilalmaknak és korlátozásoknak való meg nem felelés kockázatát.

57. aggodalommal jegyzi meg, hogy a Számvevőszék feltárta, hogy a Bizottság nem számított fel késedelmi kamatot hat olyan, a GNI-adatok tagállamok általi késedelmes korrekciójával kapcsolatos ügyben, ahol a Bizottság fenntartásokat fogalmazott meg; egyetért a Számvevőszékkel abban, hogy a Bizottságnak elvben késedelmi kamatot kellene felszámítania ilyen esetekben annak érdekében, hogy ösztönözze a tagállamokat arra, hogy határidőn belül foglalkozzanak a fenntartásokkal;

58. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a tagállamokban 2023-ban keletkezett, nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékból származó új saját forrás 7,2 milliárd EUR-t tett ki, amely az EU teljes bevétele 4,0 %-ának felel meg; megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék néhány problémát tárt fel [5] az adatok megbízhatóságával és összehasonlíthatóságával kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy ez kiváló példája az új saját forrásoknak, mivel pozitív ösztönzőket teremt a tagállamok számára a nem újrafeldolgozott műanyagból készült csomagolások mennyiségének csökkentésére, ugyanakkor új bevételforrást generál az Unió számára;

59. hangsúlyozza, hogy az ilyen új források bevezetésére egyértelmű lehetőséget jelent az új saját forrásokra vonatkozó 2021. évi bizottsági javaslatokban meghatározott három elem, amelyek közül az első a kibocsátáskereskedelemből (ETS) származó bevételeken alapul, a második az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó uniós mechanizmus által generált forrásokon, a harmadik pedig a multinacionális vállalatok maradványnyereségének azon arányán, amelyet az adóztatási jogok újraelosztásáról szóló OECD/G20-megállapodás („Első pillér”) keretében a tagállamokhoz fognak átcsoportosítani; ugyanakkor rámutat arra, hogy más forrásokat is mérlegelni lehet, ha azok tagállami jóváhagyása egyszerűbbnek bizonyul; üdvözli az uniós költségvetés számára lehetséges új saját

---

[5] A Számvevőszék 16/2024. sz. különjelentése: A nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló uniós bevétel – Rögös kezdet, adat-összehasonlíthatósági és -megbízhatósági problémák.

forrásokat eredményező egyéb kezdeményezéseket;

60. felhívja különösen a Bizottságot, hogy:

i. növelje a vámügyi cselekvési terv és nem utolsósorban a jelentős vámügyi reformra irányuló, 2023. májusi javaslat végrehajtására való összpontosítást és nyomásgyakorlást, beleértve az uniós vámhatóság és az uniós vámügyi adatközpont létrehozását; gondoskodjon arról, hogy a tagállamok eredményes, arányos és visszatartó erejű szankciókat alkalmazzanak az adatszolgáltatási kötelezettségeknek való meg nem felelés esetére; kezdeményezzen kötelezettségszegési eljárást azokban az esetekben, amikor elegendő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a tagállamok nyilvánvalóan nem megfelelő szankciórendszert alkalmaznak az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló irányelv [6] (DAC 6) megsértése esetén;

ii. tartson ki a kereskedelmi partnerekkel folytatott nemzetközi vámügyi együttműködés fokozása és diverzifikálása mellett, és hangsúlyozza, hogy az e-kereskedelem kiterjesztésével összefüggésben meg kell erősíteni a határokon átnyúló adó- és vámcsalás elleni küzdelmet;

iii. késedelmi kamatok felszámítása révén ösztönözze a tagállamokat arra, hogy határidőn belül foglalkozzanak a GNI-adatok tagállamok általi korrekciójával kapcsolatos fenntartásokkal;

iv. továbbra is dolgozzon a kiegészítő új saját források bevezetésén;

Egységes piac, innováció és digitális gazdaság

61. megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 1. fejezete (Egységes piac, innováció és digitális gazdaság) programjainak költségvetése 25,3 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetés 13,2 %-a), amely az alábbiak szerint oszlott meg: kutatás: 15,3 milliárd EUR (60,5 %), közlekedés, energiaügy és digitális gazdaság: 4,1 milliárd EUR (16,1 %), InvestEU program: 2,3 milliárd EUR (9,1 %), űrpolitika: 2,2 milliárd EUR (8,7 %) és egyéb területek: 1,4 milliárd EUR (5,6 %);

---

6 A Tanács (EU) 2018/822 irányelve (2018. május 25.) a 2011/16/EU irányelvnek az adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló konstrukciókkal kapcsolatosan az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról (HL L 139., 2018.6.5., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/822/oj).

62. megjegyzi, hogy a Számvevőszék 127 tranzakciót vizsgált meg, amelyek a többéves pénzügyi keret e fejezetéhez tartozó kiadások teljes körét lefedték, nevezetesen a Horizont 2020 programot (90 tranzakció), a Horizont Európa programot (7 tranzakció), az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt (CEF), az űrprogramokat és a pénzügyi eszközöket, továbbá a Számvevőszék megvizsgálta az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA) közlekedési és energiaágazatban nyújtott CEF-támogatásokra vonatkozó előzetes kontrollrendszerét, valamint a Kutatási és Innovációs Főigazgatóság és az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA) éves tevékenységi jelentéseiben megadott, szabályszerűségre vonatkozó információkat;

63. megjegyzi, hogy a Számvevőszék becslése szerint 2023-ban az „Egységes piac, innováció és digitális gazdaság” fejezetre fordított kiadások lényeges, 3,3 %-os hibaszintet mutattak; tudomásul veszi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a hibák által leginkább érintett terület a kutatási és innovációs kiadások, azon belül is különösen a személyzeti költségek; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság e fejezetre vonatkozóan 1,4 %-ra becsülte a kifizetéskori kockázatot, amely a Számvevőszék által becsült tartomány alsó részébe esik; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy e fejezet esetében a Bizottság – a Számvevőszék által a Bizottság e területen végzett utólagos ellenőrzései tekintetében a 2019-es pénzügyi év óta feltárt hiányosságok miatt – továbbra is alulbecsüli a kifizetéskori kockázatot [7];

64. aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék által megvizsgált 127 tranzakció közül 39 (31 %) tartalmazott hibát; mélyen aggasztónak tartja, hogy hét olyan esetben, amikor a kedvezményezettek számszerűsíthető hibát követtek el, a Bizottság (vagy a kedvezményezettek által megbízott ellenőrök) elegendő információval rendelkezett/rendelkeztek ahhoz, hogy a kiadások jóváhagyása előtt megakadályozzák vagy feltárják és kijavítsák a hibát, és így, amennyiben a Bizottság megfelelően felhasználta volna a rendelkezésére álló összes információt, e fejezet becsült hibaaránya 1,4 százalékponttal alacsonyabb lett volna; kiemeli, hogy ez a Bizottság ellenőrzéseinek hiányosságaira utal;

Kutatás és innováció

65. kiemeli az uniós kutatást és innovációt (K+I) szolgáló finanszírozási programok fontosságát az Unió tudományos, társadalmi, gazdasági és technológiai fejlődése, az egyenlőtlenségek csökkentése, a zöld és digitális átállás megvalósítása, valamint az Unió Oroszországtól való energiafüggőségének csökkentése szempontjából; emlékeztet arra,

---

[7] A Számvevőszék 2023. évi éves jelentése, 1.35. bekezdés.

hogy a Horizont Európa a legjelentősebb kutatási és innovációs program Európában, amelynek teljes költségvetése 95,5 milliárd EUR a 2021–2027 közötti időszakban, amelyből 5,4 milliárd EUR az NGEU eszközből származik; megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz mintegy 48 milliárd EUR-t különített el K+I-beruházásokra; hangsúlyozza, hogy figyelembe véve a Draghi-jelentés vonatkozó ajánlásait, az Unió versenyképességének fokozása és az innovációs szakadék megszüntetése érdekében további finanszírozásra van szükség a K+I területén; kiemeli különösen a védelmi vonatkozású K+I kiadások növelésének szükségességét – a jelenlegi geopolitikai körülmények miatt –, ami az innovációs politikai stratégia fontos eleme lehet;

66. megjegyzi, hogy a program elődje, a Horizont 2020 75,6 milliárd EUR költségvetésből több mint 35 000 projektet finanszírozott 2014 és 2020 között, és pályázati felhívásai 177 országból több mint egymillió egyéni pályázatot vonzottak; megjegyzi továbbá, hogy a 2023. évi mentesítésről szóló meghallgatásán Ivanova biztos hangsúlyozta az uniós K+I finanszírozási programok uniós hozzáadott értékét, kifejtve, hogy a Horizont 2020 végső értékelésének becslése szerint a programhoz kapcsolódó minden egyes elköltött euro 2040-ig öt euro értékű előnyt eredményez a társadalom számára; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a független szakértők által magas színvonalúnak minősített pályázatok 74 %-át költségvetési korlátok miatt nem lehetett finanszírozni; megjegyzi, hogy az összes magas színvonalú javaslat finanszírozásához további 159 milliárd EUR-ra lett volna szükség; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy elegendő finanszírozást biztosítsanak az uniós kutatás és innováció számára, nem utolsósorban az Unió versenyképességének és jólétének növelése érdekében, összhangban az Unió 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrendjével;

67. tudomásul veszi, hogy 2021-ben későn fogadták el a Horizont Európa jogalapjait, és üdvözli, hogy a Bizottságnak 2023-ban sikerült elérnie a költségvetés közel 100 %-os végrehajtását; megjegyzi, hogy a 2023 végéig aláírt támogatási megállapodások száma 10 674 volt, és további két keretmegállapodást írtak alá;

68. aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék a mintájában szereplő 97 kutatási és innovációs tranzakció közül 30-ban talált nem támogatható költségekkel kapcsolatos hibákat, és hogy ezek a hibák e fejezet esetében 2023-ban a Számvevőszék által becsült hibaszint 71 %-át teszik ki; ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Horizont 2020 program 9 éves végrehajtása után a személyzeti költségek kiszámítása továbbra is a hibák egyik fő forrása, mivel a Számvevőszék mintájában a számszerűsíthető hibákat tartalmazó 30 kutatási tranzakció közül 22-t (körülbelül 73 %) érintett a személyzeti költségek kiszámítására szolgáló módszertan helytelen alkalmazása; elismeri mind a Bizottság, mind a

Számvevőszék e helyzet orvoslására irányuló folyamatos erőfeszítéseit; üdvözli, hogy a Bizottság elfogadta a Számvevőszék arra vonatkozó ajánlásait, hogy a kedvezményezettek jobban megfeleljenek a napibérre vonatkozó szabályoknak, és hogy a Horizont Európa dokumentumaiban biztosítsák a napibérre vonatkozó szabályok egyértelműségét;

69. hangsúlyozza az uniós K+I-finanszírozásra vonatkozó szabályok és eljárások egyszerűsítésének fontosságát; megjegyzi, hogy 2023-ban a Bizottság folytatta az egyszerűsített költségelszámolási módszerek, például az egyösszegű átalányok és az egységköltségek bevezetését a Horizont Európában; tudomásul veszi továbbá a kutatásért és innovációért felelős főigazgató által a CONT bizottsággal folytatott eszmecsere folyamán tett megjegyzéseket, miszerint a Bizottság a Horizont Európa forrásainak egyösszegű kifizetését 2027-re 50 %-ra kívánja növelni; üdvözli, hogy a Bizottság – figyelembe véve a Számvevőszék 2022. évi éves jelentéseiben megfogalmazott ajánlásokat – tovább fogja pontosítani az egyösszegű támogatások megfelelő végrehajtását meghatározó követelményeket, beleértve az egyes munkacsomagok kifizetést kiváltó elemeit, és részletes iránymutatást fog nyújtani a projektek végrehajtásának értékelésében részt vevők számára; megjegyzi továbbá, hogy a Horizont 2020 és a Horizont Európa 2018–2024 közötti időszakra vonatkozó átalányfinanszírozásáról szóló bizottsági értékelésben leírtak szerint a kedvezményezettek üdvözölnék, ha egyértelműbb lenne az átalányösszegű támogatások ellenőrzésének módja; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Horizont Európa utólagos ellenőrzési stratégiáját még nem dolgozták ki;

70. hangsúlyozza a magánszektor kulcsfontosságú szerepét az Unión belüli innovációs szakadék kezelésében, valamint az Unió versenyképességének és jólétének javításában; úgy véli különösen, hogy elengedhetetlen a kkv-k uniós K+I finanszírozási programokban való részvételének lehető legnagyobb mértékű előmozdítása és megkönnyítése; tudomásul veszi a Számvevőszék azon következtetését, hogy a kkv-k és az újonnan érkezők nagyobb valószínűséggel követnek el hibákat, mint más kedvezményezettek, mivel nem rendelkeznek az alapok kezeléséhez szükséges tapasztalattal és erőforrásokkal; üdvözli a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kifejezetten támogassa a kkv-kat, például tájékoztató kampányok, a nemzeti kapcsolattartó pontok rendszerével való kapcsolattartás és a Kutatási Tájékoztató Szolgálat külön ügyfélszolgálata révén; úgy véli, hogy a szabályok és eljárások egyszerűsítése a kkv-k fokozott részvételének fő mozgatórugója;

Energia, közlekedés és digitális gazdaság

71. kiemeli az uniós beruházások fontosságát a nagy teljesítményű, fenntartható és hatékonyan összekapcsolt transzeurópai hálózatok kifejlesztésében a közlekedés, az energia és a digitális szolgáltatások

területén, és megjegyzi, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF), amely 2023-ban 4,1 milliárd EUR kiadással rendelkezett, kulcsfontosságú uniós eszköz e célkitűzések elérésében;

72. felhívja a figyelmet arra, hogy egyszerűsíteni kell az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz közlekedési ágának (CEF-T) pályázati eljárásait annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a kisebb szervezetek és a helyi kezdeményezések nagyobb mértékű részvételét az európai közlekedési infrastruktúra fejlesztésében; sajnálja, hogy a CEF-T költségvetése nem fedezi a fenntartható közlekedési beruházások iránti összes igényt, és hogy a CEF-T költségvetésének nagy részét már elkülönítették, ami 2027-ig finanszírozási hiányt von maga után;

73. emlékeztet arra, hogy Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és az ennek következtében Oroszországgal szemben bevezetett szankciók 2023-ban továbbra is károsan hatottak az uniós közlekedési ágazatra, ami közlekedési hiányokhoz, az ellátási lánc szűk keresztmetszeteihez és a hagyományos útvonalak megkerülésének szükségességéhez vezetett, ezáltal meghosszabbítva az utazási időt, és növelve a költségeket; rámutat, hogy a keleti határrégiókat – különösen a balti államokban, Finnországban, Lengyelországban és Romániában – különösen súlyosan érintették a gazdasági veszteségek és a határokon átnyúló mobilitás leállása az orosz agresszió következtében; felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be célzott intézkedéseket – többek között a következő többéves pénzügyi keretben – az érintett régiók helyreállításának megkönnyítése érdekében;

74. felhívja a Bizottságot, hogy végezze el a jelentős végrehajtási kihívásokkal, pénzügyi nehézségekkel vagy késedelmekkel szembesülő, határokon átnyúló és több országra kiterjedő infrastrukturális projektekre – például a Rail Baltica projektre – elkülönített finanszírozás átfogó felülvizsgálatát; rámutat, hogy ennek a felülvizsgálatnak foglalkoznia kell a tervezési és irányítási hatékonyság hiányosságaival, valamint az építési költségek növekedésével, amelyek veszélyeztetik a projektek ütemezését és célkitűzéseit; megismétli, hogy a közpénzek kezelésének nagyobb átláthatósága növeli a polgárok uniós intézményekbe vetett bizalmát;

75. aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék a 2023. évi mintájában két hibát talált a CEF-projektekben, és hogy ezek egyike az uniós közbeszerzési szabályok súlyos megsértésével kapcsolatos, és ahhoz vezetett, hogy a szerződést olyan konzorciumnak ítélték oda, amely nem felelt meg a kiválasztási kritériumoknak, és hogy ez a hiba 28 %-kal járult hozzá az 1. fejezet becsült hibaarányához;

76. mély aggodalmát fejezi ki a Számvevőszéknek az Európai Éghajlat-

politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA) által a közlekedési és energiaágazatban nyújtott CEF-támogatások előzetes kontrollrendszerével kapcsolatban tett megállapításai miatt, különösen a Számvevőszék azon következtetése miatt, hogy bár mind a CEF1 (2014–2020), mind a CEF2 (2021–2027) stratégiái a kockázatok és a múltbeli szabálytalanságok megbízható elemzésén alapulnak, a közbeszerzés előzetes ellenőrzésére vonatkozó iránymutatások nem voltak kellően részletesek; teljes mértékben támogatja a Számvevőszék azon ajánlását, hogy a Bizottság fejlessze tovább ezeket az iránymutatásokat;

Ajánlások

77. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. biztosítson megfelelő forrásokat a magas színvonalú, uniós hozzáadott értékkel rendelkező kutatási és innovációs projektjavaslatok támogatására rövid távon a 2026. évi költségvetési tervezeten keresztül, középtávon pedig a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslat révén;

ii. folytassa a szabályok és eljárások egyszerűsítését az új költségvetési rendelettel összhangban, támogassa a pályázóknak, különösen a kkv-knak, az új pályázóknak, a spin-off vállalkozásoknak, az induló innovatív vállalkozásoknak, a civil társadalmi szervezeteknek vagy a helyi akciócsoportoknak nyújtott képzéseket és felhasználóbarát, következetes és gyakorlati tájékoztatást a tagállamokban, és ösztönözze a korlátozottabb részvételű tagállamok kedvezményezettjei, valamint a kisebb szervezetek pályázását;

iii. továbbra is alkalmazzon egyszerűsített szabályokat és eljárásokat, digitalizációs intézkedéseket és egyszerűsített költségelszámolási módszereket, a szabálytalanságok és csalások kockázatának és az ellenőrzések költségeinek kezelése mellett, és mihamarabb véglegesítse a Horizont Európa projekt utólagos ellenőrzési stratégiáját;

iv. pontosítsa tovább az egyösszegű támogatások megfelelő végrehajtásának meghatározására vonatkozó követelményeket, figyelembe véve a Számvevőszék 2022. évi éves jelentésében szereplő vonatkozó ajánlásokat, és ellenőrizze a projektek egyösszegű átalányok alkalmazásával történő tényleges végrehajtását;

v. a Számvevőszék ajánlásának megfelelően végezze el a feltárt közbeszerzési hibák alapos elemzését, és fejlessze tovább a CEF-projektek közbeszerzéseinek előzetes ellenőrzése során elvégzendő ellenőrzések mértékét leíró iránymutatásokat;

Kohézió, reziliencia és értékek

78. hangsúlyozza az uniós kohéziós politika fontosságát az uniós régiók gazdasági és területi konvergenciája és fejlődése, valamint a szociális jogok európai pillére végrehajtásának támogatása szempontjából; megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 2. fejezete (Kohézió, reziliencia és értékek) alá tartozó programok költségvetése 73,3 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetés 38,4 %-a), és az alábbiak szerint oszlott meg: Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és egyéb regionális műveletek: 47,8 %, Európai Szociális Alap (ESZA): 18,9 %, Kohéziós Alap (KA): 9,8 %, Erasmus+: 3,8 %, Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – közlekedés: 2,1 % és egyéb: 3,8 %;

79. megjegyzi, hogy a Számvevőszék egy 238 tranzakcióból álló mintát vizsgált meg, amely a többéves pénzügyi keret 2. fejezetéhez tartozó kiadások teljes körére kiterjed; aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék becsült általános hibaszintje e fejezet tekintetében 2023-ban nőtt 9,3 %-ra nőtt, ami jelentős mértékben meghaladja a lényegességi küszöböt; felhívja a figyelmet a Számvevőszék által az előző évekhez képest 2023-ban becsült általános hibaszint jelentős növekedésére (2022: 6,4 %, 2021: 3,6 %);

80. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon észrevétele miatt, hogy a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtott helyreállítási támogatás (REACT-EU) keretében rendelkezésre bocsátott jelentős kiegészítő források, a 2014–2020-as programok támogathatósági időszakának közelgő vége (2023. december 31.) és az NGEU program párhuzamos végrehajtása további nyomást gyakoroltak a tagállami közigazgatásokra, növelve a hibák kockázatát; különösen aggódik a tagállami társfinanszírozás csökkentésének gyakorlata miatt, mint például a REACT-EU, a koronavírus-beruházási kezdeményezés (CRII) és a CRII+ esetében, ami csökkenti a kiadások megfelelő felügyeletére irányuló felelősségvállalást és a kapcsolódó ösztönzőket; a Bizottság válaszai alapján tudomásul veszi, hogy egyes hatóságok esetleg kevésbé hatékony ellenőrzéseket és vizsgálatokat végeztek a 2014–2020-as programok párhuzamos végrehajtása és az NGEU keretében nyújtott kiegészítő finanszírozás miatti súlyos túlterheltség és növekvő nyomás miatt;

81. tudomásul veszi a REACT-EU-n keresztül kiegészítő finanszírozással, valamint a CRII+ és az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés (CARE) révén biztosított, rugalmassággal végrehajtott tranzakciók számvevőszéki elemzését, valamint azok hozzájárulását a becsült hibaszinthez; tudomásul veszi különösen azt a következtetést, hogy a 100 %-ban uniós finanszírozású prioritások esetében feltárt hibák 5,0 %-kal járultak hozzá a 9,3 %-os teljes becsült hibaszinthez; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a rugalmasság növekedése – a követelmények csökkentése vagy a megelőző ellenőrzések és ellenőrzések egyidejű növelése nélkül –

hozzájárult a magas hibaaránnyhoz;

82. tudomásul veszi a Számvevőszék „Áttekintés a bizonyossági keretről és a 2014–2020-as időszak kohéziós kiadásainak hibáihoz hozzájáruló fő tényezőkről” című 03/2024. sz. áttekintését, amely hat évre kiterjedő többéves áttekintést nyújt az ellenőrzési eredményekről, beleértve az irányítási és kontrollkérdések értékelését, amelynek célja a bizonyossági modell megerősítése; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon következtetése miatt, hogy bár a kohéziós politika bizonyossági kerete hozzájárult a hibaszint csökkentéséhez, nem volt eredményes abban, hogy az általános hibaszintet a 2 %-os lényegességi küszöb alá szorítsa; aggódik amiatt, hogy a rendszerszintű hiányosságok miatt a Bizottság csak korlátozott mértékben támaszkodhat a nemzeti ellenőrző hatóságok munkájára; támogatja a Számvevőszék Bizottsághoz intézett azon ajánlását, amely szerint meg kell erősíteni a 2021–2027 közötti időszak kohéziós kiadásaira vonatkozó bizonyossági keret végrehajtását; emlékeztet arra, hogy a mentesítésért felelős hatóság felhívta a Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt a tagállamokkal az uniós kiadások irányítási és kontrollrendszerének javítása céljából annak érdekében, hogy a magas hibaarányt a 2 %-os lényegességi küszöb alá szorítsák;

83. tudomásul veszi a Számvevőszék által a kohéziós politika kontrollrendszerében részt vevő kulcsszereplők munkájának megbízhatóságára vonatkozó felülvizsgálat során tett észrevételt; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy egy hatéves időszak alatt a hibák feltárásának és megelőzésének első védelmi vonalát képező irányító hatóságok nem bizonyultak kellően hatékonynak a kohéziós politika eredendően magas hibakockázatának enyhítésében; még aggasztóbbnak tartja, hogy a Számvevőszék megállapította, hogy a második védelmi vonal, a tagállamok ellenőrző hatóságai nem tudják meghatározni az általuk ellenőrzött és bizonyosságot nyújtó kiadási csomagok helyes hibaarányát, mivel a Számvevőszék e csomagok legalább 39 %-ában további hibákat tárt fel; megjegyzi, hogy ezeket a hibákat a Számvevőszék több mint hat éve észlelte és évente jelentette, tehát rendszerszintű probléma áll fenn;

84. tudomásul veszi, hogy a Számvevőszék kategorizálta a kohéziós kiadások terén feltárt hibákat: a nem támogatható projektek 29 %-os, a nem támogatható költségek 26 %-os, a közbeszerzési eljárások súlyos meg nem felelése 21 %-os, az ERFA-hoz és a Kohéziós Alaphoz kapcsolódó kiadások pedig a legnagyobb, 80 %-os hibaarányt mutattak; megjegyzi, hogy az ESZA+, az IFK (ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés) és a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap kiadásait arányosan kisebb hibaszint jellemzi, mivel ezek együttesen 16 %-os hibaarányt mutatnak, miközben együttesen az e fejezet alá tartozó költségvetés mintegy 20 %-át teszik ki;

85. tudomásul veszi a Költségvetési Ellenőrző Bizottság megbízásából készült, „A válságreagálási eszközök végrehajtásából levont tanulságok” című tanulmányt, amely azt mutatja, hogy a le nem kötött kohéziós források felhasználását a CRII és a CRII+ keretében bevezetett rugalmassági mechanizmusok támogatták; aggodalmát fejezi ki a kutatók azon megállapítása miatt, hogy a gyorsított projektek minősége esetleg nem érte el ugyanazt a szintet, mint a világjárvány előtti beruházások; aggodalmát fejezi ki továbbá a kutatók azon észrevétele miatt, hogy az alacsony színvonalú projektek kockázatát teljes mértékben az uniós költségvetés viseli, mivel a CRII, a CRII+ és a REACT-EU 100 %-os uniós finanszírozásban részesül; úgy véli, hogy a 100 %-os uniós finanszírozás segítheti a felhasználást, de a felhasználás nem önmagában cél;

86. hangsúlyozza, hogy a mentesítésről szóló legutóbbi véleményeiben a Regionális Fejlesztési Bizottság további tanácsadási támogatást kért a Bizottságtól a nemzeti, helyi és regionális hatóságok számára az adminisztratív túlterheltség elkerülése érdekében; elismeri a Bizottság erőfeszítéseit, de megjegyzi, hogy sajnálatos módon ezek nem voltak elegendőek a hibakockázat csökkentéséhez; figyelmeztet arra, hogy hasonló adminisztratív túlterheltség léphet fel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogathatósági időszakának végén és a többéves pénzügyi keret utolsó éveiben; hangsúlyozza, hogy sürgősen foglalkozni kell a nemzeti, helyi és regionális hatóságok elégtelen adminisztratív kapacitásával; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson számukra egyértelmű iránymutatást, és növelje az adminisztratív kapacitásépítéshez nyújtott támogatását, többek között személyzeti képzés, a bevált gyakorlatok megosztása, szakértői értékelések és technikai segítségnyújtás révén a hatékony alapkezelés biztosítása érdekében;

87. tudomásul veszi a 2027 utáni többéves pénzügyi keretről folytatott nyilvános vitákat, amelyek a teljesítményalapú modell felé való elmozdulásra, a beruházások és reformok összekapcsolására, valamint a szabályok és eljárások egyszerűsítésére irányuló szándékra utalhatnak; felhívja a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként a geopolitikai helyzetből eredő jelenlegi fenyegetésekre adandó pénzügyi válaszokat; figyelmeztet arra, hogy a kiadási programok jövőbeli kialakítására vonatkozó döntések nem mehetnek az uniós kiadások felügyeletének és ellenőrzésének rovására az átláthatóság és a szabályok és rendeletek be nem tartásával kapcsolatos uniós szintű tájékoztatás tekintetében; úgy véli, hogy a Számvevőszék által feltárt hibák és e hibák Bizottság általi kezelésének módja szintén jól működő irányítási és kontrollrendszerre utal, és megjegyzi, hogy mindkét intézmény kinyilvánította elkötelezettségét a rendszer javítása és a hibaarány csökkentése iránt;

88. a korábbi évekhez hasonlóan tudomásul veszi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a Bizottság dokumentumalapú ellenőrzései, amelyek az ellenőrző hatóságok munkájának felülvizsgálatára és értékelésére irányulnak, kizárólag a szabályszerűségi információk konzisztenciájának ellenőrzésére irányulnak, és ezért túl korlátozottak ahhoz, hogy megerősítsék a nemzeti hatóságok által a megbízhatósági csomagjukban jelentett fennmaradó hibaarányt; tudomásul veszi a Bizottság válaszát, amely szerint dokumentumalapú ellenőrzését a programokra és bizonyossági csomagokra kiterjedő helyszíni ellenőrzési munkával egészíti ki, ami lehetővé teszi számára, hogy észszerű és valós becslést készítsen az egyes programok hibaarányáról; úgy véli, hogy a Számvevőszék észrevétele a dokumentumalapú ellenőrzések hatókörére és arra a tényre vonatkozik, hogy azok csak a következetességre irányulnak, és ezért túlságosan korlátozottak ahhoz, hogy kellően megbízható információkat nyújtsanak a Bizottságnak;

89. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék által a nemzeti ellenőrző hatóságok munkája során megfigyelt, a bizonyossági csomagokban azonosított hiányosságokban látható tartós hiányosságok miatt, mivel a fennmaradó hibaarány a 2023-ban ellenőrzött bizonyossági csomagok értékének több mint 60 %-a esetében meghaladta a lényegességi küszöböt; aggodalommal hangsúlyozza, hogy az irányító hatóságoknak következetesen nem sikerül hatékonyan megelőzniük vagy felderíteniük a kedvezményezettek által bejelentett kiadásokkal kapcsolatos szabálytalanságokat, és hogy ez csökkenti annak mértékét, hogy a Bizottság mennyire támaszkodhat a munkájukra;

90. emlékeztet arra, hogy megosztott irányítás esetén a Bizottság feladata meggyőződni arról, hogy a tagállamok olyan irányítási és kontrollrendszereket hoznak létre, amelyek eredményesen működnek a programok végrehajtása során; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy mind a Bizottság, mind a Számvevőszék megállapította, hogy nem minden tagállam irányítási és kontrollrendszere működik hatékonyan, ami negatívan befolyásolja a Bizottság hibaarányainak megbízhatóságát, mivel azok e nem hatékonyan működő nemzeti rendszerekre támaszkodnak; kétségbe vonja, hogy a Bizottságnak továbbra is lehetősége van e nemzeti rendszerekre támaszkodni;

91. úgy véli, hogy ahhoz, hogy az egységes ellenőrzési megközelítés jól működjön, valamint a kedvezményezettek és az irányító hatóságok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében alapvető fontosságú az ellenőrzési standardok betartása a kontroll és az ellenőrzés minden szintjén; ezért aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék éves jelentésében szereplő azon megállapítása miatt, hogy a programhatóságok és a kedvezményezettek nem nyújtottak be a támogathatósági feltételeknek való megfelelésre vonatkozó lényeges igazoló dokumentumokat, valamint amiatt, hogy a Számvevőszék a vizsgálata során megállapította, hogy az ellenőrző hatóságok

ellenőrzési munkájának elégtelen dokumentálása korlátozza a nemzeti ellenőrző hatóságok ellenőrzési munkájára való hagyatkozást;

92. emlékeztet arra, hogy az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet [8] (CPR) 15. cikke alapján a 2021–2027-es programozási időszakra vonatkozóan a tagállamoknak meg kell felelniük a horizontális és tematikus feljogosító feltételeknek, amelyeket az alapok végrehajtási időszaka alatt továbbra is teljesíteni kell és tiszteletben kell tartani; emlékeztet arra, hogy amennyiben a feljogosító feltételek nem teljesülnek az érintett egyedi célkitűzésre vonatkozó kifizetési kérelem Bizottsághoz történő benyújtásakor, a kapcsolódó kiadásokat mindaddig nem térítik vissza az uniós költségvetésből, amíg a Bizottság meg nem győződött arról, hogy a feljogosító feltétel teljesült; emlékeztet arra, hogy a mentesítésért felelős hatóság komoly sajnálatát fejezte ki a Bizottság 2023. december 13-i határozata [9] miatt, amely úgy ítélte meg, hogy Magyarország teljesítette az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos horizontális feljogosító feltételt, amely lehetővé tette a magyar hatóságok számára, hogy legfeljebb 10,2 milliárd EUR összegű visszatérítési kérelmet nyújtsanak be; aggodalommal állapítja meg, hogy e pénzeszközök felszabadítása óta a magyar kormány nem tett lépéseket az igazságszolgáltatás függetlenségének helyreállítása érdekében, sőt, ennek épp az ellenkezője történt; ismételten aggodalmát fejezi ki a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást és az uniós költségvetés védelmét garantáló megfelelő ellenőrzési mechanizmusok hiánya vagy a közbeszerzési eljárások megbízhatatlansága miatt; úgy véli, hogy ez a döntés politikailag ellentmond az (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelet **[10]** (a továbbiakban: a

---

8 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

9 A Bizottság határozata (2023. december 13.) a Magyarországra vonatkozó, 2022. december 15-i (EU) 2022/2506 tanácsi végrehajtási határozatot követően az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 4. cikkében foglalt feltételek teljesítésének Bizottság kezdeményezésére történő újraértékeléséről (C(2023) 8999).

10 Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

feltételrendszerről szóló rendelet) alapján elfogadott intézkedések meghosszabbításának;

93. súlyos aggodalmát fejezi ki a 2023. évi jogállamisági jelentésben foglalt, a magyarországi jogállamisági helyzettel, különösen az igazságszolgáltatás és a médiaágazat terén tapasztalható tartós és rendszerszintű kihívásokkal kapcsolatos megállapítások miatt; aggodalommal veszi tudomásul, hogy egyre nagyobb nyomás nehezedik a bírói függetlenségre, beleértve a bírák kiválasztásával és előléptetésével kapcsolatos aggályokat, valamint a bírósági határozatok terén tapasztalható megfélemlítésről és beavatkozásról szóló közelmúltbeli beszámolókat is, amelyeket a bírák politikai befolyás elleni tiltakozásul történő lemondása is jól példáz; szintén aggodalommal állapítja meg, hogy a magyar Integritás Hatóság – a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet alapján az uniós források felszabadításának az Európai Bizottság által előírt feltételeként létrehozott kulcsfontosságú intézmény – vezetője egyre nagyobb nyomásnak van kitéve a magyar kormány részéről; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson összehangolt és holisztikus megközelítést valamennyi releváns uniós alap és jogalkotási eszköz tekintetében, hangsúlyozva, hogy az uniós forrásokat nem szabad a demokráciát aláásó vagy az önkényuralmat erősítő tevékenységekre fordítani;

94. emlékeztet arra, hogy a feltételrendszerről szóló rendelet olyan mechanizmust és intézkedéseket hoz létre, amelyek megvédik az uniós költségvetést a jogállamiság megsértésével szemben, amennyiben az uniós jogszabályokban meghatározott egyéb eljárások nem védenék hatékonyabban a költségvetést; emlékeztet arra, hogy ezt a mechanizmust 2022. december 15-én aktiválták Magyarország esetében a közbeszerzési rendszerével kapcsolatos aggályok miatt, ami három kohéziós politikai program költségvetési kötelezettségvállalásainak 55 %-os ideiglenes felfüggesztését eredményezte; emlékeztet arra, hogy ugyanez a rendelet az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet [11] (a továbbiakban: a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet) 6. cikkével összhangban előírja, hogy a 2022-re (n. év) vonatkozó felfüggesztett kötelezettségvállalások nem vihetők be a költségvetésbe 2024 után (n+ 2. év), és hogy ezért a 2022-es kötelezettségvállalások 55 %-át, mintegy 1 milliárd EUR-t 2024 decemberében visszavonták; megjegyzi, hogy a feltételrendszerről szóló rendelet alapján nincs más eljárás;

95. megjegyzi, hogy a Bizottság öt teljes munkaidős alkalmazottnak megfelelő összeget különített el a feltételrendszerről szóló rendelet

---

[11] A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

végrehajtására, és megismétli az Európai Számvevőszék 03/2024. sz. különjelentésében felvetett aggályait, miszerint a jelenlegi személyzeti létszám nem tűnik elegendőnek a rendelet szigorú és koherens alkalmazásának biztosításához;

96. megismétli, hogy egyetlen, integrált csomagként kell kezelni a feltételrendszerről szóló rendelet, a CRP és az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet [12] (RRF-rendelet) szerinti uniós finanszírozás felszabadításához szükséges valamennyi intézkedést; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az előfinanszírozás folyósítása során is védjék az Unió pénzügyi érdekeit;

97. megállapítja, hogy egyes beruházások, amelyek a kohézió keretében finanszírozhatók lettek volna, a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szerepelnek; emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet 4. cikkében foglalt általános célkitűzése az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának előmozdítása, és hogy a hat pillér egyike kifejezetten erre a célra szolgál; elismeri, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz széles hatóköre miatt korlátozottan átfedésben van más uniós finanszírozási programokkal, összhangban a társjogalkotóknak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet 9. cikkében megfogalmazottt szándékával, amely kulcsfontosságú elvként határozza meg az addicionalitást és a kiegészítő finanszírozást; felhívja azonban a figyelmet az ilyen helyzetekből eredő kettős finanszírozás kockázatára;

98. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamokban látható késedelmek tapasztalhatók a kohéziós politika végrehajtásában, és hogy a nemzeti közigazgatások nem képesek párhuzamosan kezelni a kiegészítő vagy akár hasonló célkitűzéseket lefedő különböző kiadási programokat (pl. kohéziós programok és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz programjai); felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a nehézségekkel küzdő tagállamok megfelelő technikai segítséget kapjanak a kohéziós programok végrehajtása terén tapasztalható késedelmek kezelése érdekében;

99. elismeri, hogy Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja aránytalan hatást gyakorol az Unió keleti, Oroszországgal és Belarusszal határos régióira; felhívja a figyelmet az e régiók és tagállamok által az ellenséges szomszédos országokkal közös határuk miatt viselt költségekre, nevezetesen arra, hogy nagyobb mértékben kell közfinanszírozást fordítaniuk a biztonságra, a

---

[12] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

védelemre és a felkészültségre, miközben a gazdasági tevékenységekben, a határokon átnyúló kereskedelemben és egyéb cserékben, valamint a kohéziós programokban, különösen az Interreg programokban bekövetkező zavarok miatt a források drámai csökkenésével kell számolniuk; tudomásul veszi az Európai Bizottság által e régiók – különösen a kohéziós politika keretében biztosított rugalmassági mechanizmusok révén történő – támogatása érdekében hozott intézkedéseket; üdvözli, hogy az orosz agresszió által leginkább érintett keleti határrégiók támogatása szerepel a kohézióért és reformokért felelős ügyvezető alelnök megbízólevelében; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson megfelelő támogatást az Unió keleti, Oroszországgal és Belarusszal határos régiói számára az orosz agresszív háború aránytalan következményeinek kezeléséhez, mind rövid távon a 2026-os költségvetési tervezet révén, mind középtávon a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslat révén;

100. hangsúlyozza az ESZA+ fontosságát, amelynek célja a magas szintű foglalkoztatás, a méltányos szociális védelem, képzett és reziliens munkaerő kialakítása, valamint a befogadó és összetartó társadalmak megvalósítása, mivel ezek kulcsfontosságúak a szegénység felszámolásához; kiemeli, hogy ennek az alapnak folyamatos pénzügyi és politikai támogatást kell kapnia az uniós, nemzeti és regionális intézményektől az elkövetkező évek célkitűzéseinek és céljainak megvalósításához; hangsúlyozza, hogy a regionális szereplőket, különösen a helyi szinten tevékenykedő civil társadalmi szervezeteket és szociális partnereket szorosan be kell vonni az ESZA+ által finanszírozott tevékenységek végrehajtásába;

101. üdvözli, hogy az Erasmus+ 2027. évi költségvetéséből 100 millió EUR-t átcsoportosítottak az Erasmus+ 2023. évi költségvetésébe, ami lehetővé tette az Ukrajnából menekülő tanulók, diákok, tanárok és képzett személyzet folyamatos támogatását, valamint az Erasmus+ számára 2023-ban a Parlament nyomására odaítélt további 20 millió EUR-t; hangsúlyozza, hogy az előreütemezésnek továbbra is kivételt kell képeznie az előre nem látható akut válsághelyzetekre való gyors reagálás alól; hangsúlyozza, hogy az Erasmus+ program előreütemezése nem eredményezheti a program csökkentését a jelenlegi többéves pénzügyi keret végén; hangsúlyozza, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy az ilyen helyzetekre kedvezményesen, kiegészítő finanszírozással reagáljanak;

102. hangsúlyozza a források elosztásának szigorú felügyeletének szükségességét az Erasmus programon belüli visszaélések megelőzése érdekében; kéri a Bizottságot, hogy a költségvetési rendeletben és az Erasmus+ támogatási megállapodásokban meghatározott feladataival összhangban gyűjtsön bizonyítékokat a csalárd vagy gyanús kedvezményezettek eseteinek kivizsgálására; felszólít a program megfelelő védelmére az olyan szervezetek általi

visszaélésekkel szemben, amelyek tevékenysége nincs összhangban az Unió alapvető értékeivel (emberi méltóság, szabadság, demokrácia, egyenlőség, jogállamiság, emberi jogok); emlékeztet arra, hogy a Bizottság jogilag köteles biztosítani, hogy a program kedvezményezettjei elkötelezzék magukat ezen értékek tiszteletben tartása mellett, biztosítsák azok tiszteletben tartását, és ne kövessenek el szakmai kötelességszegést;

103. megjegyzi, hogy 2023-ban „az EU az egészségügyért” program – az uniós egészségügyi kezdeményezéseket támogató fő pénzügyi eszköz – költségvetése 735 millió EUR volt, amelyet főként az Egészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Főigazgatóság és az Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóság (HERA) kezel, és amelyet az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökségen keresztül hajtanak végre; elismeri az e program keretében finanszírozott kezdeményezések előrehaladását, különösen az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség, a rákellenes terv, az európai gyógyszerstratégia és az uniós egészségügyi jogszabályok végrehajtása terén;

Ajánlások

104. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. vizsgálja felül az uniós válságreagálási eszközök 100 %-os uniós finanszírozásának gyakorlatát, ahol az előfinanszírozás növelése gyorsabb hozzáférést biztosíthat a forrásokhoz, miközben a nemzeti és uniós szintű pénzügyi részvétel fenntartása révén az alapok végrehajtása tekintetében továbbra is közös pénzügyi költségvetési ellenőrzési felelősséget kell fenntartani;

ii. biztosítsa a kohéziós politikai alapokkal rendelkező, minőségileg jó projektek kiválasztását a hosszú távú beruházások előnyben részesítése és a 100 %-os uniós finanszírozás megfelelő indoklása révén, ugyanakkor korlátozva annak alkalmazását;

iii. kezelje a kohéziós politika kiadásaiban előforduló hibák tagállami szintű feltárásának rendszerszintű problémáját egy olyan cselekvési tervvel, amelynek célja, hogy pontos hibaarányról számoljon be a bizonyossági csomagokban, és feltárja a hibákat az első védelmi területeken azáltal, hogy több forrást bocsát rendelkezésre és/vagy célzottabbá teszi a meglévő forrásokat, valamint növeli a felderítési kapacitást tagállami és bizottsági szinten;

iv. számítsa ki és jelentse a mentesítésért felelős hatóságnak a kohéziós politikai alapokkal és az NGEU-val kapcsolatban a nemzeti hatóságok által kezelt összes kiadás ellenőrzési

költségét, és hasonlítsa össze ezeket az adatokat az akkor felmerülő ellenőrzési költségekkel, amikor csak a kohéziós politikai alapokat kezelték ugyanazon hatóságok;

v. kezelje a kedvezményezettek, a programhatóságok és az ellenőrző hatóságok szintjén a hiányos dokumentáció visszatérő problémáját, nemcsak ellenőrzések, figyelemfelkeltés és a követelményekkel kapcsolatos tájékoztatás révén, hanem a fokozott digitalizáció és lehetőség szerint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozó követelmények be nem tartásának szankcionálására irányuló pénzügyi ösztönzők révén is;

vi. bővítse a bizonyossági csomagok dokumentumalapú ellenőrzésének hatókörét annak érdekében, hogy a következetesség mellett több minőségi kritérium kerüljön felülvizsgálatra annak érdekében, hogy megbízható becslést lehessen készíteni a vizsgált bizonyossági csomag fennmaradó hibaarányáról, valamint a kifizetéskori kockázat egészéről;

vii. fokozza a horizontális és tematikus előfeltételek nyomon követését valamennyi tagállamban az uniós költségvetés védelmét fenyegető potenciális veszélyek azonosítása érdekében, továbbá növelje az átláthatóságot és biztosítsa az érdekelt felek fokozott részvételét ezen eszköz alkalmazása során;

viii. szorosan hangolja össze a jogállamisági jelentést az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelettel, és részletesebben számoljon be a jogállamiság elveinek megsértéséről, amely inputként felhasználható a feltételrendszerről szóló rendelet aktiválásához;

ix. folyamatosan kövesse nyomon az (EU) 2022/2506 tanácsi végrehajtási határozatban[13] előirányzott intézkedések magyar kormány általi végrehajtását; értékelje, hogy a helyzet milyen mértékben javult vagy romlott, többek között a magyar Integritás Hatóság előtt álló kihívásokkal kapcsolatban, és tegyen meg minden szükséges intézkedést a feltételrendszerről szóló rendelettel összhangban;

x. adjon fokozott technikai segítségnyújtást a tagállamok számára a nemzeti programok végrehajtásában tapasztalható

[13] A Tanács (EU) 2022/2506 végrehajtási határozata (2022. december 15.) az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről (HL L 325., 2022.12.20., 94–109. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj).

késedelmek kezelése érdekében, azzal a céllal, hogy növelje a felhasználási arányt;

xi. szorosan kövesse nyomon és csökkentse a kohéziós programok és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz finanszírozása közötti kettős finanszírozás növekvő kockázatát, és haladéktalanul kezelje az ilyen eseteket;

xii. egyszerűsítse tovább a kohéziós programok végrehajtását, valamint működjön szorosan együtt a tagállamokkal a gyakorlatok és eljárások digitalizálásával kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítása érdekében;

xiii. a Számvevőszékkel szoros együttműködésben tegyen meg minden szükséges intézkedést a hibaarány csökkentése érdekében;

xiv. biztosítson megfelelő támogatást az Unió keleti, Oroszországgal és Belarusszal határos régiói számára az Ukrajna elleni orosz agresszív háború aránytalan következményeinek kezeléséhez, mind rövid, mind középtávon;

Természeti erőforrások

105. megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 3. fejezete (Természeti erőforrások) alá tartozó programok költségvetése 59,5 milliárd EUR-t (az uniós költségvetés 31,1 %-a) tett ki, és a következőképpen oszlott meg: Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA): 65,0 %, Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA): 27,6 %, az EMGA keretében a piachoz kapcsolódó kiadások: 4,2 %, tengerügy és halászat: 1,9 %, környezetvédelem és az éghajlat-politika (LIFE): 0,9 % és egyéb területek: 0,4 %;

106. megjegyzi, hogy a Számvevőszék egy 218 tranzakcióból álló mintát vizsgált meg, amely a többéves pénzügyi keret e fejezetéhez tartozó kiadások teljes körére kiterjed; megjegyzi, hogy a Számvevőszék megvizsgálta a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (DG AGRI) és az Éghajlat-politikai Főigazgatóság (DG CLIMA) éves tevékenységi jelentéseiben szereplő szabályszerűségi információkat, valamint 20 tagállam és az Egyesült Királyság kiválasztott rendszereit is; megjegyzi, hogy a Számvevőszék becslése szerint a „Természeti erőforrások” fejezet hibaszintje 2,2 % (2022: 2,2 %), és hogy a feltárt hibák többsége a vidékfejlesztési tranzakciókat érintette;

107. rámutat azonban arra, hogy ez részben a vidékfejlesztési programokon belüli környezetvédelmi rendszerek összetettségének és a nemzeti szintű túlszabályozás elismert negatív gyakorlatának tudható be;

108. ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy az EMVA-finanszírozás végrehajtási aránya a 2023–2027-es időszakban a vártnál alacsonyabb, 2023 végén csak 1 %-os felhasználási aránnyal, 0,7 milliárd EUR összegű kifizetéssel, és arra számít, hogy a felhasználási arány a következő jelentéstételi időszakban jelentősen nőni fog;

109. megjegyzi, hogy a Számvevőszék 16 számszerűsíthető hibát talált a vidékfejlesztésben, 15 számszerűsíthető hibát talált a közvetlen kifizetésekben, hármat a piaci intézkedésekkel kapcsolatos kiadásokban, hármat pedig a KAP-on kívüli kiadásokban; megnyugtatónak tartja a Bizottság azon értékelését, hogy a legtöbb hiba elírással kapcsolatos, valamint a Bizottság által a hibák jövőbeli megelőzése érdekében tett intézkedéseket;

110. tudomásul veszi a hibák Számvevőszék általi kategorizálását, amely szerint a hibák 35 %-át a nem támogatható kérelmek teszik ki, a területekre vagy állatokra vonatkozó adminisztratív hibák és pontatlan információk pedig 21 %-ot, illetve 20 %-ot tesznek ki; aggodalommal állapítja meg – mint a korábbi években is –, hogy a Számvevőszék számos esetben megállapította, hogy a tagállami hatóságok és a Bizottság elegendő információval rendelkeztek ahhoz, hogy a kiadások jóváhagyása előtt megakadályozzák vagy feltárják és kijavítsák a hibákat, és hogy amennyiben a tagállami hatóságok és a Bizottság megfelelően felhasználták volna a rendelkezésükre álló összes információt, e fejezet becsült hibaaránya 1,0 százalékponttal alacsonyabb lett volna;

111. megjegyzi, hogy 2023 volt a KAP 2023–2027-es új teljesítési modelljének első éve, amely a tagállamokkal a stratégiai tervekben elfogadott teljesítményelemeket foglal magában a kifizetések alapjaként; megjegyzi, hogy 2023 az új teljesítési modell szerény kezdete volt, 63,65 millió EUR-t jelentettek be a generált outputok alapján, ezért a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság a KAP stratégiai tervek keretében az ágazati beavatkozások és a vidékfejlesztés keretében bejelentett 215,52 millió EUR-ból „teljesítményalapú záróelszámolást” végzett; megjegyzi, hogy 2024-ben az új teljesítési modell szerinti kifizetések jelentősen növekedni fognak; tudomásul veszi a Számvevőszék észrevételeit az éves teljesítményjelentések teljesítményadatainak feldolgozásával kapcsolatban, ahol a tagállamok rendszereket és eljárásokat hoznak létre, és időnként manuálisan összesítik az adatokat, ami az adatok megbízhatóságára vonatkozó kockázatokkal jár;

112. emlékeztet a mezőgazdasági termelők 2023 végén és 2024 elején Európa-szerte zajló tiltakozásaira, valamint a Bizottság válaszára, amelynek célja az egyszerűsítés, különösen a mezőgazdasági kistermelők esetében, valamint a tagállamok mérlegelési jogkörének növelése; hangsúlyozza, hogy az egyszerűsítésnek együtt kell járnia a hatékony és eredményes pénzgazdálkodással, és figyelembe kell

vennie az Unió éghajlatváltozással kapcsolatos kötelezettségvállalásait; üdvözli a Bizottság célzott megközelítését, különösen a mezőgazdasági üzemek mérete és a mezőgazdasági üzemek száma közötti különbségtétel tekintetében; figyelmeztet arra, hogy a tagállamoknak biztosított mérlegelési jogkört a Bizottság általi alapos felügyeletnek is kísérnie kell;

113. emlékeztet arra, hogy a Bizottság és a tagállamok egyaránt felelősek a KAP-kiadásokkal kapcsolatos csalások elleni fellépésért; üdvözli e tekintetben a csalás elleni kockázatértékelések terén végzett munkát és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság csalás elleni stratégiájának aktualizálását;

114. tudomásul veszi a Számvevőszék 07/2024. sz. különjelentését a szabálytalan kiadások visszafizettetésére szolgáló bizottsági rendszerekről, valamint a Bizottság válaszát; tudomásul veszi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a mezőgazdasági kiadások visszafizettetése viszonylag sikeres volt, ami részben az úgynevezett 50–50 szabálynak tudható be, amely arra ösztönözte a tagállamokat, hogy fizettessék vissza a pénzeszközöket; megjegyzi, hogy ezt a szabályt nem tartották meg a 2023–2027-es KAP-ban, továbbá tudomásul veszi a Számvevőszék arra vonatkozó figyelmeztetését, hogy ez a mezőgazdasági kiadások visszafizettetési arányának romlásához vezethet;

115. tudomásul veszi a Számvevőszék 20/2024. sz. különjelentését a közös agrárpolitikai tervekről, valamint a Bizottság válaszát; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítsák a zöld teljesítmény értékelésének valamennyi kulcsfontosságú elemét; úgy véli, hogy a terveknek figyelembe kell venniük az egyes tagállamok sajátos helyzetét, és ezért bizonyos mértékű eltérés kívánatos, ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ambíciók eltérései azt eredményezhetik, hogy a mezőgazdasági termelők számára nem állnak fenn egyenlő versenyfeltételek a tagállamokban; csalódottságának ad hangot a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy bár az új monitoringkeret egyszerűsödött, a KAP célkitűzései nem egyértelműek, és a mutatók inkább az outputokra, mintsem az eredményekre összpontosítanak, és hogy hiányoznak fontos eredménymutatók; megjegyzi, hogy a Számvevőszék azt ajánlja a Bizottságnak, hogy a tervekben mozdítsa elő a bevált gyakorlatok cseréjét, és erősítse meg a KAP jövőbeli nyomonkövetési keretét;

116. tudomásul veszi a Számvevőszék 19/2024. sz., „Biogazdálkodás az Európai Unióban” című különjelentését, valamint a Bizottság válaszát; ismételten aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy a gyenge stratégiai keret és az adatkorlátok akadályozzák a szakpolitika hatásának mérését; úgy véli, hogy a teljesítményre való fokozott összpontosítást és a célok és mutatók meghatározását, valamint az eredmények ehhez kapcsolódó

nyomon követését az uniós szakpolitikákban a Bizottság teljesítménykeretek meghatározására és a teljesítmény nyomon követésére vonatkozó kapacitásának egyenlő mértékű növelésével kell támogatni;

117. üdvözli a borágazati piaci intézkedések révén elért fokozott versenyképességet, és arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy ezt a sikert más ágazatokban is megismételjék;

118. emlékeztet arra, hogy a demokrácia és a pluralizmus az Unió alapvető értékei, amelyeket az EUSZ 2. cikke rögzít; emlékeztet továbbá arra, hogy az EUSZ 11. cikkével összhangban az uniós intézményeknek biztosítaniuk kell a polgárok és az érdekképviseleti szervezetek számára, hogy a nyílt, átlátható és rendszeres párbeszéd fenntartása érdekében az Unió bármely tevékenységéről véleményt nyilváníthassanak és azokat nyilvánosan megvitathassák; hangsúlyozza, hogy a hatáskörök intézmények közötti, az EUSZ 13. cikkében említett megosztását mindig tiszteletben kell tartani, és hogy az uniós intézményeknek jóhiszemű és kölcsönös együttműködést kell folytatniuk;

119. elismeri a LIFE program fontosságát; emlékeztet a LIFE+ rendelet rendelkezéseire, beleértve a működési támogatásokkal, a támogathatósági feltételekkel, az odaítélési kritériumokkal, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó teljes allokációval és a források programon belüli elosztásával kapcsolatos rendelkezéseket;

120. megjegyzi, hogy a Költségvetési Ellenőrző Bizottság egyes tagjai hozzáférést kértek a LIFE program és más uniós finanszírozási programok keretében kötött támogatási megállapodásokhoz, és 2024 februárjában több program tartalmával kapcsolatban is aggályaiknak adtak hangot; megjegyzi, hogy a Bizottság – beleértve a Belső Ellenőrzési Szolgálatot (IAS) is – kezdetben nem tudott semmilyen problémáról, de számos intézkedést fogadott el az aggályok kezelése céljából; emlékeztet mentesítéssel kapcsolatos, írásbeli választ igénylő kérdésekre, valamint a Bizottság főtitkárával 2024. november 5-én, a többéves pénzügyi keret 3. fejezetéért felelős biztossal 2024. november 12-én, valamint a költségvetésért és igazgatásért felelős biztossal 2024. december 9-én tartott meghallgatásokra, amelyeken megvitatták az aggályokat és a Bizottság válaszát;

121. tudomásul veszi a Költségvetési Ellenőrző Bizottság egyes tagjai által azzal kapcsolatban kifejezett aggályokat, hogy az Európai Unió Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynöksége (CINEA) és a kedvezményezettek, például civil társadalmi szervezetek és magánvállalkozások között a LIFE program keretében létrejött bizonyos támogatási megállapodások olyan „munkaterveket” foglaltak magukban, amelyek részletes

érdekképviseleti fellépéseket irányoztak elő uniós intézményeknél vagy azok képviselőinél, valamint az Unió által tárgyalt bizonyos kereskedelmi megállapodásokra irányuló egyéb fellépéseket, vagy az érintett szervezetek által indítandó bírósági kereseteket; elismeri, hogy ez potenciálisan az uniós intézmények belső döntéshozatalába való beavatkozásként értelmezhető; megjegyzi, hogy a Bizottság elvégezte a CONT bizottság néhány tagja által kritikával illetett támogatási megállapodások jogi elemzését, és arra a következtetésre jutott, hogy nincs bizonyíték arra, hogy az érintett szervezetek megszegték volna szerződéses vagy magatartási kódex szerinti kötelezettségeiket, ugyanakkor a Bizottság megkért több kedvezményezettet arra, hogy módosítsák a potenciálisan reputációs kockázatot eredményező érintett rendelkezéseket tartalmazó támogatási megállapodásokat; megjegyzi továbbá, hogy minden támogatási megállapodás tartalmaz egy felelősségkizáró nyilatkozatot, amely kimondja, hogy „a kedvezményezett nézetei semmilyen módon nem tükrözik az EU véleményét, és a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé ezekért”;

122. hangsúlyozza, hogy az uniós finanszírozás nem járulhat hozzá sem a jogállamiság, sem az Unió alapját képező értékek aláásásához; emlékeztet a költségvetési rendelet 163. cikkének rendelkezéseire; alapvető fontosságúnak tartja, hogy nem nyújtható finanszírozás, amennyiben a források nem követhetők nyomon;

123. tudomásul veszi a Bizottság által a fenti állítások kezelése érdekében hozott intézkedéseket, amelyek magukban foglalták a bizottsági szolgálatoknak szóló iránymutatás kiadását az uniós jogszabályok és szakpolitikák kidolgozásához, végrehajtásához, nyomon követéséhez és érvényesítéséhez kapcsolódó finanszírozási tevékenységekről, valamint a szerződésportfólióik átvilágítását annak meghatározása érdekében, hogy mely megállapodások nincsenek összhangban az iránymutatással; tudomásul veszi a Bizottság által eddig elfogadott intézkedéseket, várva az összes kedvezményezettel kötött támogatási megállapodások átvilágításának eredményeit, mely átvilágítás a Bizottság szervezetirányító tanácsának kérésére történt;

124. tudomásul veszi a döntéshozatali struktúrát, beleértve a CINEA-n belül a Bizottság és a kedvezményezettek közötti szerződésekről való döntéssel foglalkozó értékelő testületet is; sürgeti a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a CINEA döntéshozatali struktúrája az odaítélendő szerződésekről való döntés tekintetében egyértelmű elszámoltathatóságot, egyértelmű felelősségi köröket és gyakorlati struktúrát tartalmazzon;

125. megjegyzi, hogy a végrehajtó ügynökség éves szinten alulról felfelé irányuló kockázatkezelési gyakorlatot folytat, és hogy ezek a kockázatkezelési gyakorlatok nem azonosítottak kritikus kockázatokat; megjegyzi, hogy a finanszírozási programtól

függetlenül az értékelési eljárásokat folyamatosan felül kell vizsgálni és szükség esetén ki kell igazítani;

126. megjegyzi, hogy a médiában megjelent beszámolók szerint a Bizottság elnöke fizetett különleges tanácsadót bízott meg az EU mezőgazdaságának jövőjéről szóló stratégiai párbeszédről szóló jelentés elkészítésével, aki a Bizottság egyik főigazgatójával megegyező fizetést kapott; aggodalmát fejezi ki az összes szaktanácsadó javadalmazása és a Bizottság mérlegelési jogköre miatt a javadalmazásuk meghatározásában, ami önkényes egyenlőtlenségeket teremt;

Ajánlások

127. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. szorosan kövesse nyomon a tagállamok által a teljesítményadatok feldolgozása és az éves teljesítményjelentéshez szükséges adatok összesítése terén elért eredményeket, és folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a teljesítményadatok megbízhatóságával kapcsolatos problémákról, különösen a manuálisan összesített adatok esetében;

ii. tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot arról, hogy a Számvevőszék miért jutott arra a következtetésre, hogy több hiba megelőzhető lett volna, ha a Bizottság és a tagállamok minden rendelkezésükre álló információt felhasználtak volna, és hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak miért nem sikerült megfelelően kezelniük ezt a problémát;

iii. a jövőbeli szakpolitikai kezdeményezésekben alkalmazza az adminisztratív terheknek a mezőgazdasági termelők tiltakozásaira adott válaszából eredő csökkentésével kapcsolatban levont tanulságokat, kellően figyelembe véve ugyanakkor a pénzeszközökkel való visszaélés kockázatát az ellenőrzési intézkedések csökkentése esetén, illetve a tagállamok közötti túlzott eltérések kockázatát, ha a mérlegelési jogkört megfelelő felügyelet nélkül gyakorolják;

iv. folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a mezőgazdasági kiadások visszafizettetési arányáról, különösen abban az esetben, ha az arány az előző KAP szerinti visszafizettetési arányhoz képest romlik, és gyorsan enyhítse a romlás okait, beleértve a tagállami hatóságok számára a pénzeszközök visszafizettetésére irányuló új ösztönzők bevezetésének megfontolását;

v. értékelje a stratégiai tervek ambíciói közötti különbségeket, és tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot arról, hogy van-e olyan eltérés a tagállamok között, amely veszélyezteti a

mezőgazdasági termelők egyenlő versenyfeltételeit, és értékelje, hogy a Bizottság miként kezeli ezeket a különbségeket;

vi. jobban használja ki a teljesítménykeretek létrehozására, a célkitűzések és mutatók meghatározására, valamint az eredményekhez hozzájárulók – akár tagállamok, akár kedvezményezettek – bevonására vonatkozó kapacitását;

vii. aktualizálja a Bizottság csalás elleni stratégiáját annak érdekében, hogy figyelmet fordítson a végrehajtói és jogalkotói hatalom Unión belüli egyértelmű szétválasztásának előmozdítására és fenntartására;

viii. bizottsági szinten egyértelmű és átfogó stratégiával rendelkezzen arra vonatkozóan, hogy miként lehet jobban védeni az Unió pénzügyi érdekeit, és biztosítani, hogy az uniós forrásokat a tervezett célokra fordítsák, és gondosan alkalmazzák a költségvetési rendelet rendelkezéseit, többek között annak biztosítása révén, hogy a támogatási megállapodásokat fel lehessen függeszteni vagy meg lehessen szüntetni, ha a kedvezményezettek megsértik az uniós jogszabályokat;

ix. biztosítsa az uniós források méltányos elosztását a civil társadalmi szervezetek között a plurális és dinamikus társadalomhoz való hozzájárulás érdekében;

x. biztosítsa, hogy valamennyi engedélyezésre jogosult tisztviselő alkalmazza a Bizottság 2024-ben elfogadott iránymutatását, és szükség esetén fejlessze tovább az iránymutatást a támogatási megállapodásoknak a Szerződés rendelkezéseivel és a meglévő jogszabályokkal való teljeskörű összehangolása érdekében;

xi. tegye elérhetővé a mentesítésért felelős hatóság számára a támogatási megállapodások átvilágításának eredményeit annak értékelése érdekében, hogy a Bizottság milyen mértékben lehet kitéve reputációs kockázatnak;

xii. az uniós finanszírozásban részesülő valamennyi szervezet tekintetében megfelelően foglalkozzon az olyan kérésekkel, mint a forgóajtó-jelenség, a finanszírozás és az adományok átláthatósága, a pénzmosás elleni küzdelem, a külföldi beavatkozás korlátozása, a politikai és gazdasági befolyástól való függetlenség, a visszaélések bejelentése és az átlátható irányítási struktúrák;

xiii. vizsgálja felül a Bizottság és a végrehajtó ügynökségek közötti egyetértési megállapodások mintáját a hatáskörök egyértelműbb szétválasztásának biztosítása érdekében;

xiv. utasítsa az ellenőrzési struktúrát, hogy vizsgálja felül a kedvezményezettekkel kötött szerződéseket, és jelölje meg azokat a szerződéseket, amelyek nem felelnek meg az alkalmazandó pénzügyi szabályoknak;

xv. a Belső Ellenőrzési Szolgálattal vizsgáltassa felül a Bizottság és a kedvezményezettek közötti szerződéseket, különösen a munkacsomagokon belüli, az alkalmazandó pénzügyi szabályokba ütköző tartalmak azonosítása érdekében;

xvi. értékelje a döntéshozatali struktúrát a szerződések odaítélése területén, és utasítsa a Bizottság szolgálatait és a végrehajtó ügynökségeket, hogy minden szakaszban végezzenek hatékonyabb ellenőrzéseket a szerződések tartalmára vonatkozóan, többek között annak biztosítása révén, hogy a pályázók által felsorolt munkacsomagok és fő teljesítménymutatók igazodjanak a vonatkozó finanszírozási programok célkitűzéseihez;

xvii. hozzon létre pontosabb kategóriarendszert a pénzügyi átláthatósági rendszerben felsorolt szervezetek tekintetében;

xviii. vizsgálja felül a különleges tanácsadókra vonatkozó szabályokat az önkényes kiválasztás és javadalmazás megszüntetése érdekében;

xix. egyszerűsítse tovább a programok végrehajtását, valamint működjön szorosan együtt a tagállamokkal a gyakorlatok és eljárások digitalizálásával kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítása érdekében;

xx. javítsa az összes tagállam mezőgazdasági termelőivel folytatott párbeszéd minőségét;

xxi. gyorsabban reagáljon, ha a mentesítésért felelős hatóság súlyos aggályokat jelez a Bizottságnak;

xxii. végezzen megfelelő ellenőrzést az átláthatósági nyilvántartásban szereplő szervezetek tekintetében annak érdekében, hogy azok teljeskörűen tüntessék fel tevékenységeiket a nyilvántartásban;

xxiii. határozzon meg egyértelműbb felelősségi köröket az együttműködési platformok bevezetése során;

xxiv. utasítsa a szervezetirányító tanácsot, hogy nyújtson be a kritikus kockázatok jegyzékére vonatkozó összesített információkat a belső ellenőrzési szolgálatnak, és biztosítsa, hogy a végrehajtó ügynökségek kezeljék a potenciális kockázatokat, és átlátható módon válasszanak ki független

értékelőket az összeférhetetlenség megelőzése és függetlenségük garantálása érdekében;

xxv. utasítsa az összes főigazgatóságot és végrehajtó ügynökséget, hogy az elegendő forrás biztosítása érdekében vizsgálják felül az ellenőrzésre szánt források elosztását;

xxvi. biztosítsa, hogy az uniós finanszírozási eszközök többéves munkaprogramjára irányuló javaslatok tartalmazzanak egyértelmű iránymutatásokat a finanszírozásra jogosult tevékenységekre vonatkozóan, egyértelműbb szabályokat a kérelmek átvilágítására és az elfogadható tartalomra vonatkozóan, valamint egyértelműbb követelményeket az uniós források felhasználásának átláthatóságára és nyomonkövethetőségére vonatkozóan, többek között az uniós átláthatósági nyilvántartás szerinti közzétételi követelményekkel kapcsolatban;

xxvii. biztosítsa, hogy valamennyi támogatási megállapodás megfeleljen az alapok átláthatóságával, nyomonkövethetőségével és láthatóságával kapcsolatos szükséges követelményeknek;

Migráció és határigazgatás

128. megjegyzi, hogy 2023-ban a többéves pénzügyi keret 4. fejezete (Migráció és határigazgatás) programjainak költségvetése 2,7 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetési kiadások 1,4 %-a), amely az alábbiak szerint oszlott meg: 1,2 milliárd EUR (46,5 %) az alábbi három decentralizált ügynökség számára: az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex), az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA) és a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA); 1 milliárd EUR (38,6 %) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (AMIF) és 0,4 milliárd EUR (14,9 %) az Integrált Határigazgatási Alap számára;

129. megjegyzi, hogy 2023-ban a többéves pénzügyi keret 4. fejezete alatti kiadások jelentős része a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretből fennmaradó projektek befejezéséhez kapcsolódott; megjegyzi, hogy 2023 végéig a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó nemzeti programjainak 18 %-áról nem érkezett jelentés, és hogy ezen alapok utolsó éves beszámolóját és egyenlegkifizetési kérelmét a tagállamok legkésőbb 2024. december 31-ig a zárócsomag részeként nyújtják be;

130. megjegyzi, hogy a Számvevőszék egy 23 tranzakcióból álló mintát vizsgált meg, amely nem eléggé nagy ahhoz, hogy reprezentatív

legyen a többéves pénzügyi keret 4. és 5. fejezetének kiadásaira nézve, és ezért nem tud külön becslést adni e fejezetek hibaarányára; megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék ellenőrzési eredményei azt mutatják, hogy a többéves pénzügyi keret 4. és 5. fejezetének kiadásai kapcsán támogathatósági és közbeszerzési problémák merültek fel, és hogy ez egy magas kockázatú terület (23 ellenőrzött tranzakcióból 7 esetében, azaz 30,4 %-nál merültek fel hibák); aggodalommal jegyzi meg, hogy a Számvevőszék kilenc számszerűsíthető hibát talált, amelyek pénzügyi kihatással voltak az uniós költségvetésre terhelt összegekre, és hogy további tíz olyan esetet is feltárt, amikor nem tartották be a jogi és pénzügyi rendelkezéseket (melyeknek nem volt közvetlen pénzügyi hatása az uniós költségvetésre); ezért felkéri a Számvevőszéket, hogy adjon egyértelmű becslést a 4. fejezet hibaarányáról; megjegyzi, hogy a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a migrációval és a határigazgatással kapcsolatos kiadások esetében a kifizetéskori kockázat 2023-ban 1,1 %;

131. megjegyzi, hogy a Bizottság elfogadta a Számvevőszék 2023. évi éves jelentésében megfogalmazott azon ajánlást, hogy nyújtson további iránymutatást az alkalmazandó szabályokról a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság forrásainak megosztott irányítás keretében történő végrehajtásáért felelős tagállami hatóságok számára; sajnálja, hogy a Bizottság még nem hajtotta végre teljes mértékben a Számvevőszék korábbi ajánlásait, amelyeknek 2023 végéig kellett volna megfelelnie; megjegyzi, hogy a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság újraértékeli előzetes módszertanát a vissza nem térítendő támogatások 2021 utáni generációjára alkalmazandó szabályok betartásának biztosítása érdekében, és hogy ezen újraértékelés során figyelembe veszi a Számvevőszék vonatkozó ajánlásait, valamint a Belső Ellenőrzési Szolgálat ajánlásait a Belső Biztonsági Alap (BBA) és a 2014–2020-as MMIA keretében közvetlen és megosztott irányítással finanszírozott fellépések és programok lezárására való felkészültségre vonatkozóan;

132. aggodalommal állapítja meg, hogy a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság 2023. évi éves tevékenységi jelentése két fenntartást is tartalmazott a megbízhatósági nyilatkozattal kapcsolatban: az egyik – több tagállamot érintően – a 2014–2020-as MMIA és BBA végrehajtására vonatkozik, a másik pedig a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Határigazgatási és Vízumeszköz (HAVE) végrehajtására, egy tagállamot érintően; üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy korrekciós intézkedéseket hoz a fenntartásokat szükségessé tevő mögöttes problémák kezelése érdekében;

133. üdvözli a Számvevőszék által abban az áttekintésében megállapított előrelépéseket, amelyben öt tagállami ellenőrző hatóság előkészítő munkáját vizsgálja az MMIA, a HAVE és a BBA alapokról a 2021–

2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretbe ágyazott, közös rendelkezésekről szóló rendeletre való átállás kezelése terén; megjegyzi, hogy ezek az ellenőrző hatóságok arról számoltak be a Számvevőszéknek, hogy a a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóságtól kapott támogatás és iránymutatás kielégítő volt; aggodalommal állapítja meg, hogy a számvevőszéki ellenőrzés idején öt tagállami ellenőrző hatóság közül négy még nem véglegesítette ellenőrzési stratégiáját;

134. tudomásul veszi az új migrációs és menekültügyi paktum elfogadását; üdvözli, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálata további 2 milliárd EUR-t különített el a migrációra és a határigazgatásra a 2024–2027-es időszakra a jelenlegi geopolitikai helyzetből eredő növekvő migrációs és határigazgatási kihívások kezelése érdekében; megjegyzi azonban, hogy további forrásokra lehet szükség a paktum teljeskörű végrehajtásának biztosításához; felszólít a paktum gyors végrehajtására a tagállamokban;

135. hangsúlyozza, hogy az Unió külső határainak biztosítása az új migrációs és menekültügyi paktum egyik pillére; aggodalommal állapítja meg, hogy a Bizottság jelentése szerint az Unión belüli szabálytalan határátlépések száma 2023-ban 380 000-re nőtt, szemben a 2022. évi 330 000-rel; megjegyzi, hogy a HAVE támogathatja a leginkább érintett tagállamokat abban, hogy rendelkezzenek az Unió külső határainak biztosításához szükséges infrastruktúrával, létesítményekkel és berendezésekkel, beleértve az elektronikus határbiztonság javítását és a határőrizet egyéb eszközeit a HAVE-rendelet III. mellékletében előírtak szerint; tudomásul veszi az Európai Tanács 2023. február 9-i következtetéseit, amelyek szerint az Unió fokozni fogja fellépését az irreguláris kiutazások és az emberélet-veszteség megelőzése, az Unió határaira és a befogadókapacitásra nehezedő nyomás csökkentése, a csempészek elleni küzdelem és a visszaküldések növelése érdekében; hangsúlyozza, hogy jobban meg kell védeni a kiszolgáltatott embereket a csempész- és emberkereskedő hálózatoktól, és kezelni kell a migránsok eszközként való felhasználásának negatív hatásait, amelyet jellemzően az oroszbarát erők és a belarusz rezsim alkalmaznak hibrid támadások részeként;

136. emlékeztet arra, hogy az (EU) 2021/1060 rendelet szerint a tagállamoknak és a Bizottságnak az uniós alapok végrehajtása során biztosítaniuk kell az alapvető jogok tiszteletben tartását és az Európai Unió Alapjogi Chartájának betartását;

137. tudomásul veszi a Számvevőszék azon következtetését, hogy a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló MMIA teljesítménye a migránsok visszaküldésének megkönnyítése tekintetében elmaradt a várakozásoktól; tudomásul veszi továbbá, hogy a Számvevőszék és a Bizottság egyetért abban, hogy az e területen tett előrelépéseket

különösen hátráltatták a Covid19-hez kapcsolódó utazási korlátozások; megjegyzi továbbá, hogy 2023-ban a visszaküldési intézkedésekre 29,8 millió EUR támogatást fizettek ki az MMIA-ból; úgy véli, hogy a Bizottságnak határozottabb erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat az irreguláris határátlépések kezelésében és a harmadik országbeli állampolgárok származási országukba történő visszaküldésének, valamint a legális migránsok integrációjának sikeres végrehajtásában; várakozással tekint az elé, hogy a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló MMIA utólagos értékelése révén 2025-ben összesített információkat kapjon az e téren elért eredményekről; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak továbbra is lépéseket kell tennie a migrációval és a menekültüggyel kapcsolatban a külső tevékenység keretében, ideértve az „Európa együtt” megközelítést is, ugyanakkor növelnie kell az uniós belügyi alapok programozásának és harmadik országokban történő végrehajtásának átláthatóságát, a Parlament szerepének megőrzése mellett;

Ajánlások

138. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. alaposan és időben foglalkozzon a Számvevőszék ajánlásaival, és amint elkészült, ossza meg a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság felülvizsgált előzetes módszertanát a mentesítésért felelős hatósággal;

ii. továbbra is támogassa a tagállamok irányító és ellenőrző hatóságait a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret forrásaira vonatkozó ellenőrzési stratégiáik időben történő véglegesítésében, különös figyelmet fordítva a támogathatósági és közbeszerzési problémákra, valamint a Számvevőszék minden egyéb visszatérő megállapítására;

iii. tegyen lépéseket az uniós finanszírozású intézkedések teljesítményének javítása érdekében a hatékony visszaküldés és az irreguláris migráció elleni küzdelem tekintetében, biztosítva ugyanakkor az uniós jogszabályok, valamint az Unió alapvető értékeinek teljeskörű tiszteletben tartását;

iv. tegyen lépéseket az Európai Unió külső határainak védelmére és igazgatására fordított uniós kiadások hatékonyságának növelése érdekében;

v. kövesse nyomon, segítse elő és ellenőrizze az új migrációs és menekültügyi paktum 2026-ig történő teljeskörű végrehajtásához a tagállamokban és az uniós ügynökségeknél szükséges adminisztratív, operatív és jogi lépések időben történő megtételét;

vi. növelje az uniós belügyi alapok programozásának és harmadik országokban történő végrehajtásának átláthatóságát, megőrizve ugyanakkor a Parlamentnek az uniós kiadások demokratikus ellenőrzésének biztosításában betöltött szerepét;

vii. az uniós költségvetés végrehajtása során folyamatosan értékelje az Alapjogi Chartának és az EUSZ 2. cikkében rögzített uniós értékeknek való megfelelést, összhangban a költségvetési rendelet 6. cikkével;

Biztonság és védelempolitika

139. megjegyzi, hogy 2023-ban a többéves pénzügyi keret 5. fejezete (Biztonság- és védelempolitika) programjainak költségvetése 1,4 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetési kiadások 0,7 %-a), amely az alábbiak szerint oszlott meg: 500 millió EUR (38,4 %) az Európai Védelmi Alap (EDF), 300 millió EUR (19 %) a katonai mobilitás, 200 millió EUR (17,1 %) a decentralizált ügynökségek, nevezetesen a Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA), az Europol és az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL), 200 millió EUR (13,1 %) a Belső Biztonsági Alap és 200 millió EUR (12,4 %) a nukleáris biztonság, a leszerelés és egyéb területek számára;

140. megjegyzi, hogy 2023-ban a többéves pénzügyi keret 5. fejezete alatti kiadások jelentős része még mindig a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretből fennmaradó projektek befejezéséhez kapcsolódott; megjegyzi, hogy 2023 végéig a BBA 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó nemzeti programjainak 25 %-áról nem érkezett jelentés, és hogy ezen alapok utolsó éves beszámolóját és egyenlegkifizetési kérelmét a tagállamok legkésőbb 2024. december 31-ig a zárócsomag részeként nyújtják be;

141. aggodalommal állapítja meg, hogy a migrációról és a határigazgatásról szóló szakaszban kifejtett okok miatt a Számvevőszék nem tud külön becslést adni a többéves pénzügyi keret 5. fejezete (Biztonság- és védelempolitika) hibaarányáról, és hogy ellenőrzési eredményei alapján a Számvevőszék úgy véli, hogy az e fejezetből származó kiadások magas kockázatúak; ezért felkéri a Számvevőszéket, hogy e fejezet hibaarányáról is adjon becslést; megjegyzi, hogy a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a biztonság- és védelempolitikával kapcsolatos kiadások esetében a kifizetéskori kockázat 2023-ban 0,5 % volt;

142. megjegyzi, hogy a Bizottság nem fogadta el a Számvevőszék azon ajánlását, hogy a támogatás-odaítélési eljárás során gondosan ellenőrizze és dokumentálja az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz (CEF) benyújtott katonai mobilitási támogatási kérelmek technikai vonatkozásait, és hogy a Bizottság úgy véli, hogy a jelenlegi eljárásai már biztosítják annak ellenőrzését, hogy a kettős

felhasználású infrastrukturális projektek megfelelnek-e a támogathatósági feltételeknek;

143. emlékeztet az Unió szomszédságában uralkodó rendkívül instabil geopolitikai helyzetre, amely Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának kezdete óta nagyobb biztonsági és védelmi kihívásokat, köztük hibrid fenyegetéseket eredményezett, és ezáltal nagyobb beruházási igényeket támaszt a biztonság, a védelem és a felkészültség terén; felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy a többéves pénzügyi keret biztonságra és védelemre irányuló 5. fejezete a legkisebb a többéves pénzügyi keret valamennyi fejezete közül, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a polgárok biztonságának és védelmének biztosítására szánt jelenlegi uniós költségvetés nem áll arányban a rövid vagy hosszú távon kezelendő kihívásokkal; megjegyzi, hogy 2023-ban a védelmi ipar támogatására irányuló uniós finanszírozás kizárólag az EDF-ből származott; emlékeztet arra, hogy az EDF szerepet játszik a kialakulóban lévő és forradalmi technológiákkal kapcsolatos európai technológiai szakértelem támogatásában; üdvözli, hogy az EDF 2023. évi pályázati felhívásaira benyújtott pályázatok száma 72 %-kal nőtt az előző évhez képest, ami azt mutatja, hogy az európai védelmi ipari szereplők és kutatási szervezetek erőteljes és folyamatosan növekvő érdeklődést mutatnak az EDF iránt, és nagy a finanszírozási igény ebben az ágazatban; megjegyzi, hogy a 2023. évi felhívások keretében az Unió 1,15 milliárd EUR-t kötött le 61 védelmi K+F projektre, 581 jogalany javára 26 tagállamban és Norvégiában; megjegyzi, hogy minden projektben nyolc különböző tagállamból és Norvégiából átlagosan 17 szervezet vesz részt; kiemeli, hogy az egyenlő versenyfeltételek nagy jelentőséggel bírnak a határokon átnyúló védelmi K+F-együttműködés támogatásában;

144. üdvözli a Bizottságnak a védelmi ágazatban működő kkv-k támogatásának fokozására irányuló intézkedéseit és különösen nagyra értékeli, hogy az uniós védelmi innovációs program (EUDIS), amely a védelmi ökoszisztémán belüli kkv-k támogatására szabott eszközök széles skáláját biztosítja, 2023-ban teljes mértékben működőképessé vált, és 224 millió EUR-t különítettek el számára az EDF költségvetéséből; nagyra értékeli továbbá az EDF keretében nyújtott kkv-bónuszt, amely fontos szerepet játszik a kisebb szereplők és innovátorok védelmi ellátási láncokhoz való hozzáférésének megkönnyítésében; megjegyzi, hogy az EDF 2023. évi pályázataiban a támogatásra kiválasztott szervezetek 42 %-a kkv volt, ami a 2022. évi 38,2 %-nál magasabb arány, és hogy az EDF pályázatain keresztül elérhető teljes finanszírozás 18 %-át kkv-k kapják;

145. emlékeztet arra, hogy az EDF egyik előprogramja a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés (PADR) volt, amelyhez 90 millió EUR költségvetés tartozott, és amely 18, a 2017 és 2019 közötti időszak pályázati felhívásai nyomán kiválasztott kutatási

projektet finanszírozott; emlékeztet továbbá arra, hogy a Számvevőszék „A védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés” című 10/2023. sz. különjelentésében megállapította, hogy az Unió még mindig nem rendelkezik hosszú távú stratégiával az EDF projektjeire vonatkozóan, különösen a hatás, a további kutatás, a fejlesztés, a gyártás és a beszerzés tekintetében; üdvözli, hogy a Bizottság elfogadta a Számvevőszék valamennyi ajánlását, és megerősítette, hogy azok végrehajtása folyamatban van; üdvözli e tekintetben, hogy a Bizottság elfogadta az európai védelmi ipari stratégiát és az európai védelmi ipari programot (EDIP) létrehozó jogalkotási javaslatot, valamint üdvözli a Bizottság EDF megerősítése iránti elkötelezettségét; mindazonáltal aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy tekintettel azokra a geopolitikai realitásokra, amelyekkel az Unió szembesül, a Számvevőszék ajánlásainak teljeskörű végrehajtása csak 2026-ban várható;

146. emlékeztet a Számvevőszék által a 10/2023. sz. különjelentésben tett észrevételekre, amelyek szerint a Bizottság rendelkezésére álló emberi erőforrások korlátozottak, és ez kockázatokat hordoz az EDF-re nézve; megjegyzi, hogy az értékelésre váró javaslatok és az irányítandó projektek növekvő száma jelentős nyomást gyakorol az emberi erőforrásokra; tudomásul veszi továbbá a kirendelt nemzeti szakértők nagy arányát (17 %) a Védelmi és Űripari Főigazgatóság személyzetében 2023-ban, valamint a Védelmi és Űripari Főigazgatóság azon szándékát, hogy további tisztviselőkkel bővítse személyzetét az űrkutatás és a védelem területére hirdetett EPSO-versenyvizsgák révén, amelyek tartaléklistáit 2023 novemberében véglegesítették;

147. megjegyzi, hogy folyamatban van a katonai mobilitásról szóló cselekvési terv 2.0 végrehajtása, amelynek keretében 2021 és 2027 között 1,74 milliárd EUR-t különítettek el az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből (CEF) kettős felhasználású közlekedési infrastrukturális projektekre; megjegyzi, hogy az Unió eddig 95 katonai mobilitási projektet társfinanszírozott 21 tagállamban, és hogy e projektek közül 94 még folyamatban van, és többségük várhatóan 2026 és 2027 között fejeződik be; aggodalommal állapítja meg, hogy a 2021-ben, 2022-ben és 2023-ban szervezett három pályázati felhívást követően már teljesen kimerült az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz jelenlegi programozási időszakra vonatkozó katonai mobilitási kerete; úgy véli, hogy a költségvetésnek a 2022. és 2023. évi pályázati felhívásokhoz előrehozott összegek révén történő gyors rendelkezésre bocsátása ugyan kielégítette azt az igényt, hogy figyelembe vegyék az európai biztonsági helyzetnek az Ukrajna elleni orosz agressziós háborút követő alakulását, egyúttal instabillá és kiszámíthatatlanná is tette az uniós finanszírozást azáltal, hogy több mint négyéves űrt hagyott a keretben, és a 2027 utáni többéves pénzügyi keretig nem áll rendelkezésre több uniós forrás a kettős felhasználású infrastrukturális projektek finanszírozására irányuló

katonai mobilitási pályázati felhívásokra; emlékeztet a Számvevőszék 04/2025. sz. különjelentésében foglalt következtetésekre, miszerint a cselekvési terv nem épült kellően szilárd alapokra, és a célkitűzés – azaz a személyzet, a felszerelések és az eszközök rövid időn belül és nagy léptékben történő gyors és zökkenőmentes mozgásának biztosítása – terén a tervezési hiányosságok és a végrehajtás előtt álló fennmaradó akadályok miatt eddig változó eredményeket értek el; megjegyzi, hogy a Bizottság szerint több fellépésre van szükség a kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra folyosóinak megerősítése érdekében, többek között olyan szabályozási kérdésekben, mint a határokon átnyúló mozgásokra vonatkozó engedélyezési eljárások; tudomásul veszi a Számvevőszék észrevételeit, miszerint a Bizottság nem végzett megbízható értékelést a célkitűzések és célértékek eléréséhez szükséges teljes finanszírozásról; sajnálja, hogy 2023-ban csak 300 millió EUR-t költöttek katonai mobilitásra, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a katonai mobilitási kerethez tartozó pályázati felhívásokra négyszeres volt a túljelentkezés, ami jól mutatja, hogy a tagállamok és a projektkedvezményezettek körében nőtt az érdeklődés;

148. mély aggodalmát fejezi ki a Bizottság azon döntése miatt, hogy az Európai Parlamenttel való előzetes konzultáció nélkül fogadja el a „Rearm EU” kezdeményezést; sajnálja, hogy ez a döntés megkerüli az intézményi egyensúly elvét, és aláássa a Parlament társjogalkotói szerepét a stratégiai és költségvetési prioritások kialakításában; sürgeti a Bizottságot, hogy tartózkodjon attól, hogy az Unió pénzügyi és stratégiai struktúrájára hatást gyakorló jelentős szakpolitikai eszközöket kezdeményezzen a Parlament előjogainak teljeskörű tiszteletben tartása nélkül;

149. megjegyzi, hogy az Európai Parlament felszólította az Uniót és tagállamait, hogy hozzanak létre egy olyan jogi keretet, amely lehetővé teszi, hogy Oroszország a terrorizmus állami támogatójának minősüljön;

Ajánlások

150. felhívja a Bizottságot, hogy:

    i. a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés (PADR) tapasztalataira és a Számvevőszék ajánlásaira építve a lehető leghamarabb dolgozzon ki hosszabb távú stratégiát az EDF számára;

    ii. biztosítsa, hogy megfelelő források álljanak rendelkezésre az uniós védelmi együttműködés fokozása érdekében, rövid távon a 2026. évi költségvetési tervezet és a szakértői személyzet időben történő felvétele révén, középtávon pedig a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslat révén;

iii. erősítse tovább a katonai mobilitást az Unióban a kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra folyosóinak javítására rendelkezésre álló finanszírozás jelentős növelésével, valamint a határokon átnyúló katonai mozgások adminisztratív, eljárási és szabályozási akadályainak felszámolására irányuló intézkedésekkel, prioritásként kezelve ugyanakkor az olyan projektek uniós finanszírozását, amelyek a legjobb választ adják a jelenlegi európai fenyegetettségi helyzetre; figyelembe véve a Számvevőszék 04/2025. sz. különjelentésében foglalt megállapításokat és ajánlásokat;

iv. tegyen lépéseket a kettős felhasználású katonai mobilitási infrastrukturális projektekre vonatkozó projektkritériumokkal kapcsolatos kellő gondosság biztosítása érdekében, a Számvevőszék ajánlásával összhangban;

Szomszédság és a világ

151. megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 6. fejezete (Szomszédság és a világ) programjainak költségvetése 15,2 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetés 7,4 %-a), amely az alábbiak szerint oszlott meg: Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa (NDICI – Globális Európa): 63,4 %; humanitárius segítségnyújtás (HUMA): 16,4 %; Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III): 16 %; egyéb fellépések és programok: 4,2 %; megjegyzi, hogy a „Szomszédság és a világ” területen teljesített kifizetések 2023-ban összesen 15,2 milliárd EUR-t tettek ki, ami az RRF nélkül számított összes uniós kiadás mintegy 8 %-a;

152. megjegyzi, hogy a Számvevőszék egy 72 tranzakcióból álló mintát vizsgált meg, amely nem eléggé reprezentatív a többéves pénzügyi keret ezen fejezetének kiadásaira nézve, és ezért nem tud becslést adni a hibaarányra; tekintve, hogy a Számvevőszék ellenőrzési eredményei azt mutatják, hogy ez egy magas kockázatú terület (72 ellenőrzött tranzakcióból 37 esetében, azaz 51,4 %-nál merültek fel hibák), felkéri a Számvevőszéket, hogy adjon egyértelmű becslést e fejezet hibaarányára vonatkozóan; megjegyzi, hogy a Számvevőszék 31, az uniós költségvetésre pénzügyi hatással lévő hibát talált nem támogatható kedvezményezettekkel, nem támogatható költségekkel, fel nem merült kiadásokkal és a közbeszerzési szabályok megsértésével kapcsolatban, amelyek az ellenőrzési mechanizmusok megbízhatatlan működésének kockázatára utalhatnak;

153. megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék 19 olyan esetet is feltárt, amikor jogi és pénzügyi rendelkezések sérültek, de amelyek egyike sem gyakorolt közvetlen pénzügyi hatást az uniós költségvetésre, és amelyek olyan problémákat foglaltak magukban, mint a nem egyértelmű költségelosztás, a láthatósági szabályok be nem tartása és a nem megfelelő dokumentáció;

154. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék egy, Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága közvetett irányítása alatt álló, uniós finanszírozású projekt esetében a láthatósági szabályok jelentős megsértését állapította meg, amelyre egy nemzetközi szervezettel aláírt, 21,2 millió EUR összegű hozzájárulási megállapodás keretében került sor egy olyan projekt kapcsán, amelynek célja a keleti partnerség országainak a Covid19 elleni küzdelemben való támogatása volt; megjegyzi, hogy a Számvevőszék megállapította, hogy az általa ellenőrzött adományozási igazolások többségén nem tüntették fel semmilyen módon, hogy az adományozott orvosi eszközök beszerzése uniós finanszírozással történt; emlékeztet rá, hogy az uniós források kedvezményezettjeinek egyértelműen közzé kell tenniük, hogy az Unió finanszírozta vagy társfinanszírozta az általuk végrehajtott intézkedést; tudomásul veszi a Bizottság válaszait, amelyek szerint új kommunikációs és láthatósági iránymutatásokról tárgyal az ENSZ-szel a láthatósági szabályoknak való megfeleléssel kapcsolatos hibák kockázatának csökkentése érdekében;

155. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék az OPSYS információs rendszernek a felhasználói hozzáférés és jogok kezelésére szolgáló komponensét érintő informatikai ellenőrzése során három hiányosságot tárt fel, többek között i. azt, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága nem hozott létre formális eljárást a rendszergazdák és a standard felhasználók hozzáférési jogainak megadására és megszüntetésére; ii. négy olyan esetet, amikor a standard felhasználók a munkájukhoz szükségesnél szélesebb körű hozzáférési jogokkal rendelkeztek, ami nincs összhangban a Bizottság informatikai szabványaival; továbbá iii. azt, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága nem kezelte a más főigazgatóságok alkalmazottaihoz tartozó összes rendszergazdai fiókot; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ezek a hiányosságok növelik a rendszerhez való nem megfelelő hozzáférés és a külső fellépések projektjeinek végrehajtására meghatározott szabályok és eljárások be nem tartásának kockázatát, valamint aláássák a rendszerfolyamatok és -adatok integritását;

156. megjegyzi, hogy a Bizottság intenzívebbé tette a nemzetközi szervezetekkel folytatott kommunikációt, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy a Számvevőszék ellenőrei számára teljeskörű hozzáférést kell biztosítani a dokumentumokhoz az uniós finanszírozású projektek ellenőrzése során, és hogy a Bizottság támogatta az arra irányuló kezdeményezéseket, hogy állandó megoldást találjanak a dokumentumokhoz való hozzáféréssel és a dokumentumok megőrzésével kapcsolatos problémákra; megjegyzi azonban, hogy a Bizottság elismeri, hogy az erőfeszítések ellenére a dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében továbbra is fennállnak bizonyos korlátok a végrehajtó partnerek meglévő jogi keretei miatt, amelyek a közeljövőben várhatóan nem változnak;

157. sürgeti a Bizottságot, hogy erősítse meg az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) finanszírozásának jogállamisági feltételrendszeren alapuló megközelítését annak érdekében, hogy az eszköz betölthesse azon célját, hogy hatékonyan felkészíti a csatlakozásra váró országokat az uniós tagállammá válás feltételeinek teljesítésére; ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy hajtsa végre a Számvevőszék 01/2022. sz. különjelentésében foglalt ajánlásokat annak biztosítása érdekében, hogy az uniós pénzügyi támogatás a jogállamiság előmozdítását illetően valódi hatással járjon a Nyugat-Balkánon és különösen dolgozzon ki iránymutatásokat az IPA III modulációra és feltételrendszerre vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával kapcsolatban;

158. hangsúlyozza, hogy uniós támogatásból semmilyen körülmények között – sem közvetlenül, sem közvetve – nem finanszírozható a terrorizmus, ezért az nem támogathat semmilyen, a Hamászhoz, illetve más terrorista vagy szélsőséges szervezethez kötődő szervezetet; ezért jogosnak és szükségesnek tartja azt az igényt, hogy a harmadik országokban nyújtott európai támogatás valamennyi végső kedvezményezettjét egyértelműen ismerni és azonosítani lehessen; hangsúlyozza, hogy a forrásokkal való visszaélés megakadályozása érdekében szigorú ellenőrzésre van szükség a támogatások elosztását és felhasználását illetően;

159. sajnálattal állapítja meg, hogy az Európai Bizottság finanszírozta a Gaziantep Iszlám Tudományos és Technológiai Egyetemet, amely bizonyítottan kapcsolatban áll a Hamász terrorista szervezettel; kéri a Bizottságot, hogy szakítson meg minden kapcsolatot ezzel az egyetemmel és más, terrorista szervezetekkel kapcsolatban álló egyetemekkel;

160. sürgeti a Bizottságot, hogy a palesztin lakosságnak nyújtott megnövelt támogatás és humanitárius segítségnyújtás keretében vegye igénybe a megbízható partnerek teljes körét, így például a WHO-t, a WFP-t, a UNICEF-et vagy a Vörös Félhold különböző szervezeteit; emlékeztet annak fontosságára, hogy a Bizottság garantálja az UNRWA külső szakértők, a Számvevőszék és tapasztalt nemzetközi partnerek általi független ellenőrzését;

161. megjegyzi, hogy a Bizottság az elmúlt hónapokban együttműködött az UNRWA-val annak érdekében, hogy javítsa az ügynökség semlegességi folyamatait és kontrollrendszereit, összhangban az ENSZ Belső Ellenőrzési Hivatala (OIOS) által a 19 UNWRA-alkalmazottal szemben a 2023. október 7-i támadásban való részvételük miatt felmerült vádakkal kapcsolatban végzett vizsgálatok megállapításaival, valamint hogy nyomon kövesse az UNRWA által benyújtott, a volt francia külügyminiszter által vezetett független felülvizsgálati csoport által az ellenőrzés és a felügyelet megerősítése érdekében tett ajánlások végrehajtásáról szóló cselekvési terv alkalmazását; megjegyzi, hogy a Bizottság

újraértékelte az UNRWA 2024. évi uniós finanszírozásáról szóló határozatot, és hogy a Várhelyi biztos és az UNWRA főbiztosa, Philippe Lazzarini közötti, 2024. áprilisi levélváltás révén az Unió megállapodásra jutott az UNRWA-nak nyújtott feltételes uniós támogatásról, amely három munkafolyamat keretében több mérföldkő teljesítését írja elő, beleértve az UNRWA személyzetének átvilágítását, egy uniós ellenőrzést, valamint a Belső Vizsgálati Osztály és az Etikai Hivatal megerősítését; megjegyzi, hogy az uniós támogatás újraindult;

162. emlékeztet arra, hogy a Palesztin Hatóságnak a következő tanévig el kell távolítania minden olyan oktatási anyagot és tartalmat, amely nem felel meg az UNESCO normáinak, különösen azokat, amelyek a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség Unió által is jóváhagyott osztályozásában foglalt meghatározás szerinti antiszemitizmust, valamint erőszakra való uszítást, gyűlöletbeszédet és a terrorizmus dicsőítését tartalmazzák; emlékeztet a korábbi mentesítési állásfoglalások rendelkezéseire; hangsúlyozza, hogy a Palesztin Hatóság számára az oktatás területén nyújtott uniós pénzügyi támogatást ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy a tankönyvek tartalmát összehangolják az UNESCO normáival, minden antiszemita hivatkozást törölnek, és eltávolítják a gyűlöletkeltő és erőszakra uszító példákat, amint azt a mentesítésről szóló határozatokat kísérő állásfoglalások többször is kérték; emlékeztet a Georg Eckert Intézet uniós finanszírozású jelentésének megállapításaira, amelyekből összetett kép rajzolódott ki a tankönyvekről; megjegyzi, hogy az Unió nem finanszírozza a palesztin tankönyveket, és hogy azok az UNRWA felelősségi körébe sem tartoznak, amely mindazonáltal felülvizsgálja az összes kiadott tankönyvet a problémás tartalmak kezelése érdekében; megjegyzi, hogy a Bizottság szigorú ellenőrzést fog végezni annak biztosítása érdekében, hogy sem közvetlenül, sem közvetve ne különítsenek el uniós forrásokat ilyen – többek között ENSZ-szervezetek által biztosított – oktatási anyagok megszövegezésére, oktatására vagy palesztin gyermekek körében való terjesztésére;

163. tudomásul veszi, hogy Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága a 2023. évi éves tevékenységi jelentésében elismerte, hogy bár a kijevi projekteket rendszeresen látogatták, a biztonsági korlátok akadályozták a helyszíni szemléket és a projektlátogatásokat más ukrán régiókban; megjegyzi továbbá, hogy az ukrajnai projektek megfelelő nyomon követését akadályozó korlátok miatt ismét fenntartást kellett beilleszteni Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága 2023. évi éves tevékenységi jelentésébe, és korrekciós intézkedések végrehajtása zajlik, például dokumentumalapú ellenőrzések, távoli megoldások és szolgáltató igénybevétele révén követik nyomon a projektek végrehajtásának előrehaladását;

164. üdvözli, hogy az OLAF a csalás elleni célzott támogatást nyújt a hatóságoknak, és támogatja Ukrajnának a csalás elleni uniós programhoz való csatlakozását; megjegyzi, hogy az Ukrajna-eszközről szóló, 2024 júniusában hatályba lépett keretmegállapodás jogilag kötelező erejű rendelkezéseket ír elő az eszköz keretében rendelkezésre álló pénzeszközök kezelésére, kontrolljára, felügyeletére, nyomon követésére, értékelésére, jelentésére és ellenőrzésére vonatkozóan, intézkedéseket tartalmaz a szabálytalanságok, a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére, kivizsgálására és korrekciójára, valamint rendelkezéseket tartalmaz az OLAF és az Európai Ügyészség szerepére vonatkozóan; üdvözli továbbá, hogy az Ukrajna-eszközről szóló rendelet 36. cikke értelmében a Bizottság 2024 júniusában könyvvizsgáló bizottságot hozott létre, amelynek feladata, hogy segítse a Bizottságot Ukrajna irányítási és kontrollrendszerei hatékonyságának értékelésében az eszköz keretében nyújtott pénzeszközök tekintetében, valamint az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott uniós finanszírozás hűtlen kezelése elleni küzdelemben; kéri Bizottságot, hogy a megfelelő parlamenti felügyelet biztosítása érdekében rendszeresen tájékoztassa az Európai Parlamentet a könyvvizsgáló bizottság tevékenységeiről és megállapításairól;

165. aggodalommal veszi tudomásul a Bizottság által fizetett, az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének (AKCSÁSZ) titkárságára vonatkozó ellenőrzésijelentés-tervezet megállapításairól szóló közelmúltbeli jelentéseket, amelyek csalás gyanúját, kifizetetlen béreket és további tartozásokat említenek; megjegyzi, hogy a jelentések szerint a Bizottság 2023-ban 3,7 millió EUR-t folyósított a titkárság számára, és 2024 márciusától 3,6 millió EUR-t próbál behajtani; kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa a teljes átláthatóságot és elszámoltathatóságot, biztosítson hozzáférést az ellenőrzési jelentéshez és tájékoztassa a Parlament képviselőit a megtett konkrét lépésekről;

166. kéri a Bizottságot, hogy a Számvevőszék 03/2024. sz. véleményében foglalt ajánlásokkal összhangban a többéves pénzügyi keretre vonatkozó új jogalkotási javaslatba a bizottsági értékelés kiegészítése céljából építse be a külső tevékenységi garanciára vonatkozó ajánlásokat, beleértve a „vegyesfinanszírozás” (vissza nem térítendő támogatások) alkalmazásának a legkevésbé fejlett, az instabil vagy a konfliktus sújtotta országokban történő növelését, valamint az érdekelt felekkel, például a civil társadalommal való együttműködést;

167. aggodalmát fejezi ki az EFFA+ forrásainak az új rugalmas „beruházástámogató” keretösszegből azon országok javára történő elosztása miatt, ahol a Global Gateway beruházásai könnyebben végrehajthatók, és emiatt a legkevésbé fejlett országok, valamint az instabil és konfliktus sújtotta országok kevésbé élveznek prioritást; kéri, hogy számoljanak be arról, hogy ezekben az országokban

mekkora összeget különítettek el és mekkora összegre kötöttek szerződést az EFFA+-ból, valamint átláthatóságot kér azzal kapcsolatban, hogy a regionális többéves indikatív programok előirányzatain belül hogyan tartják tiszteletben a legkevésbé fejlett országoknak az egyes országok többéves indikatív programjain belül szánt allokációs kvótát;

168. miközben elismeri a Global Gateway stratégiát mint a globális kihívásokra adott összehangolt uniós választ, megismétli, hogy a köz- és magánberuházásokat egyesítő intézkedéseket mindig az NDICI-rendeletben és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben előírt jogi keretnek, valamint a partnerországok által az egyenlő szinten folytatott őszinte párbeszéd keretében közölt szükségleteiknek kell vezérelniük; aggodalmát fejezi ki a Global Gateway programokat övező következetlenségek miatt; ezért felszólít az átláthatóság, a demokratikus elszámoltathatóság, a megbízható nyomonkövetési és értékelési mechanizmusok javítására a Global Gateway és a Team Europe kezdeményezésekben; felszólít egy központosított, nyilvánosan hozzáférhető, rendszeresen frissített platform létrehozására, amely részletezi a Global Gateway projekteket, többek között azok célkitűzéseit, finanszírozási forrásait, végrehajtó partnereit és várható eredményeit;

Európai Fejlesztési Alap (EFA)

169. megjegyzi, hogy az ügyletek szabályszerűségének ellenőrzése céljából a Számvevőszék megvizsgált egy 140 ügyletből álló, az EFA-n belüli kiadások teljes körére nézve reprezentatív mintát; megjegyzi továbbá, hogy ez a minta az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért eszközhöz kapcsolódó 31 tranzakciót, 14 uniós képviselet [14] által engedélyezett 87 tranzakciót, valamint a Bizottság székhelyén jóváhagyott 19 kifizetést foglalt magában;

170. aggodalommal jegyzi meg, hogy a 140 vizsgált tranzakcióból 62 (44,3 %) tartalmazott hibát, míg 2022-ben ugyanennyi tranzakcióra 57 (40,7 %) hiba jutott; hangsúlyozza továbbá, hogy a Számvevőszék 52 hibát számszerűsített (2022-ben 48-at), amely alapján a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó hibaszintet 8,9 %-ra becsülte (2022-ben ez 7,1 % volt);

171. aggodalommal emeli ki, hogy a 2023-as pénzügyi évben a három leggyakoribb hibatípus a fel nem merült kiadások (45 %, szemben a 2022-es 51 %-kal), az alapvető igazoló dokumentumok hiánya (31 %, szemben a 2022-es 7 %-kal) és a nem támogatható kiadások (23 %, szemben a 2022-es 24 %-kal);

---

[14] Angola, Benin, Elefántcsontpart, Fidzsi, Ghána, Bissau-Guinea, Kenya, Madagaszkár, Malawi, Mauritius, Mozambik, Gambia, Togo és Uganda.

172. tudomásul veszi a Bizottság Jutta Urpilainen és Várhelyi Olivér biztosokhoz intézett, írásbeli kérdésekre adott válaszát, amely szerint 2023-ban az összes hiba mintegy 45 %-a a túlzott mértékű elszámolásból ered, ami lényegében azt jelenti, hogy a fel nem merült kiadásokat felmerült kiadásként tüntetik fel az elszámolásokban, ezért e hibák átmenetiek, mivel a végleges elszámoláskor eltűnnek; megjegyzi továbbá, hogy ezen átmeneti hibák csökkentése érdekében a Bizottság felkérte partnereit, hogy vizsgálják felül jelentéstételi sablonjaikat a felmerült kiadások könnyebb azonosítása érdekében, és hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága külön munkacsoportot hozott létre, amely egy kockázatkezelési keretben ellenőrzi az érintett szervezetek megfelelését; megjegyzi továbbá, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága jelenleg vizsgálja felül kontrollstratégiáját, részben annak megállapítása céljából, hogy miként lehetne megerősíteni az előzetes ellenőrzéseket, valamint hogy javítsák a pillérértékelésnek alávetett szervezetek Bizottság felé történő jelentéstételét; felhívja a Bizottságot, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak ezen intézkedések hatásáról;

173. megjegyzi, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága kontrollstratégiájának folyamatban lévő felülvizsgálatától többek között azt remélik, hogy javulni fog a pénzügyi beszámolás és a fokozott előzetes ellenőrzések kapcsán az érintetteknek nyújtott iránymutatás, és ez segít a hibák – például a túlzott mértékű elszámolás – megelőzésében; felhívja a Bizottságot, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az említett felülvizsgálat lezártát követően hozott korrekciós intézkedésekről;

174. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a korábbi évekhez hasonlóan néhány nemzetközi szervezet csak korlátozott (például kizárólag adatbetekintésre feljogosító) hozzáférést biztosított a dokumentumokhoz, ami hátráltatta a számvevőszéki ellenőrzés tervezését és végrehajtását, csorbította annak minőség-ellenőrzését, valamint késedelmekhez vezetett; megjegyzi, hogy az ENSZ-szervekkel több alkalommal is megvitattak az ellenőrzési és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos kérdéseket, többek között a közös technikai referenciacsoport, valamint az EU és az ENSZ közötti pénzügyi és igazgatási keretmegállapodás megfelelő munkacsoportjának ülései keretében; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság együttműködik az érintett nemzetközi szervezetekkel, és fokozta a Számvevőszék dokumentumokhoz való hozzáféréséről velük folytatott egyeztetéseket; a korábbi évekhez hasonlóan ösztönzi a Bizottságot, hogy fokozza ezeket az erőfeszítéseket;

175. hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék értékelése szerint a fennmaradó hibaarányra vonatkozó vizsgálat nem minősül bizonyosságot nyújtó szolgáltatásnak vagy ellenőrzésnek, és a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága által rendelkezésre bocsátott, fennmaradó hibaarányra vonatkozó módszertanon és kézikönyvön alapul;

megjegyzi, hogy a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága egyértelművé teszi, hogy a fennmaradó hibaarányra vonatkozó vizsgálat a fennmaradó hibák becsült pénzügyi hatásának fő mutatója, azaz méri a belső kontrollrendszer megfelelő működését, és így demonstrálja a Bizottság korrekciós képességét; hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék a korábbi évekhez hasonlóan most is talált a vizsgálatban kivetnivalókat; megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék a korábbi évekhez hasonlóan most is úgy véli, hogy a fennmaradó hibaarány módszertana lehetővé teszi a szerződő fél számára, hogy teljes mértékben a Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága ellenőrzéseinek eredményeire támaszkodjon, és hogy a más ellenőrök munkájára való támaszkodás ellentétes a fennmaradó hibaarányra vonatkozó vizsgálat céljával; kiemeli a Számvevőszék azon megállapítását, mely szerint azokban az esetekben, amikor ezeket a korábbi ellenőrzéseket az Európai Bizottság és az ENSZ közötti pénzügyi és igazgatási keretmegállapodás (FAFA) alapján végezték el, a szerződő fél nem mindig képes további tételes vizsgálatokat végezni, mivel a FAFA korlátozza a Bizottság ellenőrzési jogait; kiemeli, hogy a Bizottság válaszában elismerte a FAFA-ban meghatározott ellenőrzési korlátokat; sürgeti a Bizottságot, hogy keressen működőképes megoldásokat e probléma megoldására;

176. emlékeztet arra, hogy az EFA-k keretében két, Afrikáért létrehozott Uniós Szükséghelyzeti Alapot hoztak létre; emlékeztet arra, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért több mint 5 milliárd EUR-t mozgósított, és a hozzájárulások 88 %-a (4,4 milliárd EUR) az EFA-ból és az uniós költségvetésből származik; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy e források kezelésének és elosztásának folyamata a Parlament többszöri kérése ellenére még mindig nem átlátható; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék 17/2024. sz., „Az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért – Az új megközelítések ellenére a támogatás továbbra sem kellően összpontosított;” című 17/2024. sz. különjelentésében foglalt megállapítások miatt; megjegyzi, hogy a nehéz környezetben az emberi jogi kockázatok azonosítására irányuló innovatív megközelítés ellenére ezeket a kockázatokat nem kezelték átfogóan, és hogy a Számvevőszék megállapította, hogy az emberi jogokat érintő potenciális kockázatok értékelése nem volt átfogó; emlékeztet arra, hogy a Számvevőszék szerint a Bizottság nem tudja azonosítani az afrikai irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás csökkentésére irányuló leghatékonyabb és legeredményesebb megközelítéseket, és nem tud ezekről jelentést tenni; sajnálja, hogy az új monitoringrendszer összesíti az összes, Afrikáért létrehozott Uniós Szükséghelyzeti Alappal kapcsolatos projektből származó információt, azonban az adatok pontatlanságával kapcsolatban problémák merültek fel; megjegyzi, hogy az Afrikáért létrehozott Uniós Szükséghelyzeti Alapot 2025-ben fokozatosan megszüntetik; felháborodásának ad hangot az ezen 5 milliárd eurós alap által okozott pazarlás miatt, amelynek eredeti célja az volt, hogy segítse az embereket a származási országukban való letelepedésben, és

hogy korlátozza az Európába irányuló migrációjukat – ehhez képest az Európai Számvevőszék jelentése arra a következtetésre jutott, hogy az valószínűleg kontraproduktív hatással járt; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a projektek nem reagáltak a lakosság célzott, fenntartható, illetve sürgősségi szükségleteire, és kettős finanszírozást vagy aránytalan kifizetéseket eredményeztek egyes projektek esetében, és hogy például turmixgépeket vásároltak elektromos árammal nem rendelkező iskolák számára; sajnálatát fejezi ki a nyomon követhető adatok hiánya miatt, valamint amiatt, hogy az Európai Számvevőszék nehezen tudja elvégezni ellenőrzési munkáját, mivel nincsenek elérhető vagy fellelhető végső kedvezményezettek az európai forrásokból finanszírozott projektek eredményességének ellenőrzésére; kéri, hogy vessenek véget az ugyanabban a modellben működő egyéb vagyonkezelői alapoknak, melyek esetében a források elosztásának ellenőrzése lehetetlennek tűnik;

Ajánlások

177. felhívja a Bizottságot, hogy a Számvevőszék ajánlásai alapján hozza meg a következő intézkedéseket:

i. ami az OPSYS alkalmazásrendszert illeti, formalizálja és javítsa a rendszeradminisztrátorok és a standard felhasználók hozzáférési jogainak megadására és megszüntetésére vonatkozó eljárást, javítsa az új szoftver minőségét, és különítse el a szoftver kiforrottságának és megbízhatóságának javításához szükséges forrásokat;

ii. erősítse meg az iránymutatást és az ellenőrzéseket annak biztosítása érdekében, hogy a szerződéseket közvetett irányítás keretében végrehajtó szervezetek – beleértve a nemzetközi szervezeteket, a nemzetközi pénzügyi intézményeket és az állami ügynökségeket – megfeleljenek a láthatósági szabályoknak;

iii. fokozza tovább a nemzetközi szervezetekkel folytatott kommunikációt annak érdekében, hogy a Számvevőszék teljeskörűen, korlátlanul és időben hozzáférhessen a feladatának az EUMSZ szerinti elvégzéséhez szükséges dokumentumokhoz, és ne csak adatbetekintésre feljogosító hozzáféréssel bírjon;

iv. vezessen be megfelelő előzetes és utólagos ellenőrző intézkedéseket az instabil vagy konfliktusövezetekben az uniós források elköltésének megfelelő ellenőrzése érdekében, továbbá alakítson ki megoldásokat az uniós források visszaszerzésére;

v. hozzon intézkedéseket a nemzetközi szervezetek részére kifizetett előfinanszírozás elszámolására szolgáló kontrollrendszerek javítására;

vi. erősítse meg a kiadások elfogadása előtti előzetes ellenőrzéseket;

178. kéri továbbá a Bizottságot, hogy:

i. valamennyi rendelkezésre álló mechanizmus révén szigorúan kövesse nyomon és működjön együtt az UNRWA-val annak biztosítása érdekében, hogy minden elfogadott intézkedést végrehajtsanak annak garantálása érdekében, hogy az UNRWA a humanitárius elvekkel és a semlegességgel teljes összhangban működjön, többek között a küszöbön álló EU–UNRWA együttes nyilatkozatban és a feltételes uniós támogatásra vonatkozó, közelgő finanszírozási határozatokban;

ii. biztosítsa, hogy az uniós alapokat érintő valamennyi szerződés teljes mértékben tiszteletben tartsa az alkalmazandó uniós jogszabályokat, beleértve az elszámoltathatóságot, az átláthatóságot és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, és hogy ez magában foglalja annak ellenőrzését, hogy nincsenek-e olyan alvállalkozók, természetes személyek, munkaértekezleteken és/vagy képzéseken részt vevők, illetve pénzügyi támogatásban részesülő olyan harmadik felek, akik uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak, vagy akik terrorizmus vagy terrorcselekmények, illetve egyéb gyűlöletcselekmények és gyűlöletkeltés finanszírozásában vesznek részt;

iii. biztosítsa a földrajzi területek és a kedvezményezettek bizonyítékokon alapuló, célzottabb kiválasztását, és javítsa a jövőbeli fejlesztési intézkedések bejelentett eredményeinek pontosságát, többek között a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) révén;

Európai közigazgatás

179. megjegyzi, hogy a Bizottság közvetlenül felelős a teljes uniós igazgatási költségvetés 59,1 %-ának végrehajtásáért, ami 7,2 milliárd EUR-t tesz ki; megjegyzi továbbá, hogy az igazgatási kiadások 70 %-a az emberi erőforrásokhoz, többek között a nyugdíjakhoz kapcsolódik, míg a fennmaradó kiadások elsősorban az épületekkel, berendezésekkel, energiával, kommunikációval és informatikával kapcsolatosak; megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a Számvevőszék 2023-ra vonatkozóan is megállapítja, hogy a kiadási terület alacsony kockázatú;

180. megjegyzi, hogy 2023-ban 2152 tisztviselő hagyta el a Bizottságot, elsősorban nyugdíjba vonulás, lemondás vagy szerződés lejárta

miatt; megjegyzi, hogy ez viszonylag magas fluktuációt jelent, aminek bőséges lehetőséget kell biztosítania a Bizottság számára, hogy kezelje a földrajzi képviselet terén valamennyi szolgálatánál tartósan fennálló egyensúlyhiányt;

181. ösztönzi a Bizottságot, hogy az Európai Személyzeti Felvételi Hivatallal (EPSO) együtt biztosítsa a szükséges technikai rendszerek mielőbbi beüzemelését és a folyamatok felgyorsítását annak érdekében, hogy a Bizottság és más uniós intézmények az EPSO-ra támaszkodhassanak a magasan képzett és motivált jelentkezők kiválasztása terén az intézményeknél létező valamennyi munkakörben;

182. nagyra értékeli, hogy a vezetői pozíciókban a nők aránya a 2022. decemberi 46,1 %-ról 2023 decemberére 47,8 %-ra nőtt; ösztönzi a Bizottságot, hogy továbbra is összpontosítson a nemek közötti egyensúly biztosítására és fenntartására a vezetés valamennyi szintjén;

183. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a Bizottság szakpolitikákat hajtott végre a munka és a magánélet közötti egyensúly és a személyzet jóllétének javítása érdekében, többek között a lecsatlakozáshoz való jog tekintetében is; ugyanakkor elismerését fejezi ki amiatt, hogy új határozatot fogadtak el a zaklatás megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, amelyben létrehozzák egy fő bizalmi személy pozícióját, aki kulcsfontosságú szerepet tölt be a zaklatás elleni küzdelemben; hangsúlyozza, hogy e pozícióhoz kellő erőforrásokat kell rendelni ahhoz, hogy hatékonyan elláthasson számos, kihívást jelentő feladatot;

184. elismeri a Bizottság által a bölcsődei személyzet internalizálása terén elért eredményeket;

185. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a Bizottság közzétette az Európai Bizottság tagjainak az Európai Parlament választási kampányában való részvételére vonatkozó etikai normákra vonatkozó iránymutatások, valamint a Bizottság tagjainak a tagállami szintű választási kampányokban való részvételére vonatkozó iránymutatások aktualizált változatát; elismerését fejezi ki továbbá amiatt, hogy a Bizottság 2023 márciusában megerősített szabályokat fogadott el a kiküldetésekre és a harmadik felek által fizetett költségekre vonatkozóan, amire már nagy szükség volt;

186. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy valamennyi luxembourgi uniós intézmény vonzó munkahelyi perspektívát tudjon nyújtani a munkavállalóknak, bármilyen típusú munkahelyről is legyen szó; megjegyzi, hogy a megélhetési költségek miatt Luxemburg kevésbé vonzó opció lehet, különösen az alacsonyabb fizetési fokozatokba tartozó pozíciókban; megjegyzi, hogy a 2025. évi költségvetésről szóló megállapodással megtörtént az első lépés ennek

ellensúlyozására azáltal, hogy a luxembourgi uniós intézményekben dolgozó, alacsonyabb besorolási fokozatú alkalmazottak számára bevezettek egy különleges lakhatási támogatást;

187. megjegyzi, hogy a Bizottság ambiciózus célja, hogy 2020-hoz képest 2030-ig a Bizottság teljes irodaterületét 25 %-kal, az épületek számát pedig 50 %-kal csökkentse; megjegyzi, hogy a teljes területcsökkenés 2023-ban valamivel több mint 83 000 m^2-t tett ki, ami 11 %-os csökkenésnek felel meg; üdvözli, hogy ez a cél fontos eleme annak, hogy a Bizottság megvalósítsa a karbonsemlegességet és csökkentse az adminisztratív költségeket; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az épületek és irodahelyiségek számának csökkentése, valamint a közösségi munkaterek ebből eredő kiépítése és más jelentős adminisztratív változások a személyzettel szoros együttműködésben történjenek;

188. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az intézmények köztisztviselői súlyos késedelmekkel – akár 6 hónapos késéssel – szembesülnek, amikor az intézmények betegbiztosítási rendszere keretében visszatérítik az egészségügyi ellátásuk költségeit; aggodalmát fejezi ki amiatt is, hogy az intézmények betegbiztosítási rendszere nem megfelelő színvonalú kezelést biztosít az autoimmun betegségekben, neurológiai rendellenességekben, krónikus obstruktív légúti betegségben, hosszú lefolyású COVID-betegségben, nem diagnosztizált és ritka betegségekben szenvedő köztisztviselők és európai parlamenti képviselők számára; megjegyzi, hogy az ilyen tüneteket mutató betegek részére gyakran nem térítik meg a diagnosztikai vizsgálatokat;

189. megjegyzi, hogy 2023-ban az ombudsman 398 vizsgálatot indított a Bizottsággal kapcsolatban; megjegyzi továbbá, hogy 2023-ban a Bizottsághoz 187 olyan vizsgálatot lezáró határozat érkezett, amely nem tartalmazott észrevételt, és 17 hivatali visszásságról szóló határozat; aggodalommal állapítja meg, hogy az ombudsmanhoz számos állampolgári panasz érkezik a Bizottságtól kért dokumentumokhoz való hozzáférés rendkívüli késedelme miatt, és arra ösztönzi a Bizottságot, hogy törekedjen az ilyen kérelmek feldolgozásának felgyorsítására és a hivatali visszásságokkal kapcsolatos határozatok számának további csökkentésére, és állapítson meg egyértelmű szabályokat a papíron, e-mailben, szöveges üzenetben vagy bármely más kommunikációs formában keletkezett, a Bizottság politikáival vagy határozataival kapcsolatos igazgatási folyamat részét képező valamennyi típusú írásos szöveghez való hozzáférésre vonatkozóan; megjegyzi, hogy az OLAF a Bizottsággal kapcsolatban 2023-ban lezárt kilenc vizsgálata közül hetet ajánlásokkal zárt le; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot az ilyen esetek nyomon követése során;

190. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottsághoz köthető

korrupcióra vonatkozó állítások hangzottak el; ugyanakkor sajnálatát fejezi ki azon bizottsági tisztviselőkkel kapcsolatos állítások miatt, akik állítólag ajándékokat fogadtak el egy olyan országtól, amellyel az Unió éppen egy megállapodásról tárgyalt; hangsúlyozza, hogy egyértelmű és szisztematikus megközelítésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy az esetleges releváns bűncselekményekkel kapcsolatos összes OLAF-ügyet haladéktalanul az Európai Ügyészséghez és az illetékes nemzeti hatóságokhoz utalják; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a vonatkozó szabályokat és eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy minden ügyet szigorúan, helyesen és hatékonyan kezeljenek;

191. megjegyzi, hogy az elmúlt években csak nagyon kevés pszichológiai és szexuális zaklatást ismertek el ilyenként, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez intézményi vakfoltokra utalhat a Bizottságon belül, tekintettel az intézmény alkalmazottainak jelentős számára;

192. súlyos aggodalmát fejezi ki a korábbi jogérvényesülési biztost érintő, folyamatban lévő vizsgálatról szóló jelentések miatt, aki állítólag hivatali ideje alatt ismeretlen eredetű pénzeszközöket érintő pénzmosási tevékenységekben vett részt; felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben működjön együtt a belga hatóságokkal, és sürgősen tisztázza, hogy ezek a tevékenységek bármilyen módon kapcsolódnak-e a Bizottságon belüli hivatalos feladataihoz;

193. kéri a Bizottságot, hogy a minőségi munkakörülmények biztosítása, valamint az ismeretek és tapasztalatok elvesztésének megelőzése érdekében részesítsék előnyben az állandó alkalmazottakat a külső tanácsadókkal és a szerződéses alkalmazottakkal szemben; kéri, hogy a létszámtervben nagy arányban kirendelt nemzeti szakértőkből (KNSZ) álló főigazgatóságok számára biztosítsanak rugalmasságot ahhoz, hogy a kirendelt nemzeti szakértők álláshelyeit ideiglenes alkalmazotti álláshellyé alakíthassák át azzal a céllal, hogy biztosítsák a szakértelem jobb megőrzését, a működőképességet és az üzletmenet-folytonosságot; kitart továbbá amellett, hogy kerülni kell a feladatok tanácsadó cégekhez való kiszervezését, amennyiben a know-how házon belül is renelkezésre áll;

194. megjegyzi, hogy az elmúlt években a Bizottság egyre nagyobb mértékben szervezte ki a hatásvizsgálatokat külső vállalatoknak, ami aggályokat vet fel az esetleges összeférhetetlenségekkel kapcsolatban; kéri a Bizottságot, hogy erősítse meg az esetleges összeférhetetlenségek megelőzésére irányuló rendelkezéseket, és nyújtson jobb iránymutatást a szakpolitikai vonatkozású szolgáltatási szerződésekkel kapcsolatos közbeszerzési eljárásokat kezelő személyzet számára;

195. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a magyar kormány egy vizsgálati látogatás során állítólag kémkedést szervezett az OLAF személyzete

ellen; felszólít erőteljes védelmi intézkedések gyors bevezetésére a tagállamokban kiküldetésben lévő uniós intézményi személyzet védelme és az ilyen jogsértések megelőzése érdekében;

196. üdvözli az (EU) 2023/2841 európai parlamenti és tanácsi rendelet [15] hatálybalépését; tudomásul veszi a kiberbiztonsági beruházásokat, többek között a Bizottság digitális biztonságának fokozására elkülönített 30 millió EUR-t; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést a kiberbiztonsági kultúra továbbfejlesztése, valamint az uniós intézményen belüli képzés és tudatosság előmozdítása érdekében; hangsúlyozza a kiberbiztonságba történő megfelelő beruházások folytatásának fontosságát a hosszabb távú indikatív cél elérése érdekében, az összes informatikai kiadás legalább 10 %-ának megfelelő nagyságrendben;

197. ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeinek uniós kereskedelmi rendszere kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékének és üzemeltetési mechanizmusának a kibertámadásokkal szembeni biztonságát és védelmét illető jelentős kockázatokat még mindig nem kezelik megfelelően; rámutat arra, hogy ez a kérdés 2010 óta szerepel az éves tevékenységi jelentésekben, és minden jelentésben fenntartások merültek fel; megjegyzi, hogy ezt az aggályt az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság 2023. évi éves tevékenységi jelentése ismét kiemeli, tovább hangsúlyozva, hogy a rendszer biztonsága továbbra sem élvez prioritást;

Európai Iskolák

198. megjegyzi, hogy az Európai Iskolák 2023. évi teljes költségvetése 417,5 millió EUR volt, amelyet elsősorban a Bizottság, más uniós intézmények és a tagállamok, valamint a szülőktől kapott díjak finanszíroztak; megjegyzi továbbá, hogy a költségvetés közel 80 %-át személyzeti költségekre fordították;

199. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a Számvevőszék arra a következtetésre jutott, hogy semmi nem jutott tudomására, amely alapján úgy ítélné meg, hogy a 2023. évi összevont beszámolót minden lényeges szempontból nem a nemzetközi költségvetési számviteli standardoknak megfelelően készítették volna el;

200. megállapítja, hogy a Számvevőszék rendszerszintű vagy visszatérő hiányosságokat tárt fel a kifizetésekben és az emberi erőforrásokat és a közbeszerzést érintő, kapcsolódó eljárásokban, beleértve az

---

15 Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2023/2841 rendelete (2023. december 13.) az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek egységesen magas szintű kiberbiztonságát biztosító intézkedések meghatározásáról (HL L, 2023/2841, 2023.12.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

emberi erőforrásokkal kapcsolatos egyes eljárások és kifizetések szabályszerűségét befolyásoló alátámasztó bizonyítékok elégtelen ellenőrzését;

201. felhívja különösen a Bizottságot, hogy:

i. biztosítsa, hogy az uniós intézmények az EPSO-ra támaszkodhassanak a kiválasztási eljárások és a személyzettel kapcsolatos egyéb eljárások hatékony megszervezése és lefolytatása során annak érdekében, hogy az uniós intézmények elegendő magasan képzett és motivált jelöltet találjanak a betöltendő álláshelyekre;

ii. tárjon fel minden lehetőséget a személyzet különböző kategóriáiban tapasztalható jelentős földrajzi és nemi egyenlőtlenségek korrekciójára;

iii. folytassa az olyan intézkedésekkel kapcsolatos munkát, amelyek biztosítják, hogy a luxembourgi székhelyű uniós intézmények továbbra is magasan képzett személyzetet vonzhassanak a munkaköri profilok valamennyi típusa tekintetében;

iv. biztosítsa, hogy a közösségi munkaterek és más jelentős adminisztratív változások bevezetésére a személyzettel szoros együttműködésben kerüljön sor;

v. biztosítson több alkalmazottat a betegbiztosítási rendszerhez beérkező költségtérítési kérelmek feldolgozására, javítsa a személyzet képzését, és jobb informatikai szoftver álljon rendelkezésre a kérelmek gyorsabb feldolgozására;

vi. járjon elöl jó példával, különösen a nem klasszikus területekhez tartozó betegségek és a ritka betegségek esetében; sürgeti a Bizottságot, hogy bővítse az említett betegségekkel kapcsolatos szakismeretet és ez ilyen esetek kezelési lehetőségeit; sürgeti a Bizottságot, hogy bővítse a térítésre jogosult vizsgálatok jegyzékét, hogy azokba a laboratóriumi vizsgálatok és más diagnosztikai eljárások és vizsgálatok, valamint a kezelések szélesebb köre tartozzon bele; sürgeti a Bizottságot, hogy ezt haladéktalanul tegye meg;

vii. biztosítsa, hogy a tagállamokban és harmadik országokban kiküldetésben lévő uniós intézményi személyzet számára mielőbb olyan erős védelmi mechanizmusokat vezessenek be, amelyek garantálják jogaikat;

viii. támogassa az Európai Iskolákat a korábbi évek számvevőszéki ajánlásainak, valamint a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó jelentés ajánlásának mielőbbi végrehajtásában, amely azt kéri az iskoláktól, hogy szisztematikusan ellenőrizzék a kirendelt

személyzetnek fizetett juttatásokra vonatkozó alátámasztó bizonyítékokat;

ix. készítsen jelentést, amelyben megvizsgálja, hogy a Bizottságon belül miért utasítják el a zaklatással kapcsolatos panaszok (segítségnyújtás iránti kérelmek) túlnyomó többségét, többségüket anélkül, hogy igazgatási vizsgálatot indítanának, és tegyen javaslatot arra, hogy miként orvosolható a hivatalos eljárás e működési hibája;

x. biztosítsa, hogy 2025-től a zaklatási ügyekben benyújtott, segítségnyújtás iránti kérelmeket a Vizsgálati és Fegyelmi Hivatal (IDOC) vagy az OLAF megfelelő igazgatási vizsgálat útján nyomon kövesse annak biztosítása érdekében, hogy a zaklatókat felelősségre vonják és a jogsértésükkel arányosan szankcionálják.

II. FEJEZET – Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

Általános megjegyzések

202. megjegyzi, hogy 2023-ban 27 helyreállítási és rezilienciaépítési tervet felülvizsgáltak, és hogy ezek a felülvizsgálatok hatással voltak a meglévő tervek végrehajtásának ütemére, késedelmeket okozva; megjegyzi ugyanakkor, hogy a tagállamok szakpolitikai prioritásai megváltozhatnak; megjegyzi, hogy a megnövekedett energiaárak, a magas infláció és az ellátási lánc zavarai, amelyeket Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított agressziós háborúja, valamint egyes esetekben természeti katasztrófák okoztak, hozzájárultak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatához; hangsúlyozza, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatai által okozott késedelmek hozzáadódtak a meglévő késedelmekhez, amint azt a kifizetési kérelmek tervezett ütemterve és e kérelmeknek a tagállamok által a Bizottsághoz történő tényleges továbbítása közötti jelentős különbségek is mutatják; továbbra is aggodalmát fejezi ki a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben elfogadott mérföldkövek és célok alulteljesítésének és el nem érésének kockázata miatt; hangsúlyozza, hogy megerősített nyomonkövetési mechanizmusokra van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a késedelmek ne befolyásolják aránytalanul a kulcsfontosságú projekteket;

203. megjegyzi, hogy egyértelmű tematikus kapcsolatnak kell lennie a reformok és a beruházások között, és hogy bizonyos esetekben jelentős késedelem állhat fenn a nemzeti helyreállítási tervek kidolgozása és a mérföldkövek és célok teljesítése között; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kialakítása nem tesz lehetővé elegendő rugalmasságot a kialakuló válságokra való gyors reagáláshoz;

204. mély aggodalommal hívja fel a figyelmet a Számvevőszék elnökének nyilatkozatára, amelyben azzal érvel, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kifizetéseinek mintegy fele nem jutott el a reálgazdasághoz, és felteszi a kérdést, hogy a másik felét esetleg az ismétlődő költségvetési kiadások helyettesítésére vagy a tagállamok számára a megemelt kamatlábakból származó nyereség generálására használták-e fel;

205. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz egy teljesítményen alapuló ideiglenes helyreállítási eszköz, azaz a kifizetéseket olyan mérföldkövek és célok kielégítő teljesítéséhez kötik, amelyek a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő reformokhoz és beruházásokhoz kapcsolódnak; hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hatékonyságát nemcsak a kifizetések, hanem a világjárvány következményeinek kézzelfogható, hosszú távú javítására való

képessége szempontjából is értékelni kell; emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet nem határozza meg a „mérföldkövek és célok kielégítő teljesítése” fogalom jelentését; emlékeztet arra, hogy az egyes nemzeti terveknek hatékonyan kell kezelniük az európai szemeszterben, különösen a Tanács által elfogadott országspecifikus ajánlásokban azonosított valamennyi kihívást, illetve azok egy jelentős részét; megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek köszönhetően 2021 és 2023 között 17 %-kal nőtt az előrehaladást mutató országspecifikus ajánlások aránya;

206. megjegyzi, hogy 2023-ban a Bizottság összesen 75 milliárd EUR-t folyósított, és további 7,1 milliárd EUR összegű előfinanszírozást, aminek következtében 2023 végére a folyósítások teljes összege elérte a 220,8 milliárd EUR-t, amely 141,6 milliárd EUR vissza nem térítendő támogatásból (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, összesen 357 milliárd EUR vissza nem térítendő támogatás 40 %-a) és 79,2 milliárd EUR hitelből (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, összesen 291 milliárd EUR hitel 27 %-a) tevődik össze; részletes jelentéstételi követelményeket követel azzal kapcsolatban, hogy a tagállamok hogyan osztják el a forrásokat, ily módon megelőzve az ismétlődő költségvetési kiadások kiváltását, és biztosítva, hogy a források eljussanak a kiválasztott kedvezményezettekhez;

A Számvevőszék észrevételei

207. megjegyzi, hogy a Számvevőszék 2023-ban korlátozott véleményt adott ki a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásainak jogszerűségéről és szabályszerűségéről; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon következtetése miatt, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 23, 2023-ban teljesített kifizetéséből 7-et érintett mennyiségi megállapítás, és e kifizetések közül hat esetében lényeges hiba merült fel; megjegyzi, hogy a Számvevőszék véleménye szerint az említett esetek kivételével a 2023. évre vonatkozó beszámolóban elfogadott, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz kapcsolódó kiadások minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek; megjegyzi, hogy jellegét tekintve a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadási modellje a mérföldkövek és célok Bizottság általi értékelésén alapul; megjegyzi, hogy 2023-ban a Számvevőszék 452 mérföldkövet és célt ellenőrzött, amelyek 23 támogatási kifizetésben szerepeltek, és hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadási modelljének jellege miatt nem ad meg hibaarányt, becslése szerint azonban megállapításainak minimális pénzügyi hatása meghaladja a lényegességi küszöböt; meggyőződése, hogy a tagállamoknak felelősséget kell vállalniuk a kifizetést követően feltárt hibákért is;

208. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék a mérföldkő- és célalapú értékelési modell eredendő korlátai miatt nem tudta

ellenőrizni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből teljesített téves vagy jogosulatlan kifizetések tényleges pénzügyi hatását; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átláthatóbb hibakövetési módszertant a pénzeszközök helytelen kiosztásának és a hatékonyság hiányának megelőzése érdekében;

209. megjegyzi, hogy a Számvevőszék a 542 mérföldkő közül 325-öt ellenőrzött, és a 2023. évi vissza nem térítendő támogatási kifizetési kérelmekben szereplő 135 cél közül 127-et; sajnálja, hogy a Számvevőszék megítélése szerint a mérföldkövek és célok közül 16 esetében merültek fel szabályszerűségi problémák (az összes 2,4 %-a); aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék megítélése szerint hat kifizetésben szereplő hét mérföldkő és cél esetében nem teljesültek kielégítően a követelmények, és a Bizottság ennek ellenére teljesítette a megfelelő kifizetéseket; megjegyzi, hogy a Számvevőszék következtetései kiterjedt ellenőrzési munkán alapulnak, és sajnálja, hogy a Bizottság vitatja a Számvevőszék egyes következtetéseit; megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz valamennyi kifizetését a Bizottság által közölt és alkalmazott keret alapján kell értékelni, amelynek minden egyes kifizetésnél figyelembe kell vennie a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményét és a tagállami szakértők által a komitológiai eljárás keretében végzett vizsgálatot; annak biztosítására kéri a Bizottságot, hogy a folyamatba vetett közbizalom megerősítése érdekében a nem kielégítően teljesített mérföldkövekkel és célokkal kapcsolatos valamennyi vitatott kifizetés esetében végezzenek független külső felülvizsgálatot; javasolja, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön és a többéves pénzügyi kereten belüli helytelen elosztások megelőzése érdekében vezessenek be a kifizetések és kiadások valós idejű nyomon követésére szolgáló rendszereket;

210. különleges aggodalommal jegyzi meg, hogy a Számvevőszék kilenc olyan potenciális esetet azonosított, amikor a nem támogatható mérföldkövek és célok vagy a támogathatósági időszak előtt megkezdett, már meglévő projekt folytatásához kapcsolódtak, vagy az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások helyettesítését jelentették; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet nem egyértelmű, és nem osztja a Bizottság azon értelmezését, hogy a támogathatósági időszak csak az adott projekttel kapcsolatos munkálatok megkezdésének időpontjára vonatkozik, nem pedig az előkészítő vagy tervezési szakasz kezdetére; sajnálja, hogy ez a nézet ahhoz vezetett, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogathatósági időszakát megelőzően tervezett intézkedéseket belefoglalták a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe, és elismeri, hogy minden intézkedésnek tiszteletben kell tartania a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendeletben meghatározott hatókört, célkitűzéseket és támogathatósági feltételeket; kéri a Bizottságot, hogy vezessen be szigorúbb

ellenőrzési mechanizmusokat annak megakadályozása érdekében, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretébe olyan, már meglévő projekteket is bevonjanak, amelyek nem teremtenek hozzáadott értéket;

211. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásai nem használhatók fel az ismétlődő költségvetési kiadások helyettesítésére, kivéve kellően indokolt esetben; és aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon megállapításai miatt, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben nem indokoltak megfelelően egyes, az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadásokat helyettesítő intézkedéseket;

212. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon megállapítása miatt, mely szerint az NGEU hitelfelvétele 2026-ig több mint kétszeresére nőhet, míg a visszafizetés nagy részét a jövőbeli többéves pénzügyi keretekre halasztják; emlékeztet arra, hogy az NGEU-hitel visszafizetésének 2027 vége előtt meg kell kezdődnie, ha a fel nem használt előirányzatok továbbra is rendelkezésre állnak a költségvetési sorban az NGEU finanszírozási költségeinek fedezésére, és azt legkésőbb 2058-ig be kell fejezni; megjegyzi, hogy az uniós költségvetés 2023. év végi kitettsége 2024-ben és 2025-ben várhatóan nőni fog, főként az RRF-hitelek miatt; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a piaci feltételek esetleges változásai magasabb hitelfelvételi költségeket eredményezhetnek, amelyeket az NGEU vissza nem térítendő támogatásokkal kapcsolatos adóssága esetében az uniós költségvetésnek kell viselnie; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy még mindig nincs visszafizetési terv az NGEU közös adósságára vonatkozóan, és hogy az Unió adóssága továbbra is nő, és e növekedés nagy része az az NGEU ideiglenes helyreállítási eszköznek tulajdonítható; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a megnövekedett adósság és az ahhoz kapcsolódó magasabb kamatköltségek hosszú távú következményekkel fognak járni az EU költségvetési stabilitására nézve, ami nagyobb pénzügyi nyomáshoz vezethet, és csökkentheti az EU azon képességét, hogy reagáljon a jövőbeli kihívásokra vagy beruházzon a kulcsfontosságú stratégiai területekbe;

213. tudomásul veszi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó kifizetések 2023-ban a vártnál alacsonyabbak voltak; hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék bírálta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak lassú folyósítását és felhasználását; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék 13/2024. sz. különjelentésének megállapításai miatt, amelyek szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak felhasználása némi késéssel haladt előre, hogy a tagállamok nem biztos, hogy végre tudják hajtani az összes olyan intézkedést a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási időszakának végén, amelyek esetében a források jelentős részét már kifizették, és hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

végrehajtási időszakának második fele nagyobb kihívást jelent a mérföldkövek és célok számának növekedése, a reformokról a beruházások felé való elmozdulás és a végrehajtás előrehaladottabb szakasza, valamint az utolsó évben végrehajtandó intézkedések nagy aránya miatt;

214. ezzel szemben megjegyzi, hogy a Bizottság szerint a mérföldkövek és célok megvalósítása nagyjából jó úton halad, mivel 2024. augusztus 31-ig a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz rendelkezésre álló forrásainak több mint 40 %-át folyósították a tagállamoknak, és a vissza nem térítendő támogatások folyósítása elérte a 48 %-ot, a hiteleké pedig valamivel meghaladta a 30 %-ot; megjegyzi, hogy 2023 második fele óta a kifizetési kérelmek üteme is felgyorsult, mivel 2023-ban véglegesítették a helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek a REPowerEU-fejezetek bevezetéséhez kapcsolódó felülvizsgálatát;

215. tudomásul veszi a Számvevőszék 13/2024. sz. különjelentésének megállapításait, amelyek szerint a lassú felhasználás további okai közé tartozik, hogy az intézkedések nem felelnek meg a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz időkeretének, és (a közbeszerzési és állami támogatási szabályok miatt) alábecsülik a végrehajtásukhoz szükséges időt, valamint bizonytalanságok merülnek fel a végrehajtási szabályokkal és alkalmazásuk módjával kapcsolatban, ideértve a jelentős károkozás elkerülését célzó elvre és annak betudhatóságára vonatkozó iránymutatás hiányát is;

216. komoly aggodalmának ad hangot a Számvevőszék azon észrevétele miatt, amely a tagállami kontrollrendszerek végrehajtásának tartós hiányosságaira utal, mivel ez kockázatot jelent a kifizetési kérelmek alapjául szolgáló teljes és pontos adatok rendelkezésre állására, az e kérelmekhez ellenőrzési célokból való hozzáférésre, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló tagállami kontrollrendszerek hatékony működésére nézve; emlékeztet rá, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet értelmében a tagállamok kontrollrendszerei meghatározó szerepet játszanak az Unió pénzügyi érdekei eredményes védelmének biztosításában; sürgeti a Bizottságot, hogy szükség esetén tegyen határozott és gyors intézkedéseket, többek között írjon elő pénzügyi korrekciókat, és teljes mértékben használja ki a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet rendelkezéseit, amennyiben a tagállamok kontrollrendszereiben továbbra is hiányosságok állnak fenn;

217. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék 22/2024. sz., „Az uniós költségvetés és a kettős finanszírozás: Alapvető elemek hiányoznak a kontrollrendszerekből, hogy enyhíteni lehessen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) költségfüggetlen finanszírozási modelljéből eredő megnövekedett kockázatot” című különjelentéseinek megállapításai miatt; kiemeli, hogy a tagállamok

úgynevezett „nulla költségű intézkedéseket” javasolhatnak, azaz olyan intézkedéseket, amelyek a becslések szerint nem járnak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozandó költségekkel, és amelyek esetében egyáltalán nem ellenőrzik a kettős finanszírozást, mivel a Bizottság úgy véli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből való finanszírozásban nem részesülő intézkedések ebből a szempontból kockázatmentesek; aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon megállapítását is, hogy a tagállamok szempontjából a számos irányítási szint, beleértve a nemzeti, regionális vagy önkormányzati szintet is, nagyon megnehezíti a koordinációt és a felügyeletet; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ellenőrzések i. nagyon bonyolult környezetben történnek, ahol a különböző informatikai eszközök gyakran nem interoperábilisak, és az adatokat gyakran nem szabványos módon rögzítik, aminek következtében a kettős finanszírozás ellenőrzésének egyetlen lehetséges eszköze az adatbázisok közötti manuális keresztellenőrzés marad, és ii. a tagállamok kontrollrendszerei nagymértékben támaszkodnak az uniós források címzettjeinek önbevallásaira; megjegyzi azonban, hogy a Számvevőszék nem talált kettős finanszírozást;

218. tudomásul veszi a Bizottság azon észrevételét, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet szerint a „kettős finanszírozás” kifejezetten a költségvetési költségekhez kapcsolódik, és így nem kerülhet sor „kettős finanszírozásra”, ha a tagállam nemzeti tervének részeként valamely konkrét intézkedéshez kapcsolódóan nem nyújtott be költségbecslést; megjegyzi, hogy a Bizottság hangsúlyozza, hogy a költségmentes reformok nem növelik a pénzügyi keretösszeget, mindazonáltal alapvető kritériumokat jelentenek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi pozitív értékelése tekintetében, valamint teljeskörű végrehajtásuk elengedhetetlen a vonatkozó kifizetések teljesítéséhez; rámutat, hogy a Bizottság röviddel a Számvevőszék helyszíni ellenőrzése után elismerte, hogy azonosította a kettős finanszírozás első két lehetséges esetét;

219. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet 9. cikke kulcsfontosságú elvként határozza meg az uniós programok és eszközök finanszírozása közötti addicionalitást és kiegészítő jelleget; úgy véli, hogy ezen elvek tiszteletben tartása, de a kettős finanszírozás kockázatának elkerülése érdekében az uniós finanszírozásban részesülő más nemzeti tervekben (pl. kohézió, mezőgazdaság stb.) már szereplő intézkedéseket vagy nem kell belefoglalni a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe, vagy részletesebben le kell írni, még akkor is, ha nem merülnek fel költségek, a kettős finanszírozás elkerülése érdekében; hangsúlyozza, hogy a végrehajtás eltérő modellje miatt nehezebb lehet azonosítani a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós finanszírozási eszközök közötti kettős finanszírozást, és sürgeti a Bizottságot, hogy továbbra is éberen és proaktívan azonosítsa a

kettős finanszírozás esetleges eseteit;

220. sajnálatosnak tartja, hogy elítéli, hogy nincsenek megfelelő biztosítékok a projektek kettős finanszírozásának megakadályozására sem a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, sem pedig más uniós pénzügyi eszközök keretében; kéri, hogy a párhuzamos kérelmek feltárása és kiküszöbölése érdekében vezessenek be automatizált keresztellenőrzési rendszert a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós alapok, a közös agrárpolitika és más uniós finanszírozási programok között;

221. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék 01/2023. sz., „Uniós finanszírozás a kohéziós politika és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz révén: Összehasonlító elemzés” c. áttekintésében tett megállapítása miatt, miszerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásaival kapcsolatos csalások bejelentése tekintetében még mindig hiányzik a tagállamok közötti szoros koordinációval és együttműködéssel végrehajtott, szabványosított megközelítés, és hogy a tagállamok nem integrált informatikai rendszerben, hanem az egyes kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozatban kötelesek bejelenteni a csalásgyanús eseteket, jóllehet a tagállamok a vezetői nyilatkozatokon kívül is jelentettek eseteket; sajnálja, hogy nem áll rendelkezésre egyértelmű iránymutatás arról, hogy pontosan mikor kell beszámolni egy csalásgyanús esetről, hogy van-e beszámolási küszöbérték, és hogy szabvány szerint milyen információkat kell közölni az egyes esetekről és a megtett korrekciós intézkedésekről; támogatja továbbá a Számvevőszék által ugyanebben a 01/2023. sz. áttekintésben a Bizottsághoz intézett azon kérést, hogy szerezzen elegendő biztosítékot a tagállamoktól a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére, felderítésére és korrekciójára szolgáló nemzeti rendszerek hatékonyságára vonatkozóan;

222. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2023-ban a Bizottságnak hét tagállam esetében 10 további ellenőrzési mérföldkövet kellett bevezetnie a kontrollrendszereik kapcsán azonosított hiányosságok kezelése érdekében; emlékeztet a Számvevőszék azon értékelésére, illetve támogatja a Számvevőszék azon értékelését, amely szerint a kontrollra vonatkozó mérföldkövek bevezetése azt jelenti, hogy a tagállami rendszerek nem voltak teljesen működőképesek a tervek végrehajtásának megkezdésekor, ami komoly kockázatot jelent a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásainak szabályszerűségére és a pénzügyi érdekek védelmére nézve;

223. sajnálatát fejezi ki a Számvevőszék 26/2023. sz. különjelentésének megállapításai miatt, amelyek szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz egészségügyi politikákat tartalmazó pillérének számos szakpolitikai területén nincs megfelelő közös mutató az előrehaladás mérésére; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez akadályozza az egészségügyi politikákhoz kapcsolódó

mérföldkövek és célok elérése felé tett előrehaladás megfelelő nyomon követését és megértését;

224. üdvözli, hogy 2023-ban a Bizottság előrelépést tett a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla számadatai félreértelmezése lehetőségének megszüntetése terén, és hogy az eredménytábla tekintetében tovább foglalkozott a Számvevőszék kapcsolódó ajánlásával, amely szerint javítani kell az eredménytáblán szereplő adatok megjelenítését, és az eredménytábla korlátaira vonatkozó magyarázatokat, különösen azáltal, hogy jobban elmagyarázzák az alapul szolgáló módszereket, és adott esetben kifejezetten közlik, hogy becsült adatokról van szó;

Ellenőrzés és kontroll

225. üdvözli, hogy a Számvevőszék ajánlásai és a szerzett tapasztalatok alapján a Bizottság 2023-ban három módszertani feljegyzést tett közzé a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet alkalmazásának pontosítása érdekében, beleértve a következőkre vonatkozó keretet: a mérföldkövek és célok kielégítő teljesítésének értékelése az értékelések során, és ii. a mérföldkövektől és céloktól való eltéréssel kapcsolatos rendelkezések alkalmazása, valamint a felfüggesztendő összegek meghatározására szolgáló módszertan, amennyiben egy mérföldkő vagy cél nem teljesül kielégítően; tudomásul veszi a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó, 2024. július 19-én elfogadott aktualizált iránymutatást, amely további iránymutatást nyújt a kettős finanszírozás kockázatának azonosítására és elkerülésére irányuló kontrollok folyamatos megfelelőségének biztosítása érdekében, valamint tartalmazza a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében végrehajtott csökkentések és visszafizettetések módszertanát a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet 24. cikkének (8) bekezdésével összhangban;

226. kéri a Bizottságot, hogy növelje a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozott projektek utólagos ellenőrzéseinek és helyszíni vizsgálatainak számát, különösen az olyan, magas kockázatú ágazatokban, mint a digitális infrastruktúra és az energia, ahol a korábbi uniós finanszírozási programok során jelentős szabálytalanságokat tártak fel;

227. figyelmeztet arra, hogy a már meglévő projektek Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretébe való bevonása és az ismétlődő költségvetési kiadások e kereten belüli kiváltása aláássa az addicionalitás elvét, mivel az eszközt valójában a tagállamok rendes költségvetéseinek hátsó ajtós finanszírozási mechanizmusává alakítja át, ahelyett, hogy előmozdítaná a válság utáni valódi helyreállítást és rezilienciát; sürgős felülvizsgálatot szorgalmaz a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célja további felhígulásának megelőzése érdekében;

228. nagyobb határozottságot szorgalmaz mind a Bizottság, mind az uniós tagállamok részéről a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak elköltésével kapcsolatos szabálytalanságok feltárása és a jogosulatlan kifizetések visszafizettetése érdekében;

229. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék viszontválaszt adott a Bizottságnak a közbeszerzésre és az állami támogatásokra vonatkozó uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelés tekintetében uniós szinten fennálló bizonyossági hiányosságkal kapcsolatban adott válaszaira; megjegyzi, hogy a Bizottság azzal érvel, hogy a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság által nyújtott bizonyosság kiterjed a közbeszerzési és állami támogatási szabályoknak való megfelelésre vonatkozó tagállami ellenőrzések hatékonyságára; hangsúlyozza azonban, hogy bár a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság éves tevékenységi jelentése hivatkozik a tagállami ellenőrzések meglétére és hatékonyságára vonatkozó bizottsági értékelésekre, a hatékonyságra vonatkozóan nem von le következtetést; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék szerint ez jelentősen korlátozza a Bizottság megbízhatósági nyilatkozatának hatályát, ami azt jelenti, hogy a Bizottság még mindig nem nyújt teljeskörű bizonyosságot arra vonatkozóan, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásai – amelyeket közvetlenül a Bizottság kezel – megfelelnek-e a szabályoknak;

230. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak késedelmes folyósítása és felhasználása nemcsak a gazdasági fellendülést lassítja le, hanem a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz időszakának vége felé az utolsó pillanatban történő, rossz minőségű kiadások jelentős kockázatát magában is hordozza; kéri a Bizottságot, hogy vezessen be szigorúbb időközi értékeléseket a „használd vagy elveszíted” elven alapuló rohanás megelőzése érdekében, amely pazarláshoz és helytelen elosztáshoz vezethet;

231. komoly aggodalommal jegyzi meg, hogy a tagállamok stratégiai okokból lemondhatnak végső kifizetési kérelmükről, hogy elkerüljék a politikailag érzékeny mérföldkövek és célok teljesítését, és ezáltal kibújhassanak a szükséges, de népszerűtlen reformok alól; kéri a Bizottságot, hogy a kifizetési struktúra manipulálásának megelőzése érdekében vezessen be pénzügyi szankciókat a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hiányos végrehajtása esetére;

232. tudomásul veszi a Bizottság válaszait, miszerint a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendeletben előírtakon túlmenően kiterjesztette ellenőrzési munkájának hatályát annak ellenőrzésére, hogy a tagállamokban bevezetett kontrolleljárások biztosítják-e a szükséges bizonyosságot arra vonatkozóan, hogy a tagállamok rendszeresen és hatékonyan ellenőrzik a közbeszerzési és állami támogatási szabályoknak való megfelelést és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

intézkedéseire való jogosultságot, azonban nem ért egyet a Bizottság azon véleményével, miszerint a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság éves tevékenységi jelentésében foglalt következtetések erre kiterjednek;

233. aggodalommal állapítja meg, hogy amint azt a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2024. február 21-i félidős értékelésében kijelentette, a tagállamok többsége úgy véli, hogy a kifizetések felfüggesztésének módszertana a reformok tekintetében továbbra sem egyértelmű, a módszertan alkalmazása során a Bizottságra ruházott mérlegelési jogkör miatt; sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja felül ezt a módszertant annak elkerülése érdekében, hogy alkalmazása során kettős mércét alkalmazzanak;

234. megjegyzi, hogy a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kifizetési kérelmeinek előzetes kontrolljára vonatkozó, 2023-ban elvégzett ellenőrzése során egy nagyon fontos problémát azonosított, amely szerint a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságnak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Munkacsoporttal együttműködésben tovább kellene fejlesztenie és egységesítenie az azokra az esetekre vonatkozó meglévő iránymutatást, amikor a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság további kötelezettségvállalásokat kér a tagállamoktól az ellenőrzési mérföldkövekből eredő intézkedésekkel kapcsolatban, kiemelve különösen azt, hogy az iránymutatásban meg kell határozni, hogy i. a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság hogyan kövesse nyomon a tagállam kötelezettségvállalására vonatkozó hivatalos megerősítés teljesítését, hogy ii. melyek a kötelezettségvállalások tagállamok általi teljesítésére vonatkozó határidők meghatározásának kritériumai, valamint hogy iii. mi a kapcsolat a „kötelezettségvállalási keret”, „a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet szerinti mérföldkövek és célok értékelési kerete” és „az eszköz keretében a mérföldkövektől és céloktól való eltérés” között;

235. megjegyzi, hogy a Bizottság „Az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét” célzó ellenőrzései során ellenőrzi, hogy a tagállamok egyértelmű és szabványosított eljárással rendelkeznek-e a csalás, a korrupció, az összeférhetetlenség és a kettős finanszírozás eseteinek valamennyi illetékes hatóság, többek között adott esetben az Európai Ügyészség részére történő továbbítására;

236. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék éves jelentéseiben arról számolt be, hogy 2023 végéig az Európai Ügyészség 206 aktív vizsgálatot folytatott a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz intézkedéseinek végrehajtására felhasznált forrásokkal kapcsolatban, és becslései szerint a lehetséges károk összege meghaladja az 1,8 milliárd EUR-t (mind a nemzeti, mind az uniós finanszírozást illetően); megjegyzi, hogy a 206 folyamatban lévő vizsgálatban összesen tíz tagállam érintett, és ezen ügyek mintegy

75 %-a egy országhoz kapcsolódik; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2023 végéig a tagállamok a vezetői nyilatkozatukban egyetlen felderített csalásgyanús esetről sem számoltak be, ami azt jelenti, hogy az Európai Ügyészség egyetlen olyan ügyben sem indított eljárást, amelyet maguk a tagállamok jelentettek, ami kétségeket vet fel azzal kapcsolatban, hogy a tagállamok képesek-e felderíteni a csalásokat, illetve küzdeni ellenük; hangsúlyozza, hogy habár még nem zárult le a vizsgálat, az Európai Ügyészség által bemutatott számadatok egyrészt megerősítik, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközben fennáll a csalás kockázata, másrészt megkérdőjelezik a tagállami vezetők által a feltárt csalások bejelentésével és a meghozott korrekciós intézkedésekkel kapcsolatban tett nyilatkozatok megbízhatóságát; a csalásfelderítési mechanizmusok sürgős megerősítését szorgalmazza, amely magában foglalja a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz valamennyi nagyszabású projektje esetében kötelezően elvégzendő csaláskockázat-értékelést is; kéri a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy az Európai Ügyészség kellő erőforrásokkal rendelkezzen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásaival kapcsolatos csalások kivizsgálásához, tekintettel a vizsgálatok növekvő számára és a becslések szerinti nagy összegű károkra;

237. figyelmeztet arra, hogy a tagállamok által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében saját maguk által jelentett csalási esetek száma továbbra is rendkívül alacsony, ami félrevezető képet ad a pénzügyi integritásról;

238. rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásaihoz kapcsolódó csalások bejelentése nem átlátható, és ragaszkodik ahhoz, hogy minden tagállam tegyen eleget a szabványosított jelentéstételi kötelezettségeknek, és vegye igénybe a szabálytalanságkezelő rendszert (IMS);

239. emlékeztet arra, hogy a 2024. szeptember 30. óta hatályban lévő átdolgozott költségvetési rendelet (a továbbiakban: átdolgozott költségvetési rendelet) előírja a korai felismerési és kizárási rendszer hatályának kiterjesztését a megosztott irányításra és a közvetlen irányításra azokban az esetekben, amikor a költségvetést a tagállamokkal együtt hajtják végre, a 2028. január 1-jétől elfogadott vagy finanszírozott programok tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek jobb védelme érdekében intézkedjen a legsúlyosabb kizárási okok esetén;

240. megjegyzi, hogy a mérföldkövek és a célok különböző értelmezései tekintetében a Bizottság és a Számvevőszék közötti eltérés mérséklése érdekében a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról szóló 2024. évi éves jelentésének II. és III. mellékletében közzétette az intézkedések kezdő időpontjára és az „ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások

helyettesítésének” fogalmára vonatkozó megközelítését; ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is működjön együtt a Számvevőszékkel annak érdekében, hogy a mérföldkövek és célok értelmezése terén a lehető legközelebb kerüljenek egymáshoz;

Végrehajtás és hatás

241. sürgeti a Bizottságot, hogy minimalizálja annak kockázatát, hogy a tagállamok úgy döntsenek, hogy ne kapják meg az utolsó kifizetési kérelem egy részét vagy teljes összegét, elkerülve ezzel az utolsó mérföldkövek és célok teljesítését, és veszélyeztetve a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek általános végrehajtását; rendkívül aggasztónak tartja annak további kockázatát, hogy az intézkedéseket a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz élettartama után visszavonják, és sürgeti a Bizottságot, hogy a végső kifizetések teljesítésekor biztosítsa, hogy ilyen helyzetek ne forduljanak elő;

242. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz Bizottság általi, 2024. február 21-i félidős értékelése szerint a tagállamok kiemelték, hogy az eredetileg tervezettnél több forrást kell mozgósítani a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatára, és hogy a teljesítményalapú megközelítés hatékonyságát csökkentik a tervmódosításokra vonatkozó „túl bonyolult eljárások”, amelyek nem tesznek különbséget jelentős vagy kisebb módosítások között, és minden módosítást a Tanács általi jóváhagyáshoz kötnek;

243. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében végzett kontrollok és ellenőrzések tekintetében a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk a korrupció, a csalás és az összeférhetetlenség megelőzésére, feltárására és korrekciójára, és hogy a Bizottság utólagos és rendszerellenőrzéseket végez a mérföldkövek és célok tekintetében; hangsúlyozza, hogy továbbra is fennáll némi zavar a Számvevőszék szerepével kapcsolatban, amely stratégiát (2021–2025-ös stratégia) dolgozott ki az NGEU programmal és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos feladatainak ellátására, amit egyes tagállamok szükségtelen átfedésnek és adminisztratív tehernek tekintenek; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2024. február 21-i félidős értékelésében és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló, 2024. október 10-i éves jelentésében egyaránt elismerte, hogy a tagállami hatóságok minden szinten túl összetettnek találták az ellenőrzési és kontrolleljárásokat, és hogy a tagállamok panaszkodtak a nemzeti hatóságok, a Bizottság és a Számvevőszék által végzett, egymást átfedő ellenőrzések miatt; teljes mértékben támogatja a Számvevőszéknek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos munkáját; üdvözli, hogy a Bizottság elismerte és elfogadta, hogy a Számvevőszék teljeskörű ellenőrzési megbízatással rendelkezik a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel

kapcsolatban, ami a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásaival kapcsolatos parlamenti mentesítés egyik alapeleme; javasolja a tagállamoknak, hogy működjenek együtt az Európai Számvevőszékkel;

244. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottságnak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról szóló, 2024. október 10-i éves jelentése kiemelte a tagállami közigazgatások belépési költségeit, ahol további egyszerűsítésre van lehetőség; megjegyzi, hogy a Bizottság éves jelentése szerint ami az eszköz kialakítását illeti, a félidős értékelésben a tagállamok a következőkhöz kapcsolódó kombinált kötelezettségekre hivatkoznak: a mérföldkövek és célok teljesítésének bizonyításához szükséges bizonyítékok, ii. szigorú jelentéstételi követelmények, például közös mutatók és féléves adatok, valamint iii. az ellenőrzési és kontrollkeret; emlékeztet arra, hogy a tagállamok szerint egyszerűsíteni lehetne a kontroll- és ellenőrzési eljárásokat, jobb koordinációt biztosítva az érintett szereplők között, és elkerülve a többszörös ellenőrzéseket; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló 2024. évi éves jelentése szerint egyes nemzeti hatóságok arra is rámutattak, hogy a mérföldkövek és célok Bizottság általi értékelése rugalmatlan, a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatára irányuló eljárások pedig merevek és erőforrás-igényesek;

245. megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz egyik célkitűzése, hogy segítse a tagállamokat olyan ambiciózus reformok és beruházások végrehajtásában, amelyek fenntarthatóbbá, reziliensebbé, valamint a zöld és digitális átállásra felkészültebbé teszik gazdaságukat és társadalmukat; aggodalommal emeli ki a Számvevőszék 15/2024. sz. különjelentésében foglalt megállapításokat, amelyek kiemelik a tagállamok által benyújtott adatok relevanciájának, minőségének és összevethetőségének a hiányát, mivel az adatok nem elegendőek ahhoz, hogy értékelni lehessen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén a tagállamokban elért eredményeket, ezáltal lehetővé teszik a zöldrefestést; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz a hagyományos kiadások „zöldként” történő felületes átnevezésére szolgáló pénzügyi eszközzé válhat; ösztönzi a Bizottságot, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében vezessen be egy mechanizmust annak érdekében, hogy nyomon lehessen követni a beruházások környezeti hatását, és biztosítani lehessen az uniós éghajlat-politikai célkitűzésekhez való igazodást;

246. kiemeli a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz uniós vállalkozásokra és kkv-kra gyakorolt hatását; megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz közvetlen támogatás formájában 78 milliárd EUR-t nyújtott a kkv-knak, ami a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljes kiadásának 12 %-át

teszi ki, a vállalkozások javát szolgáló szélesebb körű intézkedések összege pedig 152 milliárd EUR-ra rúgott (ami a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljes kiadásának 23 %-át teszi ki); megjegyzi, hogy 2,75 millió kkv – az Unióban működő összes kkv mintegy 11 %-a – részesült támogatásban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül; hangsúlyozza, hogy közel 600 000 vállalkozás részesült a digitalizációs kezdeményezésekből, ugyanakkor 5,2 milliárd EUR-t különítettek el a zöld átállással kapcsolatos projektekre, beleértve a megújuló energiát és a hidrogént is;

247. aggodalommal emeli ki, hogy a határokon átnyúló projektek elősegítése nem valósult meg; sajnálja, hogy annak ellenére, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe több olyan intézkedést is belefoglaltak, amely közös európai érdeket szolgáló fontos projektekhez és a REPowerEU-fejezetekben található határokon átnyúló intézkedésekhez kapcsolódik, az eszköz nemzeti irányítása nem mozdította elő kellőképpen a határokon átnyúló együttműködést; határozottan kitart amellett, hogy az uniós finanszírozást jobban össze kell kapcsolni a közös uniós célkitűzések elérésével, és hogy a finanszírozásnak uniós hozzáadott értéket kell teremtenie;

248. hangsúlyozza, hogy a Bizottság Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról szóló, 2024. október 10-i éves jelentése elismerte, hogy a tagállamok nem vonják be kellőképpen a regionális és helyi hatóságokat, a civil társadalmi szervezeteket, a szociális partnereket és más érdekelt feleket a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek előkészítésébe és végrehajtásába; kéri, hogy szorosan vonják be őket a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek helyszíni végrehajtásába;

249. sürgeti a Bizottságot, hogy ne hagyja jóvá a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek olyan felülvizsgálatát, amely a tervezett reformoknak vagy beruházásoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe való átcsomagolásához vezethet, ha azok nem tartják tiszteletben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendeletben foglalt feltételeket; megjegyzi, hogy bármely felülvizsgálatnak mindig a hozzáadott érték teremtésére és a szinergiák növelésére kell irányulnia;

Átláthatóság

250. emlékeztet arra, hogy bár a tagállamoknak nem kell közzétenniük a végső kedvezményezettekre vonatkozó összes adatot, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendeletet módosító (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet [1] előírja a

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és

tagállamok számára, hogy tegyék közzé a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a legnagyobb összegű finanszírozásban részesülő 100 végső kedvezményezettre vonatkozó információkat; üdvözli, hogy 2024. október 10-én a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2024. évi éves jelentésének részeként külön mellékletet tett közzé, hogy pontosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet szerinti végső kedvezményezett fogalmát és a legnagyobb összegű finanszírozásban részesülő 100 végső kedvezményezettre vonatkozó adatok közzétételének hatókörét; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, ahogyan a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében értelmezte a „végső kedvezményezett” fogalmát, mivel azokat gyakran csak minisztériumi szinten sorolják fel, és a leírások homályosak, és erre számos példa áll rendelkezésre a tagállamok által benyújtott szinte valamennyi listában; ismételten kéri, hogy a legnagyobb összegű finanszírozásban részesülő 100 végső kedvezményezett listája tartalmazza azt a természetes személyt vagy szervezetet, aki vagy amely a pénzátutalások láncolatának utolsó tagja, és ezt a jegyzéket az elszámoltathatóság fokozása és a független felügyelet lehetővé tétele érdekében egy nyilvánosan hozzáférhető adatbázisban bocsássák rendelkezésre, az uniós adatvédelem jogi keretének tiszteletben tartása mellett; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy máskülönben nehézkes lesz mérni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak hatását, valamint a polgárok számára garantálni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak láthatóságát, bár figyelembe veszi az eredménytáblát és a projekttérképet is; hangsúlyozza, hogy amennyiben a Bizottság továbbra is megtagadja a teljes átláthatóság biztosítását, a Parlamentnek a megfelelés kikényszerítése céljából fontolóra kell vennie minden rendelkezésre álló intézkedést annak megakadályozása érdekében, hogy más pénzügyi rendeletek átláthatósági rendelkezéseit is hasonlóan értelmezzék;

251. emlékezteti a Bizottságot, hogy szigorúan be kell tartani a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet betűjét és szellemét, és hogy az iránymutatások vagy egyéb belső dokumentumok elfogadásának teljes mértékben összhangban kell lennie a társjogalkotók közötti tárgyalások eredményeivel; meggyőződése, hogy ez nem így történt, amikor a Bizottság elfogadta a REPowerEU-val összefüggésben a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről szóló iránymutatásában szereplő „végső kedvezményezett” értelmezésével kapcsolatos rendelkezéseket;

252. megjegyzi, hogy az, hogy nem lehet megállapítani a Helyreállítási és

---

rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

Rezilienciaépítési Eszközből származó finanszírozás végső kedvezményezettjeit, súlyos kockázatot jelent az uniós források átláthatóságára és nyomonkövethetőségére, ennélfogva pedig az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére nézve;

253. emlékeztet arra, hogy az adatgyűjtéshez, a programok nyomon követéséhez és értékeléséhez elengedhetetlen a szilárd informatikai infrastruktúra, és hogy az irányító hatóságok és a kedvezményezettek kritikát fogalmaznak meg a szükséges információk szintje és a más belföldi rendszerekkel való átfedések kapcsán; megjegyzi, hogy a kohéziós politikával ellentétben a Számvevőszék a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében rámutatott a nemzeti ellenőrző hatóságok által alkalmazott eltérő struktúrákra és megközelítésekre, amelyek kevésbé megbízhatónak tekinthetőek, mivel nem egységes információkat szolgáltatnak, és potenciálisan sok hibának adnak teret; hangsúlyozza, hogy e tekintetben a központosított interoperábilis rendszerek megkönnyítik a hatékony adatgyűjtést és jelentéstételt, míg a széttagolt rendszerek felhívják a figyelmet az egyszerűsített megközelítések szükségességére;

254. üdvözli, hogy az átdolgozott költségvetési rendelet horizontális intézkedéseket állapít meg egy uniós szintű központosított weboldalra (pénzügyi átláthatósági rendszer) vonatkozóan, amely az uniós finanszírozás valamennyi kedvezményezettjére kiterjed, és megjegyzi, hogy ez a weboldal a jelenlegi széttagoltság megszüntetésére, az átláthatóság fokozására és a kedvezményezettek nyilvánosság általi ellenőrzésének megkönnyítésére irányul; megjegyzi, hogy a következő többéves pénzügyi kerettől (azaz 2027 után) a Bizottságnak az adatbányászati és kockázatértékelési eszközben, az Arachne-ban tárolt releváns adatokat kell használnia a központosított weboldal átláthatósági célú feltöltésére, és hogy az adatvédelmi szabályokkal összhangban a weboldal csak nyilvános adatokat fog tartalmazni, például a címzettekre, vállalkozókra, alvállalkozókra és kedvezményezettekre vonatkozó releváns adatokat; hangsúlyozza továbbá, hogy valamennyi tagállam köteles lesz hozzáférést biztosítani a Bizottság számára ezekhez az adatokhoz, amelyeket automatizált eszközökkel kell feltölteni az Arachne-ba; sajnálja, hogy az Arachne tagállamok általi használata nem kötelező;

255. megjegyzi, hogy a rendelet 18. cikkének (4) bekezdésével és 20. cikkének (5) bekezdésével összhangban 2026. augusztus 31-ig be kell fejezni a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végső mérföldköveit és céljait; emlékeztet arra, hogy a Bizottságnak szorosan együtt kell működnie minden tagállammal a helyszíni végrehajtás felgyorsítása érdekében, többek között rendszeres iránymutatás és kérésre technikai segítségnyújtás révén a tervek végrehajtásának elősegítése érdekében; ismételten aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a Helyreállítási és

Rezilienciaépítési Eszköz élettartama után el lehet térni a mérföldkövektől és céloktól, és sürgeti a Bizottságot, hogy előzze meg az ilyen helyzeteket;

256. felhívja a Bizottságot, hogy utasítson el minden olyan, a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatára irányuló kérelmet, amely csökkentené a terv általános ambícióját, vagy fontos strukturális reformokat venne ki a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekből, és a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben kezelje prioritásként az országspecifikus ajánlásokkal kapcsolatos intézkedések befejezését; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy fokozza a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása terén lemaradásban lévő tagállamoknak nyújtott technikai segítségnyújtást;

Ajánlások

257. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon intézkedéseket a Számvevőszék éves jelentésében és a kapcsolódó különjelentéseiben megfogalmazott ajánlások alapján, és üdvözli, hogy a Bizottság az ajánlások többségét elfogadja; felhívja a Bizottságot, hogy hajtsa végre az ajánlásokat, és tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a végrehajtás előrehaladásáról;

258. kéri a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb biztosítson teljeskörű hozzáférést a Számvevőszék számára a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre vonatkozó új jelentéstételi eszközhöz, a FENIX-hez;

259. kéri továbbá a Bizottságot, hogy:

i. gondosan ügyeljen a az ellenőrzési és kontrollkövetelmények és a tagállamokra és a jövőbeli teljesítményalapú eszközök kedvezményezettjeire nehezedő adminisztratív terhek közötti egyensúly megteremtésére, ugyanakkor tartsa fenn a kontroll és az ellenőrzés megfelelő szintjét, ami biztosítaná az Unió pénzügyi érdekeinek szilárd védelmét;

ii. szorosan kövesse nyomon a – különösen az ellenőrzéshez, a nyomon követéshez és a kontrollhoz kapcsolódó – mérföldkövek és célok folyamatos teljesítését, és biztosítsa a korábban elért mérföldkövektől és céloktól való bármilyen esetleges eltérés megfelelő nyomon követését;

iii. a tagállami kontrollrendszerek ellenőrzésének eredményei alapján vonjon le egyértelmű következtetést azok hatékonyságáról, és tegyen meg minden megfelelő intézkedést;

iv. hozzon létre egyetlen kapcsolattartó pontot a tagállamok számára a Bizottság megbízhatósági nyilatkozatával kapcsolatban, amelyhez a Számvevőszék hozzáférhet anélkül,

hogy további terheket róna a tagállamokra a kiegészítő bizonyítékok iránti kérelmek kapcsán;

v. rendszeresen rögzítse és kövesse nyomon a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait érintő valamennyi szabálytalanságot és csalást;

vi. következetesen és pontosan alkalmazza a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet „végső címzettekre” vonatkozó rendelkezéseit a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó iránymutatása REPowerEU keretében való felülvizsgálata révén, és tájékoztassa a tagállamokat a „végső kedvezményezett” fogalmának helyes alkalmazásáról; kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő olyan javaslatokat, amelyek előírják a tagállamok az összes végső kedvezményezett adatainak közzétételét;

vii. egyszerűsítse a mérföldkövek és célok ellenőrzését egy egységes ellenőrzési megközelítés alkalmazásával, amely lehetővé tenné az adminisztratív terhek csökkentését, az ellenőrzési feladatok Bizottság és a Számvevőszék közötti összehangolását, az ellenőrzési határidők és követelmények összehangolását a párhuzamosságok és az egymást átfedő kontrollok és ellenőrzések elkerülése érdekében, egyúttal pedig az Unió pénzügyi érdekeinek teljeskörű védelmének biztosítását;

viii. támogassa a tagállamokat abban, hogy az informatikai rendszereket tegyék ténylegesen interoperábilissá annak érdekében, hogy megkönnyítsék a hatékony adatgyűjtést, a jelentéstételt és a különböző kormányzati szervek és ügynökségek közötti információcserét a kettős finanszírozás kockázatának minimalizálása érdekében, végezzen aktív keresztellenőrzést a releváns adatbázisok között, és tájékozódjon a tagállamtól igazgatási kapacitásukról, annak biztosítása érdekében, hogy ne fordulhasson elő kettős finanszírozás; e tekintetben tudomásul veszi az uniós helyreállítási és rezilienciaépítési finanszírozás átláthatóságáról és nyomonkövethetőségéről szóló, 2024 októberében tartott számvevőszéki konferencián szolgáltatott pozitív példákat;

ix. szorosan működjön együtt a tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy a – különösen a strukturális jellegű vagy az országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódó – mérföldköveket és célokat teljes mértékben és gondosan hajtsák végre, és hogy ne hagyják jóvá a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatát, amennyiben az kevésbé ambiciózus tervet eredményezett, vagy fontos intézkedések gyengülésével járt; lehetőség szerint kerülje el a tervek olyan felülvizsgálatát, amely a tervezett intézkedések helyreállítási és

rezilienciaépítési tervekbe való „újracsomagolását” jelentené, ha azok nem tartják tiszteletben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendeletben foglalt feltételeket;

x. szigorúan alkalmazza a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet rendelkezéseit, beleértve a kifizetések felfüggesztésére vagy az összegek visszafizettetésére vonatkozó rendelkezéseket is, különösen akkor, ha az Unió pénzügyi érdekeinek védelme nem biztosított;

xi. nagyon szigorúan alkalmazza a részleges kifizetésekre vonatkozó módszertant, többek között a strukturális intézkedések és az országspecifikus ajánlások végrehajtásához kapcsolódó intézkedések tekintetében;

xii. dolgozzon ki az adatok minőségén és összehasonlíthatóságán alapuló módszertant a zöld és digitális átállás terén elért eredmények, valamint a tagállamok kézzelfogható előnyeinek értékelésére;

xiii. gondoskodjon arról, hogy a tagállamok gondosan alkalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz láthatóságra vonatkozó rendelkezéseit, biztosítva, hogy az eszközön keresztül végrehajtott intézkedéseket megfelelően jelöljék meg az Unió által finanszírozottként;

xiv. biztosítson technikai segítségnyújtást, adminisztratív támogatást és tanácsadást a tagállamok számára igazgatási kapacitásuk megerősítése érdekében, többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásával foglalkozó informális szakértői csoport rendszeres üléseinek szervezése révén a technikai szempontok megvitatása és a bevált gyakorlatok nemzeti hatóságok közötti cseréjének ösztönzése érdekében;

xv. minden olyan esetben, amikor javaslatot tesznek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek felülvizsgálatára, végezzen átfogó elemzést az új és meglévő intézkedésekről, valamint arról, hogy azok kiváltanák-e az ismétlődő költségvetési kiadásokat, vagy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek egyéb támogathatósági feltételeibe ütköznének-e;

xvi. nyújtson képzést és támogatást a tagállamoknak az igazgatási kapacitások növelése érdekében, beleértve a szakirányú készségekkel és ismeretekkel kapcsolatos képzést, valamint a bevált gyakorlatok példáinak bemutatását is;

xvii. továbbra is működjön együtt a Számvevőszékkel annak érdekében, hogy a mérföldkövek és célértékek értelmezése terén a lehető legközelebb kerüljenek egymáshoz;

xviii. adott esetben használja fel a Számvevőszéknek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatban végzett munkájából származó ajánlásokat és a végrehajtás során szerzett tapasztalatokat a következő többéves pénzügyi keret szerkezetének megtervezése során, beleértve a jövőbeli teljesítményalapú uniós eszközök végrehajtását;

xix. erősítse meg a jövőbeli teljesítményalapú eszközök kialakítását a kifizetések és a végrehajtás előrehaladása közötti szorosabb kapcsolat biztosításával;

xx. biztosítsa, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek jövőbeli felülvizsgálata és általános végrehajtása a helyi és regionális önkormányzatokkal és más érdekelt felekkel szoros együttműködésben és velük konzultálva történjen a helyreállítási és rezilienciaépítési terv hatásának maximalizálása érdekében;

xxi. elemezze a teljesítményalapú eszközök hiányosságait, és orvosolja ezeket a hiányosságokat az új programok jövőbeli tervezésekor;

xxii. a következő többéves pénzügyi keretben építsen a különböző kormányzati szervek és hivatalok közötti magas szintű interoperabilitásra és adatcserére a hatékony adatmegosztás és a több platform közötti valós idejű frissítések megkönnyítése érdekében, lehetővé téve az egymást átfedő projektek nyomon követését, minimálisra csökkentve a kettős elszámolás és a kettős finanszírozás kockázatát.